
Istungidokument

A9-0101/2023

3.4.2023

RAPORT

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
III jagu – Komisjon ja rakendusametid
(2022/2081(DEC))

Eelarvekontrollikomisjon

Kaasraportöörid: Jeroen Lenaers (I PEATÜKK – mitmeaastane
finantsraamistik)
Monika Hohlmeier (II PEATÜKK – taaste- ja vastupidavusrahasu)

SISUKORD

lk

1. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS
Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu – Komisjon 4
2. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS
Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusameti 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta 6
3. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS
Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusameti (enne 1. aprilli 2021 Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta 9
4. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS
Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusameti (enne 1. aprilli 2021 Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta.....12
5. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS
Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEda Rakendusameti (enne 1. aprilli 2021 Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Rakendusamet) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta.....15
6. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS
Euroopa Teadusnõukogu Rakendusameti 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta 18
7. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS
Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusameti 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta.....21
8. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS
Euroopa Teadusuuringute Rakendusameti (enne 1. aprilli 2021 Teadusuuringute Rakendusamet) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta.....24
9. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve raamatupidamiskontode sulgemise kohta, III jagu – Komisjon	27
10. EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK	
tähelepanekutega, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa, III jagu – Komisjon ja rakendusametid	29
I PEATÜKK – mitmeaastane finantsraamistik	37
II PEATÜKK – taaste- ja vastupidavusrahastu	61
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS.....	75
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS	79
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS	84
KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS	89
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS	96
REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS.....	104
PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS	111
KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS	114
KODANIKUVABADUSTE, JUSTIITS- JA SISEASJADE KOMISJONI ARVAMUS	119
NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS	124
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS	128
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	129

1. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu – Komisjon (2022/2081(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarvet¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- võttes arvesse komisjoni aruannet 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (COM(2022)0331) ning Euroopa Parlamendi nõudmiste kohta esitatud üksikasjalikke vastuseid,
- võttes arvesse komisjoni koostatud ELi 2021. aasta eelarve haldus- ja tulemusaruannet (COM(2022)0401),
- võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 2021. aastal tehtud siseauditite kohta (COM(2022)0292) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2022)160),
- võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet eelarveaasta 2021 eelarve täitmise kohta koos institutsioonide vastustega³, kontrollikoja aruannet ELi eelarve tulemuslikkuse kohta – olukord 2021. aasta lõpus – koos institutsioonide vastustega⁴ ja kontrollikoja eriaruandeid,
- võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust⁵ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväarsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2023. aasta soovitus komisjoni tegevusele heakskiidu andmise kohta 2021. aasta eelarve täitmisel (06247/2023 – C9-0063/2023),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 317, 318 ja 319,
- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid

---

¹ ELT L 93, 17.3.2021.

² ELT C 399, 17.10.2022, lk 1.

³ ELT C 391, 12.10.2022 lk 6.

⁴ ELT C 429, 11.11.2022, lk 8.

⁵ ELT C 399, 17.10.2022, lk 240.

finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)⁶, eriti selle artikleid 69, 260, 261 ja 262,

- võttes arvesse kodukorra artiklit 99 ja V lisa,
  - võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonnakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0101/2023),
1. annab komisjonile heakskiidu Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisel;
  2. esitab oma tähelepanekud resolutsioonis, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon ja rakendusametid) täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja resolutsioon, mis on selle lahutamatu osa, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning liikmesriikide riiklikele ja piirkondlikele kontrolliasutustele ning korraldada nende avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

---

⁶ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

2. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusameti 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (2022/2081(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarvet¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- võttes arvesse Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusameti 2021. aasta lõplikku raamatupidamisaruannet³,
- võttes arvesse komisjoni aruannet 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (COM(2022)0331) ning Euroopa Parlamendi nõudmiste kohta esitatud üksikasjalikke vastuseid,
- võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 2021. aastal tehtud siseauditite kohta (COM(2022)0292) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2022)160),
- võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet liidu asutuste eelarveaasta 2021 kohta koos asutuste vastustega⁴,
- võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust⁵ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2023. aasta soovitus rakendusametite tegevusele heakskiidu andmise kohta 2021. aasta eelarve täitmisel (06250/2023 – C9-0055/2023),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 317, 318 ja 319,
- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse

---

¹ ELT L 93, 17.3.2021.

² ELT C 399, 17.10.2022, lk 1.

³ ELT C 478, 16.12.2022, lk 21.

⁴ ELT C 412, 27.10.2022, lk 12.

⁵ ELT C 399, 17.10.2022, lk 240.

- kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)⁶, eriti selle artikleid 69, 260, 261 ja 262,
- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 58/2003 (millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁷, eriti selle artikli 14 lõiget 3,
  - võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 1653/2004 (täitevasutuste standardfinantsmääruse vastuvõtmise kohta vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 58/2003, millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁸, eriti selle artikli 66 esimest ja teist lõiku,
  - võttes arvesse komisjoni 17. detsembri 2013. aasta rakendusotsust 2013/770/EL, millega asutatakse Tarbija-, Tervise- ja Toiduküsimuste Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/858/EÜ⁹,
  - võttes arvesse komisjoni 17. detsembri 2014. aasta rakendusotsust 2014/927/EL, millega muudetakse rakendusotsust 2013/770/EL, et muuta nimi Tarbija-, Tervise- ja Toiduküsimuste Rakendusamet nimeks Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusamet¹⁰,
  - võttes arvesse komisjoni 12. veebruari 2021. aasta rakendusotsust (EL) 2021/173 (millega asutatakse Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet, Euroopa Tervisehoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet, Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet, Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet, Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet ning Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks rakendusotsused 2013/801/EL, 2013/771/EL, 2013/778/EL, 2013/779/EL, 2013/776/EL ja 2013/770/EL)¹¹,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 99 ja V lisa,
  - võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonnakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0101/2023),
1. annab heakskiidu Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusameti direktori kohusetäitja tegevusele ameti 2021. aasta eelarve täitmisel;
  2. esitab oma tähelepanekud resolutsioonis, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve

---

⁶ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁷ EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

⁸ ELT L 297, 22.9.2004, lk 6.

⁹ ELT L 341, 18.12.2013, lk 69.

¹⁰ ELT L 363, 18.12.2014, lk 183.

¹¹ ELT L 50, 15.2.2021, lk 9.

(III jagu – Komisjon ja rakendusametid) täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus, Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon) täitmisele heakskiidu andmist käsitlev otsus ning resolutsioon, mis on nende otsuste lahutamatu osa, Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusameti direktori kohusetäitjale, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada nende avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

3. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusameti (enne 1. aprilli 2021 Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (2022/2081(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarvet¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- võttes arvesse Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusameti 2021. aasta lõplikku raamatupidamisaruannet³,
- võttes arvesse komisjoni aruannet 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (COM(2022)0331) ning Euroopa Parlamendi nõudmiste kohta esitatud üksikasjalikke vastuseid,
- võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 2021. aastal tehtud siseauditite kohta (COM(2022)0292) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2022)160),
- võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet ELi asutuste eelarveaasta 2021 kohta koos asutuste vastustega⁴,
- võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust⁵ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2023. aasta soovitus rakendusametite tegevusele heakskiidu andmise kohta 2021. aasta eelarve täitmisel (06250/2023 – C9-0055/2023),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 317, 318 ja 319,
- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013,

---

¹ ELT L 93, 17.3.2021.

² ELT C 399, 17.10.2022, lk 1.

³ ELT C 427, 9.11.2022, lk 10.

⁴ ELT C 412, 27.10.2022, lk 12.

⁵ ELT C 399, 17.10.2022, lk 240.

(EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)⁶, eriti selle artikleid 69, 260, 261 ja 262,

- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 58/2003 (millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁷, eriti selle artikli 14 lõiget 3,
  - võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 1653/2004 (täitevasutuste standardfinantsmääruse vastuvõtmise kohta vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 58/2003, millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁸, eriti selle artikli 66 esimest ja teist lõiku,
  - võttes arvesse komisjoni 23. detsembri 2013. aasta rakendusotsust 2013/801/EL, millega asutatakse Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks otsusega 2008/593/EÜ muudetud otsus 2007/60/EÜ⁹,
  - võttes arvesse komisjoni 12. veebruari 2021. aasta rakendusotsust (EL) 2021/173 (millega asutatakse Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet, Euroopa Tervisehoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet, Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet, Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet, Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet ning Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks rakendusotsused 2013/801/EL, 2013/771/EL, 2013/778/EL, 2013/779/EL, 2013/776/EL ja 2013/770/EL)¹⁰,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 99 ja V lisa,
  - võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonnakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0101/2023),
1. annab heakskiidu Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusameti direktori tegevusele ameti 2021. aasta eelarve täitmisel;
  2. esitab oma tähelepanekud resolutsioonis, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon ja rakendusametid) täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus, Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon) täitmisele heakskiidu andmist käsitlev otsus ning

---

⁶ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁷ EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

⁸ ELT L 297, 22.9.2004, lk 6.

⁹ ELT L 352, 24.12.2013, lk 65.

¹⁰ ELT L 50, 15.2.2021, lk 9.

resolutsioon, mis on nende otsuste lahutamatu osa, Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusameti direktorile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada nende avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

4. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusameti (enne 1. aprilli 2021 Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (2022/2081(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarvet¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- võttes arvesse Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusameti 2021. aasta lõplikku raamatupidamisaruannet³,
- võttes arvesse komisjoni aruannet 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (COM(2022)0331) ning Euroopa Parlamendi nõudmiste kohta esitatud üksikasjalikke vastuseid,
- võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 2021. aastal tehtud siseauditite kohta (COM(2022)0292) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2022)160),
- võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet ELi asutuste eelarveaasta 2021 kohta koos asutuste vastustega⁴,
- võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust⁵ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusvääruse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2023. aasta soovitusel rakendusametite tegevusele heakskiidu andmise kohta 2021. aasta eelarve täitmisel (06250/2023 – C9-0055/2023),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 317, 318 ja 319,
- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013,

---

¹ ELT L 93, 17.3.2021.

² ELT C 399, 17.10.2022, lk 1.

³ ELT C 427, 9.11.2022, lk 11.

⁴ ELT C 412, 27.10.2022, lk 12.

⁵ ELT C 399, 17.10.2022, lk 240.

(EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)⁶, eriti selle artikleid 69, 260, 261 ja 262,

- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 58/2003 (millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁷, eriti selle artikli 14 lõiget 3,
  - võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 1653/2004 (täitevasutuste standardfinantsmääruse vastuvõtmise kohta vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 58/2003, millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁸, eriti selle artikli 66 esimest ja teist lõiku,
  - võttes arvesse komisjoni 18. detsembri 2013. aasta rakendusotsust 2013/776/EL, millega asutatakse Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2009/336/EÜ⁹,
  - võttes arvesse komisjoni 12. veebruari 2021. aasta rakendusotsust (EL) 2021/173 (millega asutatakse Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet, Euroopa Tervisehoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet, Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet, Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet, Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet ning Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks rakendusotsused 2013/801/EL, 2013/771/EL, 2013/778/EL, 2013/779/EL, 2013/776/EL ja 2013/770/EL)¹⁰,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 99 ja V lisa,
  - võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonnakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0101/2023),
1. annab heakskiidu Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusameti direktori tegevusele ameti 2021. aasta eelarve täitmisel;
  2. esitab oma tähelepanekud resolutsioonis, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon ja rakendusametid) täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus, Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon) täitmisele heakskiidu andmist käsitlev otsus ning

---

⁶ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁷ EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

⁸ ELT L 297, 22.9.2004, lk 6.

⁹ ELT L 343, 19.12.2013, lk 46.

¹⁰ ELT L 50, 15.2.2021, lk 9.

resolutsioon, mis on nende otsuste lahutamatu osa, Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusameti direktorile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada nende avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

5. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusameti (enne 1. aprilli 2021 Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Rakendusamet) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (2022/2081(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarvet¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- võttes arvesse Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusameti 2021. aasta lõplikku raamatupidamisaruannet³,
- võttes arvesse komisjoni aruannet 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (COM(2022)0331) ning Euroopa Parlamendi nõudmiste kohta esitatud üksikasjalikke vastuseid,
- võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 2021. aastal tehtud siseauditite kohta (COM(2022)0292) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2022)160),
- võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet ELi asutuste eelarveaasta 2021 kohta koos asutuste vastustega⁴,
- võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust⁵ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväarsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2023. aasta soovitus rakendusametite tegevusele heakskiidu andmise kohta 2021. aasta eelarve täitmisel (06250/2023 – C9-0055/2023),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 317, 318 ja 319,
- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013,

---

¹ ELT L 93, 17.3.2021.

² ELT C 399, 17.10.2022, lk 1.

³ ELT C 427, 9.11.2022, lk 23.

⁴ ELT C 412, 27.10.2022, lk 12.

⁵ ELT C 399, 17.10.2022, lk 240.

(EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)⁶, eriti selle artikleid 69, 260, 261 ja 262,

- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 58/2003 (millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁷, eriti selle artikli 14 lõiget 3,
  - võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 1653/2004 (täitevasutuste standardfinantsmääruse vastuvõtmise kohta vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 58/2003, millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁸, eriti selle artikli 66 esimest ja teist lõiku,
  - võttes arvesse komisjoni 17. detsembri 2013. aasta rakendusotsust 2013/771/EL, millega asutatakse Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks otsused 2004/20/EÜ ja 2007/372/EÜ⁹,
  - võttes arvesse komisjoni 12. veebruari 2021. aasta rakendusotsust (EL) 2021/173 (millega asutatakse Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet, Euroopa Tervisehoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet, Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet, Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet, Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet ning Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks rakendusotsused 2013/801/EL, 2013/771/EL, 2013/778/EL, 2013/779/EL, 2013/776/EL ja 2013/770/EL)¹⁰,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 99 ja V lisa,
  - võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonnakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0101/2023),
1. annab heakskiidu Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusameti direktori tegevusele ameti 2021. aasta eelarve täitmisel;
  2. esitab oma tähelepanekud resolutsioonis, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon ja rakendusametid) täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus, Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon) täitmisele heakskiidu andmist käsitlev otsus ning

---

⁶ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁷ EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

⁸ ELT L 297, 22.9.2004, lk 6.

⁹ ELT L 341, 18.12.2013, lk 73.

¹⁰ ELT L 50, 15.2.2021, lk 9.

resolutsioon, mis on nende otsuste lahutamatu osa, Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusameti direktorile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada nende avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

6. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Euroopa Teadusnõukogu Rakendusameti 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (2022/2081(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarvet¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- võttes arvesse Euroopa Teadusnõukogu Rakendusameti 2021. aasta lõplikku raamatupidamisaruannet³,
- võttes arvesse komisjoni aruannet 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (COM(2022)0331) ning Euroopa Parlamendi nõudmiste kohta esitatud üksikasjalikke vastuseid,
- võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 2021. aastal tehtud siseauditite kohta (COM(2022)0292) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2022)160),
- võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet ELi asutuste eelarveaasta 2021 kohta koos asutuste vastustega⁴,
- võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust⁵ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2023. aasta soovitus rakendusametite tegevusele heakskiidu andmise kohta 2021. aasta eelarve täitmisel (06250/2023 – C9-0055/2023),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 317, 318 ja 319,
- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse

---

¹ ELT L 93, 17.3.2021.

² ELT C 399, 17.10.2022, lk 1.

³ ELT C 427, 9.11.2022, lk 32.

⁴ ELT C 412, 27.10.2022, lk 12.

⁵ ELT C 399, 17.10.2022, lk 240.

- kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)⁶, eriti selle artikleid 69, 260, 261 ja 262,
- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 58/2003 (millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁷, eriti selle artikli 14 lõiget 3,
  - võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 1653/2004 (täitevasutuste standardfinantsmääruse vastuvõtmise kohta vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 58/2003, millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁸, eriti selle artikli 66 esimest ja teist lõiku,
  - võttes arvesse komisjoni 17. detsembri 2013. aasta rakendusotsust 2013/779/EL, millega asutatakse Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2008/37/EÜ⁹,
  - võttes arvesse komisjoni 12. veebruari 2021. aasta rakendusotsust (EL) 2021/173 (millega asutatakse Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet, Euroopa Tervisehoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet, Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet, Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet, Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet ning Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks rakendusotsused 2013/801/EL, 2013/771/EL, 2013/778/EL, 2013/779/EL, 2013/776/EL ja 2013/770/EL)¹⁰,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 99 ja V lisa,
  - võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonnakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0101/2023),
1. annab heakskiidu Euroopa Teadusnõukogu Rakendusameti direktori kohusetäitja tegevusele ameti 2021. aasta eelarve täitmisel;
  2. esitab oma tähelepanekud resolutsioonis, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon ja rakendusametid) täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus, Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon) täitmisele heakskiidu andmist käsitlev otsus ning resolutsioon, mis on nende otsuste lahutamatu osa, Euroopa Teadusnõukogu

---

⁶ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁷ EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

⁸ ELT L 297, 22.9.2004, lk 6.

⁹ ELT L 346, 20.12.2013, lk 58.

¹⁰ ELT L 50, 15.2.2021, lk 9.

Rakendusameti direktori kohusetäitjale, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada nende avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

7. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusameti 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (2022/2081(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarvet¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- võttes arvesse Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusameti 2021. aasta lõplikku raamatupidamisaruannet³,
- võttes arvesse komisjoni aruannet 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (COM(2022)0331) ning Euroopa Parlamendi nõudmiste kohta esitatud üksikasjalikke vastuseid,
- võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 2021. aastal tehtud siseauditite kohta (COM(2022)0292) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2022)160),
- võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet ELi asutuste eelarveaasta 2021 kohta koos asutuste vastustega⁴,
- võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust⁵ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2023. aasta soovitus rakendusametite tegevusele heakskiidu andmise kohta 2021. aasta eelarve täitmisel (06250/2023 – C9-0055/2023),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 317, 318 ja 319,
- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse

---

¹ ELT L 93, 17.3.2021.

² ELT C 399, 17.10.2022, lk 1.

³ ELT C 427, 9.11.2022, lk 47.

⁴ ELT C 412, 27.10.2022, lk 12.

⁵ ELT C 399, 17.10.2022, lk 240.

- kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)⁶, eriti selle artikleid 69, 260, 261 ja 262,
- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 58/2003 (millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁷, eriti selle artikli 14 lõiget 3,
  - võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 1653/2004 (täitevasutuste standardfinantsmääruse vastuvõtmise kohta vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 58/2003, millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁸, eriti selle artikli 66 esimest ja teist lõiku,
  - võttes arvesse komisjoni 12. veebruari 2021. aasta rakendusotsust (EL) 2021/173 (millega asutatakse Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet, Euroopa Tervisehoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet, Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet, Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet, Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet ning Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks rakendusotsused 2013/801/EL, 2013/771/EL, 2013/778/EL, 2013/779/EL, 2013/776/EL ja 2013/770/EL)⁹,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 99 ja V lisa,
  - võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonnakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0101/2023),
1. annab heakskiidu Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusameti direktori tegevusele ameti 2021. aasta eelarve täitmisel;
  2. esitab oma tähelepanekud resolutsioonis, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon ja rakendusametid) täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus, Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon) täitmisele heakskiidu andmist käsitlev otsus ning resolutsioon, mis on nende otsuste lahutamatu osa, Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusameti direktorile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada nende avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

---

⁶ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁷ EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

⁸ ELT L 297, 22.9.2004, lk 6.

⁹ ELT L 50, 15.2.2021, lk 9.

8. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Euroopa Teadusuuringute Rakendusameti (enne 1. aprilli 2021 Teadusuuringute Rakendusamet) 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (2022/2081(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarvet¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- võttes arvesse Euroopa Teadusuuringute Rakendusameti 2021. aasta lõplikku raamatupidamisaruannet³,
- võttes arvesse komisjoni aruannet 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (COM(2022)0331) ning Euroopa Parlamendi nõudmiste kohta esitatud üksikasjalikke vastuseid,
- võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 2021. aastal tehtud siseauditite kohta (COM(2022)0292) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2022)160),
- võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet ELi asutuste eelarveaasta 2021 kohta koos asutuste vastustega⁴,
- võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust⁵ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2023. aasta soovitus rakendusametite tegevusele heakskiidu andmise kohta 2021. aasta eelarve täitmisel (06250/2023 – C9-0055/2023),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 317, 318 ja 319,
- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse

---

¹ ELT L 93, 17.3.2021.

² ELT C 399, 17.10.2022, lk 1.

³ ELT C 427, 9.11.2022, lk 50.

⁴ ELT C 412, 27.10.2022, lk 12.

⁵ ELT C 399, 17.10.2022, lk 240.

- kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)⁶, eriti selle artikleid 69, 260, 261 ja 262,
- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 58/2003 (millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁷, eriti selle artikli 14 lõiget 3,
  - võttes arvesse komisjoni 21. septembri 2004. aasta määrust (EÜ) nr 1653/2004 (täitevasutuste standardfinantsmääruse vastuvõtmise kohta vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 58/2003, millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁸, eriti selle artikli 66 esimest ja teist lõiku,
  - võttes arvesse komisjoni 13. detsembri 2013. aasta rakendusotsust 2013/778/EL, millega asutatakse Teadusuuringute Rakendusamet ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2008/46/EÜ⁹,
  - võttes arvesse komisjoni 12. veebruari 2021. aasta rakendusotsust (EL) 2021/173 (millega asutatakse Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet, Euroopa Tervisehoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet, Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet, Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusamet, Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet ning Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet ning tunnistatakse kehtetuks rakendusotsused 2013/801/EL, 2013/771/EL, 2013/778/EL, 2013/779/EL, 2013/776/EL ja 2013/770/EL)¹⁰,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 99 ja V lisa,
  - võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonnakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0101/2023),
1. annab heakskiidu Euroopa Teadusuuringute Rakendusameti direktori tegevusele ameti 2021. aasta eelarve täitmisel;
  2. esitab oma tähelepanekud resolutsioonis, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon ja rakendusametid) täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus, Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon) täitmisele heakskiidu andmist käsitlev otsus ning resolutsioon, mis on nende otsuste lahutamatu osa, Euroopa Teadusuuringute

---

⁶ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁷ EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

⁸ ELT L 297, 22.9.2004, lk 6.

⁹ ELT L 346, 20.12.2013, lk 54.

¹⁰ ELT L 50, 15.2.2021, lk 9.

Rakendusameti direktorile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada nende avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

9. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve raamatupidamiskontode sulgemise kohta, III jagu – Komisjon (2022/2081(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarvet¹,
- võttes arvesse Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (COM(2022)0323 – C9-0227/2022)²,
- võttes arvesse komisjoni aruannet 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsuse järelmeetmete kohta (COM(2022)0331) ning Euroopa Parlamendi nõudmiste kohta esitatud üksikasjalikke vastuseid,
- võttes arvesse komisjoni koostatud ELi 2021. aasta eelarve haldus- ja tulemusaruannet (COM(2022)0401),
- võttes arvesse komisjoni aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 2021. aastal tehtud siseauditite kohta (COM(2022)0292) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SWD(2022)160),
- võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet eelarveaasta 2021 eelarve täitmise kohta koos institutsioonide vastustega³ ja kontrollikoja eriaruandeid,
- võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust⁴ 2021. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväarsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2023. aasta soovitus komisjoni tegevusele heakskiidu andmise kohta 2021. aasta eelarve täitmisel (06247/2023 – C9-0063/2023),
- võttes arvesse nõukogu 28. veebruari 2023. aasta soovitus rakendusametite tegevusele heakskiidu andmise kohta 2021. aasta eelarve täitmisel (06250/2023 – C9-0055/2023),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 317, 318 ja 319,
- võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013,

---

¹ ELT L 93, 17.3.2021.

² ELT C 399, 17.10.2022, lk 1.

³ ELT C 391, 12.10.2022 lk 6.

⁴ ELT C 399, 17.10.2022, lk 240.

(EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)⁵, eriti selle artikleid 69, 260, 261 ja 262,

- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 58/2003 (millega kehtestatakse nende täitevasutuste põhikiri, kellele usaldatakse teatavad ühenduse programmide juhtimisega seotud ülesanded)⁶, eriti selle artikli 14 lõikeid 2 ja 3,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 99 ja V lisa,
  - võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonnakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi,
  - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni kirja,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0101/2023),
1. annab heakskiidu Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve raamatupidamiskontode sulgemisele;
  2. esitab oma tähelepanekud resolutsioonis, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve (III jagu – Komisjon ja rakendusametid) täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa;
  3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule, komisjonile, Euroopa Liidu Kohtule, kontrollikojale ja Euroopa Investeerimisringale ning liikmesriikide parlamentidele ja riiklikele ja piirkondlikele kontrolliasutustele ning korraldada selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

---

⁵ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

⁶ EÜT L 11, 16.1.2003, lk 1.

10. EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

tähelepanekutega, mis on Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevate otsuste lahutamatu osa, III jagu – Komisjon ja rakendusametid (2022/2081(DEC))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma otsust Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu – Komisjon,
  - võttes arvesse oma otsuseid rakendusametite 2021. aasta eelarvete täitmisele heakskiidu andmise kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 99 ja V lisa,
  - võttes arvesse väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonnakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust,
  - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0101/2023),
- A. arvestades, et liidu eelarve on ühiste poliitikaeesmärkide saavutamiseks väga vajalik ning moodustab liidu kogurahvatulust keskmiselt 1,3 % ja liikmesriikide valitsemissektori kulutustest ja kogu liidu avaliku sektori kulutustest keskmiselt 2,4 %;
- B. arvestades, et kui parlament annab komisjoni tegevusele eelarve täitmisel heakskiitu, kontrollib ja hindab ta pärast sise- ja välisauditeid, kas vahendeid on kasutatud korrektselt ja kas poliitikaeesmärgid on saavutatud, ning kinnitab seega komisjoni kulutuste korrektsust ja kulutõhusust;

Poliitilised prioriteedid

1. tuletab meelde, et ta peab väga tähtsaks Euroopa Liidu lepingus (ELi leping) ja Euroopa Liidu toimimise lepingus (ELi toimimise leping) sätestatud aluspõhimõtteid ja väärtusi, sealhulgas artiklis 317 sätestatud usaldusväärse finantsjuhtimise ning artiklis 325 sätestatud pettustevastase võitluse ja liidu finantshuvide kaitsmise põhimõtet;
2. rõhutab, et läbipaistvus, vastutus ja usaldusväärsus on liidu institutsioonides olulised eetikapõhimõtted; tuletab meelde Euroopa Kontrollikoja (edaspidi „kontrollikoda“) järeldusi ja soovitusi, mille ta esitas oma eriaruandes nr 13/2019 ELi institutsioonide eetikaraamistike kohta, ning Euroopa Parlamendi 16. septembri 2021. aasta resolutsiooni ELi institutsioonide läbipaistvuse ja usaldusväärse suurendamise kohta sõltumatu ELi eetikaorgani loomise kaudu, millel on ühelt poolt ennetav roll teadlikkuse suurendamise ja eetiliste suuniste kaudu ning teiselt poolt reeglite järgimisega seotud ja nõuandev roll koos suutlikkusega anda soovitusi eetikaküsimustes, sealhulgas huvide konfliktide valdkonnas;

3. rõhutab Euroopa Prokuratuuri, Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust), Europoli ja OLAFi rolli korrupsioonivastases võitluses; nõuab Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi suutlikkuse ning nendevahelise koostöö edasist tugevdamist; nõuab ühiseid korrupsioonivastaseid reegleid, mida kohaldataks liidu organite kõikide töötajate suhtes;
4. rõhutab, et liidu eelarve on vajalik liidu poliitiliste prioriteetide saavutamiseks ning selle abil saab liikmesriike abistada ettenägematutes olukordades, nagu COVID-19 pandeemia ja selle tagajärjed; rõhutab, et kui eelarvet täidetakse usaldusväärselt ja ettenähtud ajal, aitab see tõhusamalt ja tulemuslikumalt eri poliitikavaldkondade vajadusi täita ja probleeme lahendada; hoiatab, et kui eelarve täitmine toimub ajalise surve all, võivad vead ja õigusnormide rikkumine sageneda;
5. tuletab meelde seda, kui tähtis on järelhindamine, sealhulgas kriisile reageerimiseks loodud rahastamisprogrammide puhul, ning seda, et programmi tulemuste hindamine tulemuslikkuse, tõhususe, asjakohasuse, sidususe ja liidu lisaväärtuse seisukohast peaks olema kooskõlas finantsmääruse, institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe ja parema õigusloome suunistega;
6. rõhutab, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses tuleb tingimata anda aru liidu eelarveprogrammide tulemuslikkuse kohta; juhib tähelepanu sellele, et investeeritud vahendite lisaväärtus on tihedalt seotud saavutatud tulemustega ning panusega liidu kodanike igapäevaelu ja liidus avalduva majandusliku mõju parandamisse;
7. kordab, et on väga mures õigusriigi olukorra pärast mitmes liikmesriigis, sest see on juba ise väga suur probleem, aga tekitab ka liidu eelarvele suurt kahju; rõhutab, et liidu rahasummasid ei tohi kasutada demokraatiavastaseks tegevuseks ega autoritaarse valitsemiskorra tugevdamiseks; tuletab meelde, et liit kehtestas õigusliku tingimuslikkuse mehhanismi, et keelduda rahastamisest liikmesriikides, kus õñnestatakse õigusriiki, ning tunneb heameelt selle mehhanismi esmakordse kohaldamise üle Ungari puhul: see menetlus algatati 2021. aasta novembris ja lõpetati 2022. aasta detsembris, kui külmutati 55 % kolmest ühtekuuluvuspoliitika programmist (ligikaudu 6,35 miljardit eurot); märgib, et kuigi asjaolud oleksid põhjendanud vahendite külmutamist väga suure protsendi ulatuses, kiideti Ungari ja Poola taaste- ja vastupidavuskavad siiski heaks; rõhutab, et mõlemad kavad sisaldavad mitut nn õigusriigiga seotud üliolulist vahe-eesmärki; nõuab, et komisjon jälgiks pidevalt olukorda ja keelduks rahastamisest juhul, kui õigusriigi põhimõtte rikkumised ohustavad liidu eelarve usaldusväärset finantsjuhtimist; kordab sellega seoses oma kindlat veendumust, et liikmesriigid peavad liidu rahaliste vahendite saamiseks austama demokraatiat ja õigusriigi põhimõtet, ning juhib komisjoni tähelepanu sellele, et õigusriigi olukord on halvenenud ka teistes liikmesriikides; nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon algataks viivitamata tingimuslikkuse mehhanismi kohaldamise, kui avastatakse õigusriigi põhimõtete rikkumisi, mis piisavalt otsesel viisil mõjutavad või millel on tõsine oht mõjutada liidu eelarve usaldusväärset finantsjuhtimist või liidu finantshuvide kaitset; rõhutab lisaks, et parlament, nõukogu ja komisjon peavad tegema tihedat koostööd, tugevdades samal ajal institutsioonilist kontrolli- ja tasakaalustussüsteemi; rõhutab, et on komisjoni ja rakendusametite kutsunud kindlalt ja korduvalt üles tagama liidu eelarve kaitse sellega, et aruandluseks, seireks ja auditeerimiseks kasutatakse üldiselt ja süsteemselt digi- ja automatiseeritud süsteeme,

ning sidusate korrupsioonivastaste reeglite abil;

8. tuletab meelde, et Ungari majanduslik areng on olnud suures osas seotud väliskapitali investeringutega; mõistab seetõttu hukka Ungari valitsuse hargmaisusevastase retoorika ja taunib asjaolu, et korrupsiooni institutsionaliseerimine ja läbipaistmatu riigihangete süsteem, millega tuleks tegeleda tingimuslikkuse mehhanismi kohaldamise kontekstis nõutud reformide raames, võimaldasid valitsusel möödunud aastatel suurendada oma osalust energia-, pangandus-, telekommunikatsiooni- ja meediavaldkonnas; taunib valikulist ja erapoolikut lubade andmisest keeldumist ning meelevaldselt jäikade tingimuste ja piirangute kehtestamist eesmärgiga majanduslikult nõrgestada ja suretada välja teatavaid välismaiseid äriühinguid seni, kuni nad on sunnitud nõustuma täielikult või osaliselt Ungari valitsuse või valitsuse lähiringi kuuluvate oligarhide poolse vaenuliku ülevõtmisega hinnaga, mis on äriühingu tegelikust väärtusest tunduvalt madalam; kritiseerib komisjoni selle eest, et ta ei täida oma kohustust kaitsta siseturgu ja ausat konkurentsi, kuna ta ei sekku nendesse õigusriigi põhimõtte ja siseturu eeskirjade ulatuslikesse rikkumistesse;
9. võtab murega teadmiseks kontrollikoja leiud, mis puudutavad liidu eelarve kaitsmist; võtab teadmiseks kontrollikoja eriaruande nr 11/2022 „ELi eelarve kaitsmine“, milles kontrollikoda jõudis järeldusele, et kuigi komisjoni menetlusest kõrvalejätmise süsteemil on mõned plussid, on süsteem puudulik ja seetõttu ei ole see tõhus; võtab murega teadmiseks, et varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteemi tööle rakendamine on kestnud kavandatust kauem; on mures selle pärast, et kuna menetlusest kõrvalejätmiseks kasutatakse eri käsitusi, on selle üldine kasutegur väiksem; kutsub komisjoni üles tegema Euroopa Parlamendiga koostööd finantsmääruse uuesti sõnastamiseks, et veelgi parandada varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteemi ning muuta see tõhusaks ja tulemuslikuks vahendiks;
10. rõhutab, et varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteemi tuleks hakata kasutama ka väljaspool otsese eelarve täitmise valdkonda, ning nõuab, et komisjon kasutaks seda kõigi liidu vahendite, sealhulgas jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate vahendite puhul; märgib, et varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteemi tuleb kasutada kõikidel juhtudel, tagamaks, et ettevõtjad ja tegelikud tulusaajad, kes on seoses pettuse, korrupsiooni või muu raske majanduskuriteoga süüdi mõistetud, ei saaks liidult raha; rõhutab, et ARACHNE näitajaid tuleb ühtlustada varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteemi välistamiskriteeriumidega, et kõrvalejäetud ettevõtjad oleksid näha ka ARACHNEs; nõuab, et ARACHNE, varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteem ning muud IT-vahendid talitleksid võimalikult palju koos, et teabelemente ei oleks eri IT-süsteemidesse vaja nii sageli mitu korda sisestada ja halduskoormus oleks võimalikult väike; on veendunud, et kontrollisüsteeme ei ole mitte juurde vaja, vaid need peavad olema otstarbekamad, mis hõlmab muu hulgas uute tehnoloogiate kasutamist, et võidelda pettuse, korrupsiooni ja muude raskete majanduskuritegude vastu, mis ei tohiks saada liidult rahalisi vahendeid;
11. kordab, et komisjon peab tingimata looma võimaluse kasutada ühtset kohustuslikku integreeritud ja koostalitlusvõimelist teabe- ja seiresüsteemi, millesse saab elektrooniliselt sisestada ja milles säilitatakse liidu rahaliste vahendite saajate, sealhulgas nende tegelike tulusaajate andmed ning millest on võimalik andmekaeve ja riskihindamiste eesmärgil sellist teavet saada; rõhutab, et liidu rahasummade jaotamisest ja välja makstud summade võimalikust koondumisest peab olema selge ja

läbipaistev ülevaade ning muu hulgas peab selleks olema võimalik summasid liita; rõhutab, et see vähendaks finantsjuhtimises osalejate, vastutavate töötajate ja audiitorite ning liidu vahendite saajate bürokraatlikku koormust, hõlbustaks toetusesaajate väljavalimise, toetuste andmise, finantsjuhtimise, järelevalve, uurimistoimingute, kontrolli ja auditeerimise eesmärgil tehtavat riskihindamist ning aitaks vältida ja avastada pettuseid, korrupsiooni, huvide konflikte, topeltrahastamist ja muid õigusnormide rikkumisi, võtta nende heastamiseks parandusmeetmeid ja järelmeetmeid, arvestades, et niisuguste tegude vastu tuleb tõsiselt võidelda nii liikmesriikide kui ka liidu tasandil tulemuslike ja tõhusate ennetus- ja heidutavate meetmete, sealhulgas selgete karistuste abil; märgib, et see digitaliseerimine oleks tulnud ära teha juba ammu ja praegu on see hädavajalik, sest rahaliste vahendite väärkasutamine, pettused, omastamine, huvide konfliktid, topeltrahastamine ja muud süsteemsed probleemid puudutavad sageli korruga mitut riiki; rõhutab, et see ühtne andmekaevevahend peaks võimaldama teha selles hõlpsasti otsinguid ning olema OLAFi, Euroopa Prokuratuuri ja komisjoni jaoks kättesaadav, et liidu eelarve ja taasterahastu „Next Generation EU“ oleks õigusnormide rikkumise, pettuste ja huvide konfliktide eest paremini kaitstud;

12. peab kahetsusväärseks, et kõik liikmesriigid ei kasuta komisjoni andmekaeve- ja riskihindamisvahendit, et taaste- ja vastupidavusraha rakendamise raames tuvastada projekte, kasusaajaid ja töövõtjaid, mille või kelle puhul esineb pettuse, huvide konflikti või õigusnormide rikkumiste risk; märgib, et viis kontrollikoja auditivalimisse kuuluvat liikmesriiki (Kreeka, Hispaania, Prantsusmaa, Horvaatia ja Itaalia) kasutavad komisjoni andmekaeve- ja riskihindamisvahendit; tuletab meelde, et ühtse andmekaeve- ja riskihindamisvahendi kasutamine on oluline element liidu finantshuvide kaitsmisel, täpsemalt pettuse, huvide konflikti ja topeltrahastamise vältimisel, samuti läbipaistvuse ja vastutavuse suurendamisel;
13. peab kiiduväärseks komisjoni loodud Kohesio veebisaidi ja avatud andmete platvormi kasulikkust programmitöö perioodide 2014–2020 ja 2021–2027 ühtekuuluvuspoliitika ja jagatud eelarve täitmise seotud investeeringute läbipaistvuse ja aruandekohustuse tagamise vahenditena, millesse on koondatud liidu toetatavate projektide riiklikud loetelud ja mis võimaldavad tegevuste kaardistamist (Kohesio) ning milles esitatakse ajakohaseid andmeid vastuvõetud programmide, rahaliste vahendite korrapärase järelevalve ning liidu kulukohustuste ja maksete kohta (avatud andmete platvorm); võtab teadmiseks käimasolevad kohandused, mida tehakse programmitöö perioodi 2021–2027 asjakohaseks kajastamiseks, kuid rõhutab tungivat vajadust tagada koordineerimine ja koostalitlusvõime riskihindamisvahendiga ARACHNE; kutsub seetõttu komisjoni üles tagama eri vahendite tõhusa koostalitlusvõime;
14. kordab, et reeglite ja menetluste edasine lihtsustamine ning nende valdkondade parem kontrollimine, kus reeglivastaselte tehtud kulutusi esineb kõige sagedamini, tuleb paremini tasakaalu viia ning taotlejatele, eelkõige uutele taotlejatele, tuleb välja töötada kohustuslikud koolitused ja anda praktilist teavet ning VKESid, võrsefirmasid, idufirmasid, haldus- ja makseasutusi ning kõiki teisi sidusrühmi tuleb sisukamalt aidata ja juhendada;
15. rõhutab tulemusnäitajate, sealhulgas näitajate valiku, sihtide ja vahe-eesmärkide määratlemise ning seire ja aruandluse suuremat tähtsust, pidades silmas taaste- ja vastupidavusraha ning reformitud ühise põllumajanduspoliitika uusi rakendamismudeleid; peab sellega seoses kiiduväärseks komisjoni tööd, mille eesmärk

on võtta liidu eelarve tulemuslikkuse seire ja selleteemalise aruandluse parandamiseks kasutusele ühtsemad ja kvalitatiivsemad näitajad, nagu on ette nähtud 2021.–2027. aasta kuluprogrammide kohta vastu võetud alusaktides; märgib, et vahe-eesmärgid ja sihid ning väljundnäitajad on sisu poolest erinevad; märgib, et taaste- ja vastupidavusraha puhul tehakse peale selle vahet ka investeringute ja reformide vahel; rõhutab, et uue töövahendina on asjaomaste auditeerimisasutuste käsutuses tulemusaudit; kordab, et palub komisjonilt ülevaadet selle kohta, milline on nii liikmesriikide kui ka komisjoni terviklik audititsükkel ning millist koostööd tehakse asjaomaste auditeerimisasutustega, sealhulgas kontrollikoja, OLAFi ja Euroopa Prokuratuuriga;

16. tunneb muret selle pärast, et poolõiguslikke vahendeid, mida komisjon kasutab (näiteks arvamused, soovitusel, teatisel, muud kui seadusandlikud resolutsioonid, teatisel, suunisdokumendid ja haldusvaldkonna prioriteetide kohta tehtud avaldused), on üha rohkem ja need on järjest keerukamad; palub komisjonil neid vahendeid lihtsustada ja ühtlustada ning kasutada neid selleks, et veelgi lihtsustada menetlusi ja vähendada bürokraatlikku koormust; tuletab meelde õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT), mille eesmärk on lihtsustada liidu õigusnorme ja vähendada tarbetut koormust, saavutades samal ajal õigusaktide eelised ja kehtestades põhimõtte „üks sisse, üks välja“; nõuab, et komisjon kohaldaks süstemaatiliselt kõnealust põhimõtet, mis tähendab, et hiljuti kehtestatud koormust tasakaalustatakse samaväärse koormuse kõrvaldamisega samas poliitikavaldkonnas;
17. kordab, et pettusevastases võitluses tuleb nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil teha tihedas koostöös Euroopa Prokuratuuri ja OLAFiga suuremaid pingutusi; tunnustab Euroopa Prokuratuuri selle eest, ta on liidu finantshuve kahjustavate pettuste ja muude kuritegude uurimisel ja nende eest süüdistuse esitamisel teinud väga palju tööd ja täitnud olulist osa; rõhutab, et Euroopa Prokuratuur peab ülesannete tõhusaks täitmiseks olema täiesti sõltumatu ja erapooletu; rõhutab asjaolu, et Euroopa Prokuratuuri ja OLAFi sõltumatus, erapooletus ja tulemuslikkus nõuavad piisavaid rahalisi ja inimressursse, eriti arvestades taasterahastuga „NextGenerationEU“ (NGEU) seotud uusi ülesandeid; kutsub komisjoni üles võtma kiiresti meetmeid seoses Euroopa Prokuratuuri poolt tema eelarve täitmise kohta esitatud taotlustega, nii et Euroopa Prokuratuurist saaks täielikult tõhus prokuratuur;
18. märgib, et komisjon esitab oma aastaaruande liidu finantshuvide kaitse kohta (edaspidi „finantshuvide kaitse aruanne“) järgmise aasta sügisel, mistõttu ei ole parlamendil võimalik oma raportit vastu võtta varem kui kaks aastat pärast aruandes käsitletavat asjaomast perioodi (n + 2); rõhutab, et selleks, et saavutada liidu poliitika ja aruandes esitatud pettuste, maksudest kõrvalehoidumise ja muude finantsrikkumiste suhtes võetavate vastumeetmete kehtestamise suurem tõhusus, peaks Euroopa Parlamendil olema võimalik finantshuvide kaitse aruannet menetleda ja võtta vastu seda käsitlev raport hiljemalt järgmisel aastal (n + 1); kutsub OLAFit ja komisjoni üles võtma finantshuvide kaitse kohta koostatavad aruanded vastu sellele vastavalt;
19. rõhutab, kui tähtis on valitsusväliste organisatsioonide ja vahendajate tegevuse läbipaistvus nende rahastamise ja omandiõiguste osas, sest neil on liidu eelarve täitmisel eri täitmisviiside raames ja eriti välistegevuse valdkonnas oluline roll; on sügavalt mures niisuguste projektide rahastamise pärast, mida viivad ellu või millesse on kaasatud radikaalsete usu- ja poliitiliste organisatsioonidega seotud valitsusvälised organisatsioonid; kutsub komisjoni üles tagama, et liidu vahenditest rahastataks ainult

organisatsioone, mis austavad rangelt kõiki liidu väärtusi; nõuab tungivalt, et komisjon looks eelmehhanismid, et teha selgelt kindlaks liidu territooriumil ja sellest väljaspool tegutsevad valitsusvälised organisatsioonid, kes on teadaolevalt seotud usuliste fundamentalistlike võrgustikega ja toetavad tegevuskava, mis kahjustab liidu väärtusi; nõuab sellega seoses avaliku musta nimekirja koostamist valitsusvälistest organisatsioonidest, kes on osalenud sellises tegevuses nagu vaenukõne, terrorismile õhutamine ja vägivalda toetav või ülistav usuäärmuslus või kes on liidu rahalisi vahendeid väärkasutanud või omastanud ning kes on kantud varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteemi (EDES) andmebaasi, et oleks tagatud, et nad ei saa juurdepääsu liidu institutsioonidele ja liidu rahastamisprogrammidele; kordab, et rahalisi vahendeid ei tohi eraldada terrorismi ja/või usulise ja poliitilise radikaliseerumise mis tahes eesmärgile või vormile ega neid vahendeid nendega seostada; rõhutab, et läbipaistvusregistri registreerimisel on vaja põhjalikku eelkontrolli, et avalikustada kõik rahastamisallikad; märgib, et liidu vahenditest rahastamine peab olema vahendite ahelas edasisuunamise korral jälgitav alates otsesest vahendite saajast kuni lõpliku vahendite saajani; tuletab meelde, et avaliku sektori rahaeralduste puhul reguleeritakse liidu alusaktidega, kuidas tuleb läbipaistvust ja nähtavust selles osas käsitleda, ning tuletab seetõttu komisjonile meelde, et tal on kohustus kontrollida reeglite ja menetluste, eelkõige valitsusvälistele organisatsioonidele ja finantseerimisasutuste vahendajatele alltoetuste andmise reeglite ja menetluste järgimist; nõuab ühtlasi, et komisjon annaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile ülevaate selle kohta, kui suur on valitsusväliste organisatsioonidega seotud liidu kulude kogusumma;

20. palub komisjonil selguse, õiguskindluse ja õigusriigi huvides esitada ettepaneku valitsusväliste organisatsioonide määrase kohta, mis sisaldaks valitsusväliste organisatsioonide tegevusvaldkondade ja suuruse selget määratlust ja liigitust; õigusaktides tuleks tagada selge ülevaade sellest, millistel tingimustel võivad valitsusvälised organisatsioonid saada liidult rahalisi vahendeid, ja need peaksid hõlmama järgmisi kohustusi:
- a) teatada saadud rahaliste vahendite summad ja allikad ning registreerida kõik välisjuhtide nimel tehtud toimingud;
  - b) märgistada vajaliku teabega levitatav materjal;
  - c) avalikustada oma rahalised ja mitterahalised sisse- ja väljavoolud, sealhulgas maksed või mitterahalised annetused, mis kantakse katusorganisatsiooni raames ühelt selle liikmelt olevalt valitsusväliselt organisatsioonilt teisele üle;
  - d) avalikustada poliitiliste reklaamide või poliitiliste kampaaniate rahastamine valitsusväliste organisatsioonide poolt;
  - e) järgida demokraatlikku aruandekohustust ja austada liidu väärtusi;
  - f) väga suurte valitsusväliste organisatsioonide puhul, kelle struktuur sarnaneb erafirmade omadega, tagada aruandluskohustused seoses ettevõtja sotsiaalse vastutusega, järgida töötajate kaitset käsitlevaid sätteid, tagada soolise võrdõiguslikkuse edendamine, kestlikkusaruandluse kohustused ning taksonoomia investeringute ja ostutehingute tarneahela eri lülide osas;
21. rõhutab, et ettepanek peaks hõlmama ka komisjoni suhtes kehtivaid

läbipaistvuskohustusi, sealhulgas seoses valitsusväliste organisatsioonidega sõlmitud finants-, haldus- ja koostöölepingute avalikustamisega;

22. tuletab komisjonile meelde, et iga seadusandliku ettepaneku kohta, millel on suur majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnamõju, tuleb teha sisukas ja põhjalik mõjuhindang; rõhutab, et see on osa komisjoni parema õigusloome tegevuskavast, ning rõhutab, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon jälgib tähelepanelikult, et mõjuhindangud koostataks täiesti neutraalselt ja erapooletult ning et neis analüüsitaks süstemaatiliselt kaalumisel olevate valikuvõimaluste mõju ning eelistatud lahenduse kulusid ja plusse, võttes avalike konsultatsioonide kaudu muu hulgas arvesse sidusrühmade seisukohti;
23. juhib tähelepanu kontrollikoja eriaruandele nr 17/2022 „Väliskonsultantide kasutamine Euroopa Komisjonis“, milles rõhutatakse, et Euroopa Komisjon kulutab igal aastal umbes miljard eurot, et sõlmida lepinguid, mille kohaselt kasutatakse väliskonsultantide teenuseid mitmesuguste konsultatsiooni-, uuringu-, hindamis- ja uurimistegevuste toetamiseks, ning jõuti järeldusele, et viis, kuidas komisjon väliskonsultantide teenuseid haldab, ei taga võimalikult suurt kulutõhusust ega komisjoni huvide täielikku kaitset; rõhutab lisaks, et niisuguste teenuste kasutamist reguleerivas raamistikus esineb märkimisväärseid lünki, millega võib kaasneda teenuseosutajate koondumise, liigse sõltuvuse ja huvide konfliktide risk, mida ei jälgita piisavalt; nõuab sellega seoses, et komisjon arendaks edasi oma väliskonsultantide kasutamist reguleerivat raamistikku, kasutaks paremini ära väliskonsultantide teenuste tulemusi, tõhustaks järelevalvet, et leevendada väliskonsultantide teenuste kasutamisest tulenevaid riske, ning parandaks oma aruandlust väliskonsultantide teenuste kasutamise kohta, esitades täpseid ja täielikke andmeid saadud teenuste mahu ja liikide kohta; rõhutab peale selle, et liidu ametitel, kelle volitustega on see lubatud, on kasutamata potentsiaali pakkuda spetsiaalset vajalikku teavet ning osutada sama kvaliteetseid teenuseid nagu väliskonsultandid; kutsub komisjoni üles uurima, kas edaspidi saab seda võimalust teatavates kindlates valdkondades konsultatsioonide ja teadusuuringute eesmärgil kasutada;
24. väljendab heameelt taaste- ja vastupidavusrahastu esialgse panuse üle COVID-19 pandeemia järgsel ajal suure majanduslanguse ärahoidmise ja ka sellealase edasise potentsiaali üle; märgib, et taaste- ja vastupidavusrahastul on peaaegu kõigis liikmesriikides olnud Euroopa poolaastast tulenevate riigipõhiste soovitude rakendamisel oluline osa; märgib aga, et mitmed riigipõhised soovitusel on endiselt täitmata, ning võtab lisaks teadmiseks taaste- ja vastupidavusrahastu panuse tegevusse, mille eesmärk on muuta liidu riikide majandus ja ühiskond kestlikumaks ja vastupidavamaks ning suurendada nende valmisolekut rohe- ja digipöörde probleemide lahendamiseks ja võimaluste kasutamiseks;
25. võtab teadmiseks kontrollikoja poolt tehtud taaste- ja vastupidavusrahastu esimese iga-aastase hindamise leiud ja järeldused; mõistab, et kuigi taaste- ja vastupidavusrahastut rakendatakse ajalise surve all, et anda COVID-19 kriisist taastumiseks õigeaegset toetust, on selle rakendamismudel eriti ühtekuuluvus- või põllumajanduspoliitika rahastamis-, aruandlus- ja kontrollistruktuuriga võrreldes palju selgem, sellega seatakse nii komisjonile kui ka liikmesriikidele palju leebemad nõuded ning vähendatakse komisjoni kontrollikoormust ja kantakse see üle liikmesriikidele; rõhutab, et iga kiire rakendamismudeliga peab kaasnema tugev kontrollisüsteem, mille eest peab vastutama

- komisjon; kutsub komisjoni üles tagama, et niisuguste uute liidu programmide ja poliitikameetmete kavandamisel, millel on taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamisel kasutatava mudeli sarnane tulemuspõhine rakendamismudel, võetakse täielikult arvesse taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamisel saadud kogemusi ning kontrollikoja auditite ja hinnangute järeldusi ja soovitusi taaste- ja vastupidavusrahastu kohta; tuletab meelde, kui oluline on teada, kas vahendite kasutamine on kursil, kuna 2023. aasta on taaste- ja vastupidavusrahastu keskpunkt; peab kiiduväärseks edusamme, mida komisjon on teinud eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni väljendatud läbipaistvuse ja vastutusega seotud mureküsimumste käsitlemisel, luues ühtekuuluvuspoliitika Kohesio platvormiga sarnase platvormi;
26. tunneb heameelt selle üle, et kava „REPowerEU“ üle peetavatel institutsioonidevahelistel läbirääkimistel saavutati kokkulepe avaldada taaste- ja vastupidavusrahastu tulemustabelis iga kahe aasta tagant iga liikmesriigi 100 suurimat lõplikku vahendite saajat; kordab oma nõudmist, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames tehtaks asjaomastele liidu institutsioonidele ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kättesaadavaks kõikide liidu poliitikameetmete ja projektidega seotud kõigi lõplike vahendite saajate nimekiri;
27. võtab teadmiseks, et komisjon on taaste- ja vastupidavusrahastule finantsturgudelt edukalt rahalisi vahendeid hankinud, kuna tegemist on tõsise kriisi ajal olulise vahendiga; on siiski mures asjaolu pärast, et intressimäärad tõusevad ja seepärast ei ole kindlust, et laenud suudetakse tagasi maksta, ning see seab kokkulepitud liidu eelarve ja liidu poliitika ohtu; kutsub komisjoni üles riske maandama ja hoidma Euroopa Parlamenti täielikult kursis nende laenude iga-aastase seisuga;
28. tunneb muret taaste- ja vastupidavusrahastu piiriüleste projektide piiratud arvu pärast; tunnistab samal ajal, et üks taaste- ja vastupidavusrahastu eesmärk on toetada liidu liikmesriikide majanduse taastumist pärast COVID-19 pandeemiat; rõhutab, et riiklike taaste- ja vastupidavuskavade vastavusse viimine liidu poliitikaeesmärkidega, hõlmates ka piiriüleseid projekte, loob liidu lisaväärtust;
29. on mures selle pärast, et kuna paljud liidu eri poliitikavaldkondi reguleerivad õigusaktid võeti vastu hilja, nagu oli see ka 2014.–2020. aasta programmitöö perioodi alguses, lükkus 2021.–2027. aasta programmitöö perioodi projektide elluviimise algus pikalt edasi; nõuab tungivalt, et komisjon teeks kõik vajaliku, et poliitikameetmete kohapealset rakendamist kiirendada, kuid pööraks samal ajal endiselt suurt tähelepanu kvaliteedile ja sellele, et tuleb tõhustada pettevastast võitlust ja kaitsta liidu finantshuve; juhib tähelepanu sellele, et suur osa 2021. aasta eelarveeraldiseist tuleb eelkõige eelarve jagatud täitmise korras elluviidavate projektide puhul kanda üle järgmiste aastate eelarvesse; rõhutab sellega seoses ohtu, mida täitmata kulukohustused liidu eelarves tekitavad, sest selle tagajärjel võidakse suured summad kulukohustustest vabastada, mis omakorda vähendab liidu eelarve mõju; nõuab, et komisjon annaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile teada meetmetest, mida ta kavatses selle olukorra vältimiseks võtta, ning teeks sellest vajalikud järeldused ja võtaks arvesse sellest saadud kogemusi, et tagada samalaadse olukorra ärahoidmine 2028.–2034. aasta mitmeaastase finantsraamistiku kehtivusaja alguses;
30. innustab komisjoni, kontrollikoda ja nõukogu tegema tööd selle nimel, et kiirendada eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust nii, et heakskiidu saaks anda

aastal $n + 1$;

31. märgib, et Euroopa Liidu toimimise lepingu protokolliga nr 7 (Euroopa Liidu privileegid ja immuuniteedid) on ette nähtud, et liidu institutsioonide liikmetele ja eelkõige Euroopa Parlamendi liikmetele võib reisidokumendina kasutamiseks väljastada reisiloa; tunneb muret selle pärast, et kesktalitus, kes komisjonis reisilubadega tegeleb, ei ole nõus kandma dokumendile Euroopa Parlamendi liikme ametiseisundit, mille tõttu ei saa parlamendiliikmed erinevalt näiteks Euroopa välisteenistuse diplomaatidest töötajatest reisimisel oma staatust tõendada; kutsub komisjoni üles võtma selle vastuolu kõrvaldamiseks kiiresti meetmeid, et institutsioonide liikmed saaksid reisimisel oma ametiseisundit korrektselt tõendada;

I PEATÜKK. Mitmeaastane finantsraamistik

Kontrollikoja kinnitav avaldus ning eelarvehaldus ja finantsjuhtimine

Raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsus

32. tunneb heameelt selle üle, et kontrollikoja hinnangul on Euroopa Liidu 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne kooskõlas finantsmäärusega usaldusväärne ja eelarve tulupool ei sisalda olulisi vigu;
33. märgib, et 31. detsembri 2021. aasta seisuga moodustasid kohustused kokku 496,4 miljardit eurot ning varade kogumaht oli 414,1 miljardit eurot; rõhutab, et 82,3 miljardi euro suurune erinevus vastas (negatiivsele) netovarale, mis koosnes reservidest, ja sellele osale kuludest, mille liit oli kuni 31. detsembriks juba kandnud, kuid mida tuli rahastada tulevastest eelarvetest;
34. võtab teadmiseks, et 2021. aasta lõpu seisuga oli summa, mis toetusesaajatele tuli kantud rahastamiskõlblike kulude katmiseks välja maksta, kuid mille kohta ei olnud veel maksetaotlusi esitatud, hinnanguliselt 129,9 miljardit eurot (2020. aastal 107,8 miljardit eurot), mis raamatupidamisse oli kirjendatud viitvõlgadena; võtab teadmiseks, et hinnangulise summa suurenemine on peamiselt seotud taaste- ja vastupidavusrahastuga, mis on COVID-19 pandeemia põhjustatud vahetu majandusliku ja sotsiaalse kahju korvamiseks mõeldud programmi NGEU keskse tähtsusega element; rõhutab, et sellest rahastust tehakse liikmesriikidele kuni 2026. aastani kindlaks määratud makseprofiili alusel makseid;
35. märgib, et kui Ühendkuningriigi väljaastumisele järgnenud üleminekuperiood lõppes, oli komisjoni hinnangul liidu raamatupidamises bilansipäeval Ühendkuningriigi vastu 41,8 miljardi euro suurune nõue (2020. aastal 47,5 miljardit eurot), millest hinnanguliselt 10,9 miljardit eurot pidi ära makstama aruandekuupäevale järgneva 12 kuu jooksul;
36. märgib, et kontrollikoda hindas, milline on Venemaa provotseerimata ja õigustamatu Ukraina-vastase sõjalise agressiooni mõju raamatupidamise aastaaruandele; väljendab heameelt, et kontrollikoja hinnangul on õige käsitada Venemaa kallaletungi Ukrainale bilansipäevajärgse mittekorrigeeriva sündmusena ning et selle mõju on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud korrektselt ja esitatud tõeselt;
37. võtab teadmiseks, et kontrollikoda auditeeris tavapärase auditiprotseduuride käigus varasid, kohustusi, tulusid ja kulusid, sealhulgas neid, mis olid seotud meetmetega, mida komisjon võttis seoses COVID-19ga; tunneb heameelt selle üle, et kontrollikoda jõudis järeldusele, et need on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud tõeselt;

Liidu tulude ja kulude seaduslikkus ja korrektsus

38. peab kahetsusväärseks, et kontrollikoda esitas liidu eelarve kulupoole seaduslikkuse ja korrektsuse kohta vastupidise arvamuse;
39. võtab teadmiseks, et kontrollikoda arvutas üldiseks veamääraks 3,0 %, mis on olulisuse lävest 1,0 % võrra kõrgem; märgib, et seega on olukord halvem kui 2020. aastal, mil

veamäär oli 2,7 %, mis on samuti olulisuse lävest palju kõrgem; võtab teadmiseks, et komisjon vastas, et ta ei sea kontrollikoja kindlaks tehtud veamäära kahtluse alla, kuid samal ajal kaitseb omaenda tööd, mille tulemusel arvutati maksete hinnanguline veamäär, mis põhineb teistsugusel meetodikal; märgib, et komisjoni arvutuste kohaselt on maksete vearisk 2021. aastal 1,9 %; on mures selle pärast, et vastupidiselt kontrollikoja arvamusele on komisjoni poolt hinnatud veamäär olulisuse lävest madalam ja see jääb isegi kontrollikoja arvutatud veamäära alumisest piirist (2,2 %) allapoole;

40. peab kahetsusväärseks asjaolu, et leitud vead näitavad, et korraldusasutuste deklareeritud kulude seaduslikkuses esineb püsivaid puudusi, ja et kontrollikoda leidis puudusi järelevalveasutuste valimi moodustamise meetodites;
41. märgib murega, et kontrollikoda leiab, et komisjoni riskihinnangus on riski suurust tõenäoliselt mitmes valdkonnas alahinnatud; rõhutab, et muu hulgas tuvastas kontrollikoda, et rubriigis 1 „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ olid komisjoni järeldused puudulikud, rubriigis 2 „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“ hinnati veamäärad tegelikust madalamaks ning rubriigis 6 „Naabrus ja maailm“ alahinnati riski ja tehti palju vigu; rõhutab, et rubriigis „Loodusvarad ja keskkond“ on komisjoni ja kontrollikoja arvutustulemused ühesugused, kuid näiteks rubriigis „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ on veamäär kontrollikoja hinnangul 4,4 %, aga komisjon hindab maksete veariskiks 1,3 %;
42. märgib, et komisjon kontrollib liidu eelarvet nii enne kui ka pärast maksete tegemist ning teeb vajaduse korral parandusi; märgib, et see kontrollisüsteem kajastub nii „veariskis maksete tegemisel“, mis näitab niisuguste kulude hinnangulist määra, mis ei vasta maksete tegemise hetkel kohaldatavatele reeglitele ja normidele, kui ka „veariskis programmi lõpetamisel“, mis näitab selliste kulude hinnangulist määra, mis ei ole nõuetele vastavad pärast kõikide kontrollide ja asjakohaste paranduste lõpuleviimist, mil õiguslikult enam mingeid meetmeid võtta ei saa; märgib lisaks, et komisjoni hinnanguline vearisk programmi lõpetamisel on 0,8 %, mis on tunduvalt madalam kui olulisuse lävi, milleks on 2 %;
43. väljendab taas kontrollikoja auditipõhimõtetele ja meetodikale toetust; võtab teadmiseks, et see meetodika põhineb rahvusvahelistel auditistandarditel, mis eeldavad tehingute juhuvalimi testimist, ning et esindav valim ei saa olla täielikult riskipõhine; võtab murega teadmiseks, et kontrollikoda ja komisjon on veamäärade ja maksete veariski arvutamisel jõudnud erineva tulemuseni; rõhutab, et erinevused ei puuduta kõiki kuluvaldkondi; märgib asjaolu, et kõik komisjoni hinnangud maksete veariski kohta on kontrollikoja statistilistest hinnangutest madalamad või ulatuvad nende alumisse vahemikku, ning tunneb muret selle pärast, et see tähendab, et komisjon hindab veamäära tegelikust kogu aeg madalamaks; kutsub komisjoni üles oma meetodikat uuesti läbi vaatama ja tegema kontrollikojaga koostööd, et suurendada ühtlustamist, et tagada võrreldavamad näitajad; rõhutab siiski, et kontrollikoja kinnitavas avalduses esitatud üldine hinnang veamäära kohta ei näita pettuse esinemist;
44. on mures selle pärast, et kui komisjon tegutseb sellise riski kohaselt, mis võib olla alahinnatud, ei suuda ta liidu finantshuve tegelikult kaitsta; tunneb muret ka segaduse pärast, mida see tekitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile ja liidu kodanikele, sest valdkondades, milles kontrollikoja arvutatud

veamäär on olulisuse lävest madalam (loodusvarad), kasutab komisjon kontrollikoja määra, kuid valdkondades, kus kontrollikoja veamäär on sellest lävest kõrgem, esitab komisjon iseenda arvutatud maksete veamäära, tekitades küsimusi tema enda finantsaruandluse usaldusväärsuse suhtes;

45. palub kontrollikojal täpsustada parandusmeetmete mõju üldisele veamäärale;
46. võtab teadmiseks, et kontrollikoda analüüsis, kuidas on arvesse võetud 2020. aasta aruandes esitatud tähelepanekuid viisi kohta, kuidas antakse komisjoni iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes aru tagasi nõutud summade kohta, mis kontrollikoja arvates on keerukas ja vahel ebaselge; väljendab heameelt selle üle, et kontrollikoja hinnangul on olukord paranenud, sest komisjon vaatas aruandlusmeetodi läbi; on aga mures selle pärast, et kontrollikoda on seisukohal, et varasemate maksete korrektsioonid (5,6 miljardit eurot) ja nendega seotud kulude osakaal (3,3 %) on esitatud väärtalt ja eksitavalt; märgib eelkõige, et kontrollikoda on seisukohal, et esitatud summad sisaldavad summasid, mis tulenevad ennetusmeetmetest, mis ei ole seotud varasemate maksete ega heakskiidetud kuludega, ning liikmesriikide ennetusmeetmetest, millega komisjon ei ole otseselt seotud;
47. võtab teadmiseks, et kontrollikoda tegi kindlaks, et väikse riskiga kuludes olulisi vigu ei olnud, kuid suure riskiga kuludes on endiselt olulisi vigu; rõhutab, et 3,0 % veamäära tekkimises oli suurim osa rubriigil „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“ (1,2 protsendipunkti), rubriik „Loodusvarad ja keskkond“ (0,7 protsendipunkti), rubriik „Naabrus ja maailm“ (0,4 protsendipunkti) ning rubriik „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ (0,4 protsendipunkti);
48. märgib, et kontrollikoda jagab auditeeritavad maksed suure riskiga (peamiselt kulude hüvitamiseks tehtavad maksed) ja väikese riskiga (peamiselt toetusõigustel põhinevad maksed) kuludeks; märgib aga murega, et komisjon liigitab oma iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes kulud suurema, keskmise ja väiksema riskiga kuludeks, lähtudes riikide ametiasutuste, muude partnerite ja komisjoni enda poolt igal aastal tehtud kontrollidest; rõhutab, et kuna kontrollikoda ja komisjon kasutavad eri riskikategooriaid, on eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutaval institutsioonil keeruline kummagi institutsiooni aruandeid võrdlevalt analüüsida; märgib murega, et see on toonud kaasa suure erinevuse kontrollikoja arvutatud suure riskiga kulude osakaalu (63,2 %) ja komisjoni arvutatud suure riskiga kulude osakaalu (22 %) vahel; kordab, et sellised kontrollikoja ja komisjoni vahelised erinevused kahjustavad eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni jaoks vajalike sisendandmete usaldusväärsust;
49. märgib murega, et suuri probleeme avastati kulude hüvitamisel põhinevates kuludes, mis moodustavad kontrollikoja auditi andmekogumist 63,2 % ja mille hinnanguline veamäär on 4,7 %; võtab teadmiseks, et kontrollikoja leitud vigade mõju on vaatlusaluse aasta kohta heakskiidetud kuludele suur ja puudutab peaaegu kõiki kulusid;
50. märgib, et kuigi kontrollikoda peab taaste- ja vastupidavusraha kulusid, mis 31. detsembril 2021 lõppenud eelarveaasta raamatupidamise aastaaruandes heaks kiideti, kõigis olulistest aspektides seaduslikeks ja korrektseteks, oli ta seisukohal, et üks Hispaaniale tehtud maksega seotud vahe-eesmärk ei olnud rahuldavalt täidetud, mistõttu esineb endiselt kahtlusi hinnangus, mille komisjon on andnud taaste- ja

vastupidavusrahastu kuludega seotud vahe-eesmärkidele ja sihtidele; võtab teadmiseks kontrollikoja hinnangu, milles leiti, et viga ei ole oluline; tuletab meelde, et kontrollikoja tehtud taaste- ja vastupidavusrahastu auditi eesmärk oli aidata kaasa kinnitava avalduse koostamisele ja anda alus selle arvamusele taaste- ja vastupidavusrahastu 2021. aasta kulude korrektsuse kohta; märgib, et auditi andmekogum koosnes 2021. aasta ainsast väljamaksest (Hispaaniale tehtud makse) ja sellega seotud eelmaksete tasaarvestamisest; tuletab meelde, et ainus põhjus, miks tuvastatud viga ei kvantifitseeritud, oli see, et komisjonil ei ole osamaksete analüüsimiseks meetodikat; võtab teadmiseks, et komisjon avaldas sellise meetodika 21. veebruaril 2023;

Eelarvehaldus ja finantsjuhtimine

51. märgib murega, et 2021. aastal oli kulukohustuste täitmise määr väga madal (68 % kogu olemasolevast summast) ning et valdkondlike määruste hilinevad vastuvõtmise tõttu 2021. aastal lükkus uute programmide alustamine edasi; väljendab heameelt selle üle, et Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide üldine kasutusmäär oli 2021. aastal kõrgem, sest maksed olid suuremad kui 2020. aastal; rõhutab, et 2021. aasta lõpu seisuga jäi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide programmide lõpetamistähtjaks 2025. aastal ära kasutada veel ligikaudu 161 miljardit eurot; kordab oma muret selle pärast, et liikmesriikide kasutusmäärades on suured erinevused ja mõnel liikmesriigil on kulukohustustega seotud summadest endiselt veel 40 % kasutamata; rõhutab veel kord, et suured erinevused liikmesriikide kasutussuutlikkuses on üks tõsisemaid takistusi vähem arenenud piirkondade tõhusamal arendamisel;
52. võtab teadmiseks, et ikka veel kasutamata 2014.–2020. aastaks ette nähtud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vahendid moodustavad märkimisväärse osa liidu eelarve täitmata kulukohustustest; kutsub komisjoni üles tähelepanelikult jälgima vahendite kasutamise edenemist liikmesriikides ja analüüsima erinevusi, keskendudes eelkõige alakasutamise juhtumitele ja madalatele kasutusmääradele; ootab, et komisjon esitaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile riigipõhised hinnangud, milles tehakse kindlaks korduvad probleemid, ning võtaks kõik asjakohased meetmed olukorra optimeerimiseks, sealhulgas tehnilise abi ja parimate tavade vahetamise kaudu;
53. tunneb taas muret selle pärast, et 2021. aasta lõpus oli täitmata kulukohustuste kogusumma enneolematult suur – 341,6 miljardit eurot (liidu eelarve ja NGEU täitmata kulukohustused kokku); rõhutab, et täitmata kulukohustuste summa kujuneb 2023. aastal tõenäoliselt suuremaks kui 460 miljardit eurot, kuid pärast seda peaks see tavapäraselt vähenema, sest NGEU kasutusaeg hakkab lõppema; rõhutab, et täitmata kulukohustuste teatav tase on kulukohustuste assigneeringutes ja maksete assigneeringutes seisneva liidu eelarvesüsteemi loomulik tagajärg, kuid tunneb muret selle pärast, et täitmata kulukohustuste märkimisväärne summa võib ohustada liidu eelarve tõrgeteta ja tavapärast toimimist tulevikus;
54. võtab teadmiseks, et liidu eelarve täitmata kulukohustused on 2020. aasta lõpu enneolematult kõrge tasemega võrreldes vähenenud ning et komisjoni prognoosi kohaselt on 2027. aastal oodata väikeses summas kasvu, mis on peamiselt tingitud väiksemast erinevusest kulukohustuste ja maksete assigneeringute vahel; märgib, et kontrollikoda on mitmel korral juhtinud tähelepanu sellele, et täitmata kulukohustusi on

võimalik vähendada üksnes siis, kui eelarvestatud maksete assigneeringud ületavad kulukohustuste assigneeringuid ja kui neid ka kasutatakse; kutsub komisjoni üles seda soovitusi järjepidevalt järgima, kuna see on kooskõlas nõudega säilitada kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute sobiv suhe;

55. rõhutab, et ajavahemik, mille jooksul tuleb 2021.–2027. aasta finantsraamistiku kohaselt jagatud eelarve täitmise korras hallatavad rahasummad ära kasutada, on lühem kui eelmiste mitmeaastaste finantsraamistike puhul; on teadlik probleemidest, mis on seotud nende summade haldamise ja kontrollimisega, et tagada nõuete täitmine ja usaldusväärne finantsjuhtimine; tunneb muret liikmesriikide suurema halduskoormuse pärast, mis on tingitud NGEU programmi rakendamisest, ja liikmesriikide suundumuse pärast pidada NGEU rakendamist traditsioonilistest jagatud eelarve täitmise alla kuuluvatest fondidest tähtsamaks, nagu arutati eelarvekontrollikomisjonis 23. jaanuaril 2023. aastal toimunud avalikul kuulamisel;
56. on mures riskide pärast, mille kontrollikoda selgitas välja oma 2020. aasta aruandes ja mida ta kordas 2021. eelarveaasta puhul, nimelt selle pärast, et erinevate eelarvehandite samaaegseks haldamiseks vajalike haldusressursside tase ei pruugi olla kättesaadav ning süsteemi paindlikuks tegemine COVIDi mõjuga toime tulekuks võib kaasa tuua kehtestatud kontrollisüsteemide nõrgenemise;
57. märgib murega, et liidu eelarvet mõjutav tingimuslike kohustustega seotud risk kokku suurenes 2020. aasta 131,9 miljardilt eurolt 2021. aastal 277,9 miljardi euroni; märgib, et nii suure kasvu kaks peamist põhjust olid NGEU kasutuselevõtt ja TERA raames antud laenude summa suurenemine; mõistab, et tingimuslikest kohustustest tulenevat riski liidu eelarvele leevendavad omavahendite ülemmäära tõstmise ja edasigarantiid, mille liikmesriigid on TERA laenudele andnud;

Soovitused

58. toetab igati kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni üles neid viivitamata rakendada ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest;
59. palub komisjonil teha eelkõige järgmist:
  - a) tagada liidu eelarve kaitse sellega, et aruandluseks, seireks ja auditeerimiseks kasutatakse üldjuhul alati digitaalset ja automatiseeritud süsteeme (ARACHNE, varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteem jne), ning luua kiiresti finantsmääruse edasistel läbivaatamistel kohustuslik integreeritud ja koostalitlusvõimeline süsteem, mis põhineb olemasolevatel vahenditel ja andmebaasidel, kuid mis võib hõlmata ka muid vahendeid ja andmebaase; töötada välja taaste ja vastupidavuse tulemustabel, mille abil tagada vahe-eesmärkide ja sihtide kirjelduse ning audititulemuste läbipaistvus; tagada see, et kõik liikmesriigid kasutaksid tegelike tulusaajate ja lõplike vahendite saajate kohta aru andmiseks süsteeme ja keskreistreid;
  - b) lihtsustada reegleid ja menetlusi, töötada taotlejatele, eelkõige uutele taotlejatele, välja kohustuslikud koolitused ja anda neile praktilist teavet ning aidata ja juhendada VKEsid ja vabaühendusi, võrsefirmasid, idufirmasid, haldus- ja makseasutusi ning kõiki teisi sidusrühmi sisukamalt, ilma et kontrollitoimingute

kvaliteet halveneks;

- c) pidevalt suurendada komisjoni ja liikmesriikide haldussuutlikkust ning näha kontrollikojale, Euroopa Prokuratuurile ja OLAFile tulemuslikkuse tagamiseks ette piisavalt suurte summadega eelarveread, millelt katta NGEUga seotud uute, liidu eelarve kaitsmist hõlmavate ülesannete täitmise kulud;
- d) teha kokkuvõtte eri kuluvaldkondade ja sissenõutavate summade erinevuste põhjuste ning selle kohta, miks kontrollikoja arvatud hinnanguline veamäär ja komisjoni iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes arvatud maksete vearisk on erinevad, ja anda selle kohta aru eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile ja kontrollikojale ning pidada kontrollikojaga mõttevahetust nii juhtimis- kui ka tehnilisel tasandil, et võtta kasutusele liidu kulude veamäära ühtne meetodika;
- e) teha kontrollikojaga koostööd, et riskide liigitamise meetodikad ja auditeerimismetoodikad ühtlustada;
- f) võrrelda REACT-EU vahendi rakendamise määrasid liikmesriikides, kes pidid taaste- ja vastupidavusraha rahalist toetust saama, ja liikmesriikides, kus riiklik taastekava kiideti tingimuslikult heaks alles hiljem (Ungari ja Poola), ning teha kindlaks tuvastatud erinevuste põhjused, mis on eelkõige suunatud haldussuutlikkuse kättesaadavusele;
- g) jätkata liikmesriikide toetamist kontrolli kvaliteedi parandamisel ja sageduse suurendamisel ning pettustevastase võitluse parimate tavade jagamisel;
- h) näha ette menetluse, sh rahastamise saamiseks nõutavate dokumentide lihtsustamine auditi- ja järelevalvepõhimõtteid eiramata;
- i) avaldada mõistliku aja jooksul auditoraruanded, sealhulgas need, mis käsitlevad huvide konflikte, mis aitab tagada selle, et auditeeritav rakendab soovitatud parandus- ja järelmeetmeid;
- j) jälgida rangelt võimalikku korruptsiooni- ja pettuseohtu;
- k) hõlbustada institutsioonidevahelist koostööd, töötades selle nimel, et kiirendada eelarve täitmisele heakskiidu andmise protsessi n+ 1ni, seadmata ohtu protsessi kvaliteeti;
- l) rohkem pingutada, et suurendada läbipaistvust rahaliste vahendite kasutamisel, sealhulgas seoses teabega lõplike vahendite saajate kohta, ja kitsendada rahaliste vahendite väljamaksmist maksuparadiisides asuvatele ettevõtetele;
- m) pöörata rohkem tähelepanu ja anda suuremat tehnilist abi liikmesriikidele, kelle juhtimis- ja kontrollisüsteemid on ainult osaliselt usaldusväärsed või üldse mitte usaldusväärsed, kui liidu rahaliste vahenditega seotud kelmuse ja pettuse ning korruptsiooni oht on suurenenud;
- n) hinnata uuesti üksuste määratlemist valitsusvälise organisatsioonina ja esitada nende selge määratlus ning täiustada veelgi liidu lobitöö registrit, millega

tagatakse see, et liidu institutsioonidega ühendust võtvad valitsusvälised organisatsioonid on registreeritud lobistina; palub komisjonil ühtlasi luua mõjusa mehhanismi, et tagada valitsusväliste organisatsioonide tegevuse kooskõla liidu väärtustega ja nõuda nende rahastamise täielikku läbipaistvust, andes põhjalikuma ülevaate kõigi registreeritud üksuste rahastamisest, mis peaks olema tingimus kõigi liidu institutsioonide, organite ja asutustega ühenduse võtmiseks;

- o) koostada valitsusvälistele organisatsioonidele liidu vahendite saamise tingimusi käsitlev tüüpleping; rõhutada, et see leping peab olema kõigile liidu institutsioonidele ja ametitele võrdselt siduv;

Liidu eelarve tulemuslikkus

- 60. väljendab heameelt, et kontrollikoda koostas aruande ELi eelarve tulemuslikkuse kohta 2021. aasta lõpu seisuga ja et selles keskendutakse viie horisontaalse poliitikaprioriteedi, s.o kliimamuutustevastase võitluse, bioloogilise mitmekesisuse säilitamise, soolise võrdõiguslikkuse, ÜRO kestliku arengu eesmärkide ja digiülemineku integreerimisele liidu eelarvesse;
- 61. peab kahetsusväärseks, et kontrollikoda on seisukohal, et nimetatud tulemusaruande koostamine avaldab kontrollikoja audititegevusele ja kujunevatele liidu prioriteetidele ebasoodsat mõju; võtab teadmiseks, et kontrollikoda otsustas hakata tulemuslikkuse kohta jälle aru andma varasemal viisil, st aastaaruande 3. peatükis; märgib, et kehtestatud siduvate tähtaegade tõttu võib kontrollikojal olla raske lisada iga-aastasele haldus- ja tulemusaruandele antud hinnangu tulemused oma aastaaruandesse; nõuab, et kontrollikoda analüüsiks haldus- ja tulemusaruandeid kas iga-aastastes aruannetes või vajaduse korral eraldi dokumendis, et võtta arvesse iga-aastast eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust; tuletab meelde, et kontrollikoja töötajate arvu 2023. aastal juba suurendati, et võtta arvesse NGEU tõttu suurenenud töökoormust;
- 62. väljendab heameelt selle üle, et kontrollikoda leidis, et 2021.–2027. aasta finantsraamistikus on enamiku horisontaalsete prioriteetide elluviimiseks raamistik olemas, et kontrollikoja valitud horisontaalsed poliitikaprioriteetid kuuluvad valitud liidu rahastamisprogrammide alla ning et komisjon on teatavate horisontaalsete prioriteetide kulutuste jälgimiseks välja töötanud meetodid;
- 63. peab kahetsusväärseks, et iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes on sihtide integreerimisel tehtud edusammude kohta tehtud liiga positiivseid järeldusi, et on vähe teavet selle kohta, kas kulutused aitavad korruga kaasa mitme prioriteedi saavutamisele, et komisjoni tulemusraamistikuga tulemusi veel ei mõõdeta ning et viisis, kuidas komisjon esitatud teavet läbi vaatab, esineb probleeme;
- 64. võtab teadmiseks, et komisjoni hinnanguil on tulemusraamistikku integreeritud ka kliima- ja bioloogilise mitmekesisusega seotud prioriteetid, kuid võtab suure murega teadmiseks kontrollikoja eriaruandes nr 9/2022 „ELi 2014.–2020. aasta eelarve kliimakulutused“ esitatud lisajäreldused; on mures selle pärast, et on kulutusi, mis ei ole kliimameetmete seisukohast alati otstarbekad, ning et liidu eelarve panus kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse meetmetesse on ülehinnatud; võtab ühtlasi murega teadmiseks, et kontrollikoda tegi kindlaks, et üldine kliimakulutuste aruandlus ei olnud usaldusväärne, sest andmed olid väga umbkaudsed ja jälgiti üksnes võimalikku positiivset mõju kliimale, hindamata seda, kuidas liidu kliimaeesmärke tegelikult

saavutada aidatakse; märgib murega, et kuna on oht, et eelarvesse kantud või kulukohustustega seotud summasid ei kasutata ära, võidakse kliimakulutused deklareerida veel suuremana; on mures selle pärast, et kontrollikoda leidis, et 2021.–2027. aasta kliimakulutuste aruandluses ei ole erilist paranemist oodata; peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole oma uues metoodikas veel midagi ette võtnud, et esitatud arvandmetes esinevad puudused kõrvaldada; väljendab sügavat pettumust selle üle, mida komisjon etteheidetele vastas, mis annab tunnistust vastutustunde puudumisest ja suutmatusest oma metoodika puudusi täielikult tunnistada; ei saa nõustuda komisjoni avaldusega selle kohta, et ta jääb eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni liikmetega eriarvamusele, sest kontrollikoja andmetel deklareeriti 2014.–2020. aastal kliimameetmete kulutatud summa tegelikust summast vähemalt 72 miljardi euro võrra suuremana;

65. on mures selle pärast, et varasemaid kulutusi, sealhulgas õiglase ülemineku fondi kulusid, ei pruugita põhjalikult analüüsida; on arvamusel, et põhjalikke mõjuhindanguid on vaja liidu eelarve tulemuslikkuse tagamiseks; on seisukohal, et väga tähtis osa on õiguskontrollikomiteel; julgustab komisjoni töötama välja vahendeid ja menetlusi, mille abil saaks õiguskontrollikomitee eksperditeadmisi ära kasutada; palub komisjonil juhtumeid, kus ta kaldub soovitustest kõrvale, sõnaselgelt põhjendada;
66. võtab teadmiseks, et soolise võrdõiguslikkuse lisamine tulemusraamistikku on edenenud; märgib suure murega, et lisaks arvukatele aruteludele Euroopa Parlamendi naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjonis on kontrollikoda tuvastanud puudusi soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamises; peab kahetsusväärseks, et esimeses hinnangus, mille komisjon ELi eelarve üldise panuse kohta soolise võrdõiguslikkuse edendamisse koostas, oli puudusi; märgib murega, et komisjon jätkab liidu programmide elluviimist ilma kulueesmärkideta ja ainult väheste soolise võrdõiguslikkuse näitajatega;
67. peab kahetsusväärseks, et on vähe teavet selle kohta, kui hästi on liidu programmidega liigitud kestliku arengu eesmärkide täitmise poole; märgib murega, et kontrollikoja varasem töö näitab, et komisjon ei anna aru selle kohta, kuidas eelarve kestliku arengu eesmärkide saavutamisele kaasa aitab; tunneb heameelt selle üle, et komisjon on hakanud andma aru liidu kuluprogrammide ja kestliku arengu eesmärkide vaheliste seoste kohta;
68. väljendab heameelt selle üle, et üks uus prioriteet on digiüleminek; mõistab, et komisjon on andnud teavet konkreetsete programmide digiüleminekusse antava panuse kohta, ning ootab kontrollikoja viimast hinnangut selle prioriteedi rakendamist käsitleva komisjoni aruandluse usaldusväärseuse kohta;

Soovitused

69. toetab igati kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni üles neid viivitamata rakendama ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest;
70. palub komisjonil ühtlasi teha järgmist:
  - a) tõhustada tulemusaruandlust eespool nimetatud valdkondades, sealhulgas kliima ja soolise aspekti arvestamise valdkonnas;

- b) hakata rakendama kontrollikoja soovitusi, mille kohaselt tuleb liidu kulutused liidu kliima-, bioloogilise mitmekesisuse, soolõime ja energiaeesmärkidega paremini siduda;
  - c) anda iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes selge ja põhjalik hinnang programmide tulemuslikkusele;
71. rõhutab asjaolu, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon peab väga tähtsaks nende soovitude täielikku ja õigeaegset rakendamist kontrollikoja poolt ning hindab olukorda põhjalikult järgmises eelarve täitmisele heakskiidu andmise raportis;

Tulud

72. märgib, et liidu eelarve tulud koosnevad omavahenditest, sihtotstarbelisest välistulust, millest rahastatakse peamiselt taaste- ja vastupidavusrahastu kulusid, ja muudest tuludest; märgib, et kogurahvatulul põhinevate omavahendite summa on 115,8 miljardit eurot (48,2 %), NGEUga seotud laenuhingute eelarvelised tagatised moodustavad 55,5 miljardit eurot (23,2 %), liidu lepingute ja programmidega seotud osamaksud ja tagasimaksud moodustavad 19,8 miljardit eurot (8,3 %), traditsioonilised omavahendid 19,0 miljardit eurot (7,9 %), käibemaksupõhised omavahendid 17,9 miljardit eurot (7,5 %), plastpakendijäätmetel põhinevad omavahendid 5,9 miljardit eurot (2,5 %) ja muud tulud 5,7 miljardit eurot (2,4 %);
73. märgib, et kontrollikoda kontrollis 55 komisjoni sissenõudekorraldusest koosnevat valimit, mis oli koostatud nii, et see oleks esinduslik, arvestades kõiki tuluallikaid, komisjonis eri omavahendite tagamiseks ja haldamiseks kasutatavaid süsteeme ning kolmes liikmesriigis traditsiooniliste omavahendite arvestamiseks ja haldamiseks kasutatavaid süsteeme, ning analüüsis, kas eelarve peadirektoraadi ja Eurostati iga-aastases tegevusaruandes esitatud korrektsust käsitlev teave on usaldusväärne;
74. võtab teadmiseks, et kontrollikoda jõudis järeldusele, et tuludes olulisel määral vigu ei olnud; märgib, et kontrollitud tulusüsteemid olid üldiselt mõjusad, kuid teatavates liikmesriikides traditsiooniliste omavahendite kontrollimiseks kasutatavad peamised sisetoimingud ning komisjonis käibemaksureservatsioonide ja traditsiooniliste omavahenditega seotud lahendamata küsimuste haldamiseks kasutatavad süsteemid osutusid püsivate puuduste tõttu vaid osaliselt mõjusaks;
75. võtab murega teadmiseks, et tollimaksude puhul on oht, et importijad ei deklareeri neid või deklareerivad need liikmesriikide tolliasutustele valesti; rõhutab, et laekumata jäänud tollimaksusummad ei kuulu liikmesriikide traditsiooniliste omavahendite arvestussüsteemi alla ja tulude kohta esitatud kontrollikoja auditiarvamuses neid ei analüüsita; märgib murega, et laekumata jäänud tollimaks võib mõjutada liikmesriikide kindlaks tehtud tollimaksusummasid; on mures selle pärast, et kontrollikoja andmetel on kolm aastat järjest võetud liidu meetmeid, et alalaekumist vähendada ja leevendada riski, et traditsioonilised omavahendid ei ole täielikud; on mures selle pärast, et selles, kuidas traditsioonilisi omavahendeid liikmesriikides arvestatakse ja hallatakse, on endiselt suuri puudusi; märgib murega, et paljude meetmete võtmisel, mis komisjoni tollialases tegevuskavas ette on nähtud, ei ole tehtud piisavalt edusamme;

76. väljendab heameelt selle üle, et traditsiooniliste omavahenditega seotud ja kaua aega lahendamata püsinud küsimuste arv vähenes 2019.–2021. aastal järsult ning komisjon ajakohastas traditsiooniliste omavahendite kontrollitoimingute tulemuste töötlemise menetlust; innustab komisjoni looma süsteemi, milles liikmesriikide puudused seatakse tähtsuse järjekorda, ja kehtestama liikmesriikide vastuste põhjal järelmeetmete võtmiseks tähtajad;
77. märgib, et eelarve peadirektoraat säilitas kuuendat aastat järjest reservatsiooni, mille kohaselt on liidu eelarvesse kantud traditsiooniliste omavahendite summad ebatäpsed, sest aastatel 2011–2017 Hiinast imporditud tekstiiltoodete ja jalatsite väärtus oli hinnatud tegelikust väiksemaks; märgib, et 8. märtsil 2022 avaldas Euroopa Liidu Kohus lõpliku otsuse, mis puudutas Ühendkuningriigi vastu algatatud komisjoni rikkumismenetlust ja milles jõuti järeldusele, et Ühendkuningriik on jätnud liidu õigusest tulenevad omavahenditega seotud kohustused täitmata;

Soovitused

78. toetab kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni üles neid viivitamata rakendama ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest;
79. palub komisjonil ühtlasi teha järgmist:
- parandada traditsiooniliste omavahenditega seotud finantsriskide hindamist ning viia selleks tollialase tegevuskava asjakohased meetmed aegsasti ellu;
  - tagada liidu eelarve kaitse sellega, et aruandluseks, seireks ja auditeerimiseks kasutatakse üldjuhul alati digitaalset ja automatiseeritud süsteemi, ning tingimata luua integreeritud ja koostalitlusvõimeline süsteem, mis põhineb olemasolevatel vahenditel ja andmebaasidel, kuid mis võib hõlmata ka muid vahendeid ja andmebaase;

Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond

80. märgib, et mitmeaastase finantsraamistiku rubriik 1 „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ moodustab liidu eelarvest 10,2 % ehk 18,5 miljardit eurot, millest 10,8 miljardit eurot (58,7 %) kulutatakse teadusuuringutele, 2,6 miljardit eurot (13,9 %) kosmosele, 2,2 miljardit eurot (11,8 %) transpordile, energeetikale ja digitaalvaldkonnale, 1,5 miljardit eurot programmile „InvestEU“ ja 1,4 miljardit eurot (7,4 %) muudele valdkondadele;
81. märgib, et kontrollikoda kontrollis 130 tehingust koosnevat statistilist esinduslikku valimit, mis hõlmas mitmeaastase finantsraamistiku kõnealuse rubriigi kõiki kulutusi, majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi, teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi ning Euroopa Teadusuuringute Rakendusameti iga-aastastes tegevusaruannetes sisalduvat korrektsusteavet, mis on lisatud komisjoni iga-aastasessse haldus- ja tulemusaruandesse, ning valitud komisjoni IT-süsteeme;
82. märgib murega, et kontrollikoda tegi kindlaks, et rubriigi „Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond“ kulutuste hinnanguline veamäär oli 4,4 %, st oluline (eelmisel aastal 3,9 %); on mures selle pärast, et komisjoni arvutatud maksete hinnanguline vearisk on

- 1,3 %, mis jääb allapoole nii olulisuse taset kui ka kontrollikoja hinnangulise veamäära alumist piiri; võtab teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku selle kohta, et vaatamata komisjoni poolt võetud meetmetele on see määr endiselt alahinnatud;
83. märgib, et enamik kontrollikoja valimist moodustavad endiselt programmi „Horisont 2020“ projektid; märgib, et auditeerimiseks ei ole veel valitud ühtegi programmi „Euroopa horisont“ projekti; märgib, et programmi „Horisont 2020“ ja seitsmenda raamprogrammi kulutused on endiselt suure riskiga ning on leitud vigade peamine allikas;
84. märgib murega, et kuigi programmi „Horisont 2020“ personalikulude deklareerimise reegleid on püütud lihtsustada, on need endiselt keerulised ning väljamaksetaotlustes on peamine veaallikas endiselt personalikulude kohta tehtud arvutused; peab kahetsusväärseks, et üks kõige sagedasemaid veapõhjuseid on personalikulude arvutamise meetodika ebakorrektned kohaldamine; väljendab heameelt selle üle, et selle jätkuprogrammi „Euroopa horisont“ raames nähakse personalikuludeks ette ühekordsete maksete ja ühikukulude ulatuslikum kasutamine; usub seetõttu, et komisjon peaks veelgi edendama ja lihtsustama personalikulude deklareerimise ühtlustamist ja soodustama lihtsustatud kuluvõimaluste laialdasemat kasutamist, mis on eeltingimus veamäärade stabiliseerimiseks allapoole olulisuse piirmäära; juhib tähelepanu kontrollikoja tähelepanekule, et erasektori üksuste, eelkõige VKEde ja uute turuletulijate puhul esineb sageli vigu;
85. märgib, et 2021. aastal andis ühtse turu programmi raames antud eritoetus tulemusi seoses heade tavade ja edulugude vahetamisega sotsiaalmajanduse algatuste toetamisel kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning Euroopa sotsiaalmajanduslike piirkondade võrgustiku toetamisel; märgib, et komisjon korraldas 2021. aastal kampaania, et edendada veebisaiti „Access to Finance“ (A2F) („Juurdepääs rahastamisele“), mitut veebiseminari ELi toetusvahendite kohta VKEdele ja kampaaniat, mis oli pühendatud sotsiaalse kommunikatsiooni platvormidele (Outreach to Businesses and Citizens (suunatus ettevõtjatele ja kodanikele)), tuues esile piiriülese ettevõtluse toetamise ja VKEde võimalused;
86. võtab teadmiseks, et kontrollikoda leidis oma eriaruandes nr 15/2022 „Programmis „Horisont 2020“ osalemise laiendamise meetmed olid hästi kavandatud, kuid kestlike muutuste saavutamine sõltub ennekõike liikmesriikide ametiasutuste jõupingutustest“, et kuigi laiendamismeetmete ülesehitus oli üldiselt asjakohane, saavad need edusammudele teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas vaid tõuke anda; tunneb heameelt selle üle, et laiendamismeetmete rakendamisel oli küll probleeme, kuid esimesed tulemused on käes; võtab murega teadmiseks, et komisjon ei ole laiendamismeetmete mõju jälgimist piisavalt hästi korraldanud; rõhutab, et kontrollikoda jõudis järeldusele, et vältimaks olukordi, kus suur osa laiendamismeetmete projektidest antakse vaid üksikutele riikidele, peaks komisjon tähelepanelikult jälgima programmi „Euroopa horisont“ raames võetavates laiendamismeetmetes osalemise määra ning juhul, kui ilmneb pidev suur tasakaalustamatus, võtma meetmeid laiema osalemise saavutamiseks;
87. märgib murega, et kontrollikoda märkis oma eriaruandes 07/2022 „VKEde rahvusvahelistumise vahendid“, et komisjon rakendas VKEde rahvusvahelistumise strateegiat puudulikult; väljendab heameelt selle üle, et Euroopa ettevõtlusvõrgustik

(EEN) on peamised eesmärgid täitnud, kuid peab kahetsusväärseks, et kolmandates riikides ei ole nähtavus ja katvus optimaalne; märgib, et programmi „Startup Europe“ raames täideti olulisi vajadusi, kuid kontrollikoda tegi kindlaks, et keslikkus, järelevalve ja koordineerimine varieerusid;

Soovitud

88. toetab kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni üles neid viivitamata rakendama ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest;
89. palub komisjonil teha ühtlasi järgmist:
- a) lihtsustada reegleid ja menetlusi, töötada taotlejatele, eelkõige uutele taotlejatele, välja kohustuslikud koolitused ja anda neile praktilist teavet ning aidata ja juhendada VKEsid, võrsefirmasid, idufirmasid, haldus- ja makseasutusi ning kõiki teisi sidusrühmi sisukamalt, ilma et kontrollitoimingute kvaliteet halveneks;
  - b) anda toetusesaajatele erinevuste kohta suuniseid, mille puhul võrreldakse programmi „Euroopa horisont“ rahastamiskõlblikkuse aspekte programmi „Horisont 2020“ ja sarnaste programmide omadega;
  - c) tagada liidu eelarve kaitse sellega, et aruandluseks, seireks ja auditeerimiseks kasutatakse üldjuhul alati digitaalseid ja automatiseeritud süsteeme, ning tingimata luua integreeritud ja koostalitlusvõimeline süsteem, mis põhineb olemasolevatel vahenditel ja andmebaasidel, kuid mis võib hõlmata ka muid vahendeid ja andmebaase;
  - d) seada laiendamismeetmete kontekstis eesmärgiks osaluse laiendamise riikide tasakaalustatum osalemine;
  - e) pakkuda tuge, edendada projektide toetusesaajate ja võimalike ettevõtlussektorist pärit partnerite vahel kontakte, eelkõige selliste liidu algatuste kaudu, mille eesmärk on luua sidemeid teadlaste ja ettevõtjate vahel, ning soodustada veel rohkem projektide nähtavust, innustades toetusesaajaid esitama projektitulemuste kohta korrapäraselt ajakohast teavet ja tegema teabe selleks loodud liidu platvormidel üldsusele kättesaadavaks;
  - f) suurendada VKEde rahvusvahelistumise toetamise alast teadlikkust, sidusust ja kestlikkust; kordab vajadust lihtsustada eeskirju ja menetlusi, töötada välja kohustuslikud koolitused ja praktiline teave taotlejatele, eelkõige uutele taotlejatele, ning parandada abi ja suuniseid VKEde, võrsefirmade, idufirmade, haldus- ja makseasutuste ning kõigi teiste asjaomaste sidusrühmade jaoks;

Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused

90. märgib, et mitmeaastase finantsraamistiku rubriik 2 „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“ moodustab liidu eelarvest 44,1 % ehk 80,1 miljardit eurot, millest 45,5 miljardit eurot (56,9 %) kulutatakse Euroopa Regionaalarengu Fondile (ERF) ja muudele piirkondlikele meetmetele, 19,4 miljardit eurot (24,2 %) Euroopa Sotsiaalfondile (ESF), 9,7 miljardit eurot (12,1 %) Ühtekuuluvusfondile, 2,4 miljardit

eurot (3,0 %) programmile „Erasmus+“, 1,0 miljard eurot (1,2 %) Euroopa ühendamise rahastu transpordiprogrammile, 0,6 miljardit eurot (0,7 %) erakorralise toetuse rahastamisvahendile ja 1,5 miljardit eurot (1,9 %) muudele valdkondadele;

91. väljendab heameelt vahendite kasutamise suurenemise üle 2021. aastal, kui liidu eelarvest maksti välja 56 miljardit eurot ERFi/Ühtekuuluvusfondi vahendeid, võrreldes eelmiste aastate keskmise 40,6 miljardi euroga, mille tulemusel oli kasutusmäär 2022. aasta novembri lõpus ligikaudu 75 % (võrreldes 67 %ga 2021. aasta lõpus); märgib rahuloluga, et 2022. aasta juuni lõpuks oli kohapeal välja valitud peaaegu miljon projekti (988 000);
92. juhib tähelepanu sellele, et ERFi, Ühtekuuluvusfondi ja ELSFi rahastamisel on olnud keskne roll COVID-19 pandeemia tagajärgede ohjamisel, kuna sellega soodustati ühtlustamist ja tagati see, et kedagi ei jäeta kõrvale; võtab teadmiseks CRII+ raames pakutava erandliku paindlikkuse ja sellest tuleneva ligikaudu 23 miljardi euro suuruse eelnevalt eraldamata väljamakse 2014.–2020. aasta eelarveassigneeringutest; märgib, et REACT-EU lisavahendid summas 50,6 miljardit eurot on ette nähtud ka kriisi tagajärgede kõrvaldamiseks ja taastemeetmeteks kuni 2023. aastani, et ületada lõhe esialgse kriisile reageerimise ja pikaajalise taastumise vahel;
93. märgib rahuloluga, et REACT-EU oli esimene NGEU vahend, mille kaudu kohapeal mõjusalt toetada Euroopa majandust, ettevõtteid ja töötajaid, ning selle raames anti muu hulgas üle 4,6 miljardi euro käibekapitalitoetustena enam kui 754 000 VKE-le, kusjuures 4,4 miljardit eurot eraldati konkreetselt tervishoiumeetmeteks COVID-19 pandeemia vastu võitlemiseks ja 2 miljardit eurot sellest summast läks haiglatele meditsiiniseadmete ostmiseks; märgib, et selle olulise rahastusega soetati intensiivraviüksustele 13 200 hingamisaparaati ja 12 500 haiglavoodit ning 372 miljonit eurot ühtekuuluvuspoliitika vahenditest läks kõigi vaktsineerimiskulude katmiseks, sealhulgas 133 miljonit COVID-19 vaktsiinidele ja vajalikule külmutustaristule;
94. väljendab heameelt komisjoni tiheda koostöö üle liikmesriikide ametiasutustega, et kiirendada kohapealset rakendamist, eriti raskustes olevateks peetavate programmide puhul, ning aidata neil lahendada sellega seotud suuri probleeme; märgib, et komisjon andis liikmesriikidele varakult suuniseid tagamaks, et neil oleks piisavalt aega programmitöö perioodi lõpetamiseks valmistumiseks, ning võttis 2021. aasta oktoobris vastu asjakohased suunised, mis edastati liikmesriikidele veebiseminaride ja koolituskursuste vormis;
95. võtab teadmiseks, et kontrollikoda analüüsis 243 tehingust koosnenud statistiliselt esinduslikku valimit, mis hõlmas kõiki mitmeaastase finantsraamistiku selle rubriigi kulutusi; märgib, et kontrollikoda auditeeris tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse peadirektoraadi ning regionaal- ja linnapoliitika peadirektoraadi iga-aastasest tegevusaruandes esitatud ja komisjoni iga-aastasest haldus- ja tulemusaruandesse lisatud korrektsust käsitlevat teavet ning riiklike auditeerimisasutuste tehtud tööd;
96. märgib murega, et kontrollikoda leidis, et rubriigi „Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“ kulutuste veamäär oli oluline ning mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 2 hinnanguline üldine veamäär oli 3,6 % (eelnenud aastal 3,5 %); märgib, et alamrubriigi 2a kulutuste hinnanguline veamäär oli 4,1 %; märgib, et komisjon teatas, et kogu rubriigi 2 maksete koondriski määr oli 1,7–2,3 %, kuid alamrubriigi 2a puhul oli

maksete vearik komisjoni hinnangul 1,8–2,5 %; juhib tähelepanu, et komisjoni ja kontrollikoja arvnäitajad on erinevad;

97. väljendab heameelt selle üle, et komisjon on maksimaalse riski hindamise metoodikat parandanud, kuid märgib murega, et tema kindluse tagamise mudelis on riskid endiselt olemas; on mures selle pärast, et komisjon esitab veamäära kohta minimaalse hinnangu, mis ei ole lõplik; märgib murega, et kontrollikoda on seisukohal, et kuna komisjon ei pruugi dokumendipõhisel ülevaatusel põhjendamatuid kulutusi avastada ega parandada, on sellisest kontrollist vähe kasu, et auditeerimisasutuste poolt kindlaks tehtud allesjäänud koondveamäärade õigsust kinnitada; on mures, et auditeerimisasutuste riskiastmest alati ei sõltu, kas neile antakse teha vastavusauditeid;
98. rõhutab, et levinuimad kontrollikoja leitud vigade allikad olid rahastamiskõlbmatud kulud, rahastamiskõlbmatud projektid ja sisetureeglite rikkumine, sealhulgas riigihanke-eeskirjade ja riigiabireeglite rikkumine;
99. märgib murega, et kontrollikoja viimase viie aasta audititulemustest nähtub, et praegu tehtavate kontrollitoimingutega ei ole veel võimalik selle valdkonna veariski piisavalt hästi leevendada ning et see kehtib eelkõige korraldusasutuste kohta, kelle kontrollitoimingud on toetusesaajate deklareeritud kuludega seotud reeglite rikkumise vältimisel ja avastamisel endiselt osaliselt ebatõhusad; peab kahetsusväärseks, et kontrollikoja arvatud hinnangulises veamääras on suurim osa korraldusasutuste puudulikel otsustel, millega kiidetakse näiteks heaks rahastamiskõlbmatuid projekte või ebaseaduslikku riigiabi;
100. võtab murega teadmiseks, et auditeerimisasutuste töös ja selle dokumenteerimises esineb endiselt puudusi; on mures, et kontrollikoda leidis riiklike auditeerimisasutuste auditite kontrollimisel paljudel juhtudel kvantifitseeritavaid vigu, mida need asutused ise ei olnud leidnud;
101. märgib murega, et kontrollikoda leidis oma eriaruandes 08/2022 „ERFi toetus VKEde konkurentsivõime parandamiseks“, et liikmesriigid ei kasutanud ERFi vahendeid VKEde konkurentsivõime parandamiseks piisavalt sihipäraselt; on mures selle pärast, et ERFi toetuse tulemusel toetust saanud VKEde konkurentsivõime eriti ei suurenenud, ning võtab teadmiseks kontrollikoja järelduse, et eraldiseisvate projektide toetamise tõttu on ERFi võimalik mõju väike; märgib murega, et ERFi valikumenetlustel ei võrrelda projekte omavahel piisavalt palju ja enamik toetussummadest makstakse välja toetuste, mitte tagasimakstava abina;

Soovitused

102. toetab kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni üles neid viivitamata rakendada ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest;
103. palub komisjonil ühtlasi teha järgmist:
  - a) jätkata kontrollikojaga koostööd, et andmestandardeid veel rohkem ühtlustada ja õigusaktide tõlgendamist kooskõlastada;

- b) muuta IT-vahendite, nagu varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteemi ja ARACHNE kasutamine kõigi liidu rahasummade (sealhulgas jagatud eelarve täitmise korras eraldatud rahasummade) puhul kohustuslikuks ja tavapäraseks ning tagada uue tehnoloogia parem kasutamine, et suurendada kontrolli ja kaitsta liidu eelarvet kelmuste ja pettuse ja vahendite väärkasutamise eest;
- c) tagada liidu eelarve kaitse sellega, et aruandluseks, seireks ja auditeerimiseks kasutatakse üldjuhul alati digitaalset ja automatiseeritud süsteemi, ning tingimata luua integreeritud ja koostalitlusvõimeline süsteem, mis põhineb olemasolevatel vahenditel ja andmebaasidel, kuid mis võib hõlmata ka muid vahendeid ja andmebaase;
- d) anda aru programmiperioodi alguses tehtud varajaste ennetavate süsteemiauditite (EPSA) kohta, mille eesmärk on kinnitada liikmesriikide kontrollisüsteemide, sealhulgas reeglite rikkumise vältimiseks kehtestatud süsteemi mõjusust;
- e) teha liikmesriikide auditeerimisasutustega koostööd, et tagada riigisisestes auditites topeltrahastamise riski, eelkõige taaste- ja vastupidavusraha rahasummadega seotud topeltrahastamise riski põhjalik analüüs; nõuab, et komisjon teeks temaatilisi või vastavusauditeid, mis on mõeldud suure riskiga valdkondadele ja/või liikmesriikidele;
- f) lihtsustada reegleid ja menetlusi, töötada taotlejatele, eelkõige uutele taotlejatele, välja kohustuslikud koolitused ja anda neile praktilist teavet ning aidata ja juhendada VKEsid, võrsefirmasid, idufirmasid, haldus- ja makseasutusi ning kõiki teisi sidusrühmi sisukamalt, ilma et kontrollitoimingute kvaliteet halveneks;

Loodusvarad ja keskkond

104. märgib, et mitmeaastase finantsraamistiku rubriik 3 „Loodusvarad ja keskkond“ moodustab liidu eelarvest 31,3 % ehk 56,8 miljardit eurot, millest 38,3 miljardit eurot (67,3 %) kulutatakse Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) kaudu antavatele otsetoetustele, 14,6 miljardit eurot (25,7 %) Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondile, 2,5 miljardit eurot (4,5 %) EAGFi turuga seotud kuludele, 0,9 miljardit eurot (1,6 %) merendusele ja kalandusele, 0,4 miljardit eurot (0,7 %) keskkonnale ja kliimale (programm LIFE) ning 0,1 miljardit eurot (0,2 %) muudele valdkondadele;
105. märgib, et 2021. aasta oli ÜPP kaheaastase üleminekuperioodi esimene aasta, mil mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 alla kuuluvaid Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) pakette kasutati ÜPP rakendamiseks üleminekueskirjade alusel, samas kui perioodi 2014–2020 maaelu arengu programme pikendati; märgib samuti, et EAGFi vahendid summas 40,7 miljardit eurot, mis on 2021. aastaks mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 raames eelarves ette nähtud, seoti kulukohustustega ja maksti välja aasta jooksul; märgib, et EAFRD ja NGEU 2021. aasta kulukohustuste assigneeringutest (17,7 miljardit eurot) maksti 2021. aastal välja 624 miljonit eurot ning enne 2021. aastat võetud kulukohustustega seoses maksti välja 14 miljardit eurot;
106. peab Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) ebapiisavat kasutamist kahetsusväärseks; rõhutab, et EMKFi 5,69 miljardi euro suurusest rahastamispaketist,

mis oli aastatel 2014–2020 kättesaadav eelarve jagatud täitmise raames, seoti 2021. aasta lõpuks kulukohustustega ainult 4,1 miljardit eurot; märgib, et EMKFi kasutamata jätmise võimalike toetusesaajate poolt on tõenäoliselt tingitud raskustest fonditaotluste esitamisel ja nende menetlemisel; palub komisjonil selle põhjuseid analüüsida;

107. märgib, et liikmesriigid on võtnud kasutusele juhtimis- ja kontrollisüsteemid, et teha kindlaks topeltrahastamise juhtumid, ning on kehtestatud menetlused selliste olukordade lahendamiseks, kui need peaksid tekkima; märgib samuti, et kui kontrollides ja menetlustes tuvastatakse puudusi, võib komisjon soovitada liikmesriikidele parandusi ja vajaduse korral teha liidu eelarve kaitsmiseks finantskohandusi;
108. võtab teadmiseks, et kontrollikoda analüüsis 212 tehingust koosnenud statistiliselt esinduslikku valimit, mis hõlmas kõiki mitmeaastase finantsraamistiku selle rubriigi kulutusi; märgib, et kontrollikoda uuris ka põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi ning kliimameetmete peadirektoraadi iga-aastases tegevusaruandes esitatud korrektsust käsitlevat teavet, mis oli lisatud komisjoni iga-aastasessse haldus- ja tulemusaruandesse, ning liikmesriikide valitud süsteeme;
109. märgib rahuloluga, et kontrollikoda tegi kindlaks, et rubriigi „Loodusvarad“ veamäär oli hinnanguliselt 1,8 % (eelnend aastal 2,0 %), s.o olulisuse läve lähedal, ning enamik leitud vigadest leiti maaelu arengu ja turumeetmega seotud tehingutes; rõhutab, et see määr on kooskõlas komisjoni enda hinnangutega; märgib, et põllumajanduse ja maaelu arengu peadirektoraadi hinnangul oli maksete vearisk (korrigeeritud veamäär) otsetoetuste puhul ligikaudu 1,4%, maaelu arengu puhul 2,9% ja turumeetmete puhul 2,1%, mis on kontrollikoja arvutatud määradega kooskõlas; märgib, et muudes kuluvaldkondades kontrollikoja ja komisjoni hinnangulised veamäärad kooskõlas ei ole;
110. rõhutab, et levinuimad kontrollikoja leitud vigade allikad oli rahastamiskõlbmatud toetusesaajad või kulud, haldusvead ja põllumajandusega seotud keskkonnakohustuste täitmata jätmise; märgib murega, et kontrollikoda leidis mitmel juhul, et liikmesriikide ametiasutustel ja komisjonil oli enne kulude heakskiitmist vigade vältimiseks või avastamiseks ja parandamiseks piisavalt teavet; rõhutab, et kontrollikoda on seisukohal, et selle peatüki hinnanguline veamäär oleks olnud 1,2 % võrra madalam, kui liikmesriikide ametiasutused ja komisjon oleksid (otsese eelarve täitmise puhul) kogu nende käsutuses olevat teavet kasutanud otstarbekalt; võtab teadmiseks, et kontrollikoda peab seda olemasoleva teabe kasutamata jätmise tõttu tekkinud haldusveaks;
111. märgib, et otsetoetuste puhul, mis moodustavad kuludest 67 %, on vearisk väiksem; võtab teadmiseks, et nende haldamiseks kasutatakse ühtset haldus- ja kontrollisüsteemi (IACS), mis hõlmab põldude identifitseerimise süsteemi (LPIS); võtab teadmiseks, et kontrollikoda on seisukohal, et IACS ja eelkõige LPIS moodustavad tõhusa juhtimis- ja kontrollisüsteemi, millega tagatakse, et otsetoetustes tervikuna olulisi vigu ei ole; märgib murega, et kontrollikoda tegi kindlaks, et maaelu arengu, turumeetmete ja muude maksete puhul, mis moodustavad kulutustest 33 %, on vearisk suurem;
112. võtab teadmiseks, et kontrollikoda jõudis oma eriaruandes nr 14/2022 „Komisjoni meetmed ühise põllumajanduspoliitika valdkonna pettuste vastu“ järeldusele, et pettuserisk on ühise põllumajanduspoliitika maksekavades erinev; väljendab heameelt selle üle, et komisjon on võtnud meetmeid pettuse eesmärgil tehtud kulutuste vastu võitlemiseks; peab kahetsusväärseks, et kontrollikoja hinnangul ei olnud komisjoni

võetud meetmed piisavalt ennetava toimega teatava pettuste riski, näiteks ebaseadusliku maa hõivamise ennetamiseks; rõhutab, et petturid võivad liikmesriikide kontrollide puudusi ära kasutada ning komisjon peaks paremini jälgima riiklikke pettusevastaseid meetmeid, andma konkreetsemaid suuniseid ning edendama uute tehnoloogiate kasutamist pettuste ennetamiseks ja avastamiseks; märgib murega, et mõned makseasutused on märkinud, et komisjon peab neile rohkem praktilisi nõu andma;

113. peab kahetsusväärseks, et komisjoni meetmed ÜPP maksetega seotud pettuste avastamiseks ja nende vastu võitlemiseks ei vii riskide ja kuritarvituste olulise kõrvaldamiseni; nõuab tungivalt, et komisjon hindaks süstemaatiliselt ÜPP maksete kasutamist, esitades iga liikmesriigi suurimate toetusesaajate nimekirja ja avaldades selle;
114. märgib murega, et kontrollikoda märkis oma eriaruandes nr 16/2022 „Ühise põllumajanduspoliitika andmed“, et praegused andmed ja vahendid annavad ainult osaliselt teavet, mis on vaja liidu tasandil korrektsel teabel põhineva poliitika kujundamiseks; võtab teadmiseks, et kontrollikoda tegi kindlaks, et komisjon on teinud olemasolevate andmete paremaks kasutamiseks mitu algatust; peab kahetsusväärseks, et kontrollikoda leidis, et selles valdkonnas on endiselt takistusi;
115. märgib murega, et kontrollikoda jõudis oma eriaruandes nr 10/2022 „LEADER ja kogukonna juhitud kohaliku arengu vahendid edendasid kohalikku tegevust, kuid nendest saadava täiendava kasu kohta on vähe tõendeid“ järeldusele, et kohalikud tegevusrühmad hõlbustavad kohalikul tasandil kaasatust, kuid sellega kaasnevad lisakulud ja sellega seotud heakskiitmisprotsess on aeglane; on mures, et LEADERi ja kogukonna juhitud kohaliku arengu täiendava kasu kohta ei ole endiselt tõendeid;
116. tuletab meelde, kui oluline on ÜPP vahendite õiglane eraldamine, millega tuleks ühelt poolt hoida ära rahaliste vahendite väärkasutamine eelkõige poliitiliselt silmapaistvate jõukate üksikisikute, eliidi ja suurte konglomeraatide poolt ning teisalt keskenduda aktiivsetele põllumajandustootjatele;

Soovitused

117. toetab kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni üles neid viivitamata rakendada ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest;
118. palub komisjonil ühtlasi teha järgmist:
  - a) oluliselt lihtsustada reegleid ja menetlusi, töötada taotlejatele, eelkõige uutele taotlejatele, välja kohustuslikud koolitused ja anda neile praktilist teavet ning aidata ja juhendada VKEsid, võrsefirmasid, idufirmasid, haldus- ja makseasutusi ning kõiki teisi sidusrühmi sisukamalt, ilma et kontrollitoimingute kvaliteet halveneks;
  - b) kasutada paremini ära ja innustada tavapäraselt kasutama tehisintellekti ja uute tehnoloogiate, näiteks liidule kuuluvate Copernicuse Sentineli satelliitide kaudu kogutud andmeid, et jälgida ja kontrollida, kas ühise põllumajanduspoliitika rahasummasid kasutatakse korrektselt;

- c) muuta IT-vahendite, ARACHNE ja varajase avastamise ja kõrvalejätmise süsteemi kasutamine makseasutuste jaoks kohustuslikuks ja tavapäraseks, sest need on vajalikud vahendid, mille abil saab teha kindlaks projektid, toetusesaajad ja töövõtjad, mille/kelle puhul esineb pettusohu;
- d) tagada liidu eelarve kaitse sellega, et aruandluseks, seireks ja auditeerimiseks kasutatakse üldjuhul alati digitaalseid ja automatiseeritud süsteeme, ning tingimata luua integreeritud ja koostalitlusvõimeline süsteem, mis põhineb olemasolevatel vahenditel ja andmebaasidel, kuid mis võib hõlmata ka muid vahendeid ja andmebaase;
- e) esitada ÜPP eeskirjade muudatus eesmärgiga hoida ära liidu rahaliste vahendite väljamaksmine juhul, kui maa on saanud jõuga või kui omandiõigus on valesti deklareeritud;
- f) koguda ja avaldada andmeid ÜPP suurimate toetusesaajate kohta kõigis liikmesriikides, sealhulgas koondandmeid muudest liidu fondidest;

Ränne ja piirihaldus, julgeolek ja kaitse

119. väljendab heameelt selle üle, et 2021.–2027. aasta programmitöö perioodiks loodi mitmeaastases finantsraamistikus rubriik 4 „Ränne ja piirihaldus“, sest see näitab, et need küsimused on kogu liidu ja eelkõige liidu eelarve jaoks tähtsad; märgib, et see rubriik hõlmab 2021. aastal 2,5 miljardi euro eest makseid, mis tehti Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (1,2 miljardit eurot), välispiiride ja ühise viisapoliitika rahastamisvahendi (0,4 miljardit eurot) ning Euroopa Liidu Varjupaigaameti, Frontexi ja eu-LISA (0,9 miljardit eurot) kaudu; märgib, et need kulud olid peamiselt seotud 2014.–2020. aasta programmitöö perioodi seni lõpetamata projektide ja kavade lõpuleviimisega;
120. märgib, et mitmeaastase finantsraamistiku rubriik 5 „Julgeolek ja kaitse“ hõlmab 0,7 miljardi euro eest makseid, mis tehti Euroopa Kaitsefondi (0,2 miljardit eurot), politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi (0,2 miljardit eurot) ja detsentraliseeritud asutuste (0,2 miljardit eurot) kaudu ning tuumaohutuse ja tuumarajatiste dekomisjoneerimise (0,1 miljardit eurot) valdkonnas;
121. tunneb muret, et kontrollikoja kontrollitud 28 tehingust oli vigu üheksas (32 %), et kontrollikoda kvantifitseeris kuus viga, mis mõjutasid liidu eelarvest eraldatavaid summasid, ning et kontrollikoda tuvastas ka kuus õigus- ja finantssätete rikkumise juhtumit, mis liidu eelarvet ei mõjutanud;
122. märgib, et kontrollikoda vaatas läbi ka töö, mille olid teinud kolme liikmesriigi auditeerimisasutused, kes auditeerisid oma liikmesriigi raamatupidamise aastaaruandeid, mis puudutasid Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi; märgib kahetsusega, et kontrollikoda tuvastas aruannetes puudusi, mis olid seotud audititööga, mis puudutas projektide valikut ja hankemenetlusi, ning kulude rahastamiskõlblikkuse ebapiisava kontrollimise ja ebapiisava kontrollijälje või puuduliku dokumentatsiooniga, mille tagajärjel jäid rahastamiskõlbmatud kulud avastamata, tehti ebausaldusväärseid auditijäreldusi ja auditeerimisasutuste töö

tulemusel saadav kindlus vähenes; märgib, et kontrollikoda andis probleemide lahendamiseks soovitusi;

123. võtab kirjalikele küsimustele antud voliniku vastuste põhjal teadmiseks, et Euroopa Arengufondi projektikonkurssidel osalevad VKEd, kelle osakaal valitud ettepanekutega seotud üksuste hulgas oli 43 %; märgib, et komisjon pakub Euroopa Kaitsefondi võimalikele toetusesaajatele rahastamis- ja hankeportaali kaudu üldist tehnilist tuge; märgib ühtlasi, et komisjon on teada andnud, et VKEde osalemist Euroopa Arengufondi projektikonkurssidel toetatakse lihtsustatud kuluvõimalustega, mida saavad kasutada kõik osalejad, ja teabepäevade korraldamisega; on seisukohal, et VKEde jaoks ei pruugi see olla piisav, sest enamasti tekitab neile probleeme teadmiste puudumine liidu rahastamise ja haldussuutlikkuse kohta;
124. märgib rahuloluga, et EAFi projektikonkursside esimesel aastal (2021) kaasati lõppmenetluse, mille tulemusel valiti välja 61 ettepanekut, 692 ühtset üksust kõigist liikmesriikidest (v.a Malta) ja Norrast, mis näitab nii osalemise kõrget taset kui ka piiriülese koostöö taset; märgib samuti, et keskmiselt osalesid rahastamiseks valitud projektiettepanekus üksused ligikaudu kaheksast liikmesriigist;

Soovitud

125. toetab kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni üles neid viivitamata rakendama ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest;
126. kutsub komisjoni ühtlasi üles kaaluma [teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi ühise rakendamise keskuse](#) tegevust programmi „Euroopa horisont“ rahaliste vahendite kasutamisel VKEde toetamiseks (nagu veebiseminarid ja koordinaatorite päevad) ning kasutama [teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi ühise rakendamise keskuse](#) tegevuse edukaid elemente Euroopa Arengufondi puhul, eelkõige selleks, et anda VKEdele konkreetsemaid teadmisi liidupoolse rahastamise kohta ja vähendada nende halduskoormust;
127. kutsub kontrollikoda üles kaaluma oma aastaaruandes mitmeaastase finantsraamistiku eri rubriikide analüüsi, koostades iga rubriigi kohta eraldi peatüki;

Naabus ja maailm

128. väljendab heameelt selle üle, et 2021. aastal võeti mitmeaastase finantsraamistiku selle rubriigi peamise rahastamisvahendina vastu naabuspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Gloaalne Euroopa“, mille eesmärk on kaitsta ja edendada kogu maailmas liidu väärtusi, põhimõtteid ja põhihuvet ning aidata edendada mitnepoolsust ja tugevamaid partnerlusi kolmandate riikidega; märgib, et instrument „Gloaalne Euroopa“ tähendab võrreldes 2014.–2020. aasta finantsraamistikuga suurt muutust, sest Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna partnerriikidega tehtav koostöö, mida varem rahastati Euroopa Arengufondidest, integreeriti nüüd liidu üldeelarvesse; peab kahetsusväärseks, et ülemaailmsetes arenguprojektide osas ei ole integreeritumat lähenemisviisi;
129. tuletab meelde, et rahvusvahelise koostöö ja arengu peadirektoraat korraldati 16. jaanuaril 2021 ümber ja sellest sai rahvusvahelise partnerluse peadirektoraat;

väljendab heameelt selle üle, et rahvusvahelise partnerluse valdkonna ressursse on instrumendi „Gloaalne Euroopa“ ja ka Euroopa tiimi meetodi kasutuselevõtuga konsolideeritud;

130. märgib, et 2021. aastal oli rubriigi „Naabus ja maailm“ maksete summa 10,9 miljardit eurot; märgib, et maksete tegemiseks kasutati mitmesuguseid rahastamisvahendeid ja makseviise; märgib murega, et kontrollikoda peab selle mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi veariski suureks, sest 67 auditeeritud tehingust 32 (48 %) oli vigu;
131. märgib, et kontrollikoda tuvastas 12 õigus- ja finantssätete rikkumist, mis liidu eelarvet küll ei mõjutanud, kuid kahjustasid siiski usaldusväärset finantsjuhtimist ja nende tõttu võivad kulud muutuda rahastamiskõlbulmatuks; märgib, et sätete rikkumise juhtumid on seotud projektide valimise, hanke-eeskirjade kohaldamise ja väljamaksetaotluste jaoks tõendavate dokumentide esitamisega;
132. võtab teadmiseks tulemused, milleni jõuti naabuspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadi poolt 2021. aastal allesjäänud veamäära kohta tehtud seitsmendas uuringus, ja eelkõige üldise allesjäänud veamäära 1,05 %, mis jääb allapoole 2 % olulisuse läve; võtab teadmiseks piiravad tegurid, mille kontrollikoda allesjäänud veamäära kindlaksmääramise meetodikas tuvastas, eelkõige asjaolu, et suurt osa naabuspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraadi kuludest ei võeta allesjäänud veamäära kindlaks tegemiseks valimi moodustamisel arvesse, millega kaasneb kontrollikoja hinnangul oht, et osa vigu jääb avastamata; on eriti mures selle pärast, et naabuspoliitika ja laienemisläbirääkimiste peadirektoraat oma 2021. aasta tegevusaruandes neid tegureid ei nimetanud;
133. võtab teadmiseks rahvusvahelise partnerluse peadirektoraadi poolt 2021. aasta allesjäänud veamäära kohta tehtud uuringu tulemused, milles eristatakse liidu eelarvest (1,45 %) ja Euroopa Arengufondidest (0,91 %) eraldatud summadega seotud allesjäänud veamäära; väljendab heameelt selle üle, et rahvusvahelise partnerluse peadirektoraat viib allesjäänud veamäära auditis antud kontrollikoja soovitusi ellu; võtab teadmiseks selgitused, mille rahvusvahelise partnerluse peadirektoraat on allesjäänud veamäära meetodika kohta ning allesjäänud veamäärade eristamise ja tehtud audititöö kohta andnud, ning järeldused, mille kontrollikoda on selle töö põhjal teinud; on aga mures selle pärast, et kontrollikoda on selle meetodika ning eelkõige sellega seoses tehtud reservatsioonotsuste suhtes endiselt väga kriitiline;
134. taunib Palestiina kooliõpikutes ja õppekaartides leiduvat probleemset ja vaenulikku materjali, mida ei ole ikka veel eemaldatud; rõhutab, et haridus ja õpilaste juurdepääs rahumeelsetele ja erapooletutele õpikutele on väga olulised, eriti arvestades teismeliste üha suurenevat seotust terrorismirünnakutega; rõhutab, et liit annab Palestiina omavalitsusele hariduse valdkonnas rahalist toetust tingimusel, et õpikute sisu on kooskõlas UNESCO standarditega, nagu liidu haridusministrid otsustasid 17. märtsil 2015 Pariisis, et kõik antisemitlikud viited jäetakse välja ning vihkamisele ja vägivaldale õhutamise näited kõrvaldatakse, nagu on korduvalt nõutud resolutsioonides, mis on lisatud Euroopa Liidu 2016., 2018., 2019. ja 2020. aasta üldelarve täitmisele heakskiidu andmise otsustele; palub seetõttu komisjonil hoolikalt jälgida, et Palestiina omavalitsus muudaks kiiresti kogu õppekava;
135. juhib tähelepanu Jordan Industry 4.0 & Digitalization Innovation Centre (InJo4.0)

konsortsiumi juhitava projekti rakendamise seotud raskustele; rõhutab, et projektil puudub selge juhtimine ja haldus ning juhtiv konsortsiumipartner on projekti ressursse domineerinud nii, et partneritel oli ainult väga piiratud või olematu juurdepääs projekti ressurssidele, kusjuures kaks partnerit on juba otsustanud projektist lahkuda; lisaks seavad projekti koordinaatorina tegutseva projektijuhil selge huvide konflikt ja kartus, et koordinaatori äriühingul on kogu intellektuaalomandi omandamise kaudu monopol, kahtluse alla komisjoni suutlikkuse projekti juhtida; kutsub komisjoni üles tegema sõltumatu auditi, et saada selge ülevaade kohapealsetest probleemidest, tagada projekti õiguspärane ja läbipaistev elluviimine ning töötada välja kaitsemeetmed tulevaste projektide jaoks, et hoida ära projekti omandamine ühe äriühingu poolt ning tagada läbipaistvad teabevahetuskanalid projektide jaoks kolmandates riikides;

136. märgib, kui oluline on siduda omavahel õigusriigi tingimused ning kooskõla liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga; kordab, et IPA III rahastamine peab olema rangelt seotud nende kriteeriumidega ning rahalisi vahendeid ei maksta välja Lääne-Balkani riikidele, välja arvatud juhul, kui need kriteeriumid on selgelt täidetud, nagu on rõhutatud kontrollikoja eriaruandes nr 01/2022 „ELi toetus õigusriigi toimimisele Lääne-Balkani riikides“;

Soovitused

137. toetab kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni üles neid viivitamata rakendada ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest;
138. palub komisjonil ühtlasi teha järgmist:
- a) vaadata uuesti läbi kulukategooriate väljajätmine, mille kontrollikoda tuvastas, ja avaldada allesjäänud veamäärade kindlakstegemise meetodikat piiravate tegurite kohta selge teave;
  - b) anda rohkem teavet veamäärade kohta, mille ta esitab samade kulude kohta, mille kohta on veamäärade esitanud ka kontrollikoda, selgitada erinevusi paremini ja märkida selgelt, et komisjon toetab kontrollikoja veamäärade, ning esitab oma arvutused üksikasjalikuma analüüsina, milles vaadeldakse vigade algpõhjuseid;
  - c) tagada see, et tulevased partnerluslepingud põhineksid läbipaistvuse, solidaarsuse, jagatud vastutuse, inimõiguste austamise, õigusriigi ja rahvusvahelise humanitaarõiguse põhimõtetele;
  - d) teha audiitoritele ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kättesaadavaks kõigi lõplike toetusesaajate ja projektide loetelu ning tõhustada komisjoni pingutusi teabe kogumiseks liidu rahaliste vahendite lõplike saajate kohta komisjoni tasandil; palub komisjonil tagada, et liidu rahastamisest jäetakse välja isikud või rühmad, kes on seotud terroriorganisatsioonidega või toetavad neid;
  - e) suurendada naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ rahastamise sidusust ja kestlikkust;
  - f) anda põhjalik ülevaade uue Global Gateway strateegia kulutustest ja lihtsustada

olemasolevaid vahendeid, et integreerida liidu prioriteetid Global Gateway raames;

Euroopa avalik haldus

139. märgib, et mitmeaastase finantsraamistiku rubriik 7 „Euroopa avalik haldus“ moodustab liidu eelarvest 5,9 % ehk 10,7 miljardit eurot, mis hõlmab personali- ja pensionikulusid, mis moodustasid 2021. aastal ligikaudu 68 % kogusummast, ning hoonete, seadmete, energia, kommunikatsiooni ja infotehnoloogiaga seotud kulused; sellest kogusummast 6,3 miljardit eurot (58,5 %) kulutab komisjon ning ülejäänud kulutavad teised liidu institutsioonid ja organid; märgib, et liidu asutuste, muude üksuste ja Euroopa koolide kohta esitab kontrollikoda eraldi aruanded; rõhutab, et kontrollikoja volitused ei hõlma Euroopa Keskpanka finantsauditit;
140. võtab teadmiseks, et kontrollikoda analüüsis 60 tehingust koosnenud statistiliselt esinduslikku valimit, mis hõlmas kõiki mitmeaastase finantsraamistiku selle rubriigi kulutusi; märgib, et ühtlasi analüüsis kontrollikoda muu hulgas kõigi institutsioonide ja organite (teiste seas ka eelkõige halduskulude haldamise eest vastutavate Euroopa Komisjoni peadirektoraatide ja ametite) iga-aastastes tegevusaruannetes kulutuste korrektsuse kohta esitatud teavet, mis on lisatud ka komisjoni iga-aastasessse haldus- ja tulemusaruandesse;
141. märgib rahuloluga, et kontrollikoda jõudis järeldusele, et rubriigi „Euroopa avalik haldus“ kulutuste veamäär ei olnud oluline; märgib, et komisjonile uusi soovitusi ei esitatud;
142. väljendab heameelt selle üle, et kontrollikoda leidis oma eriaruandes nr 18/2022 „ELi institutsioonid ja COVID-19“, et institutsioonide talitluspidevuse kavades järgiti enamasti tunnustatud standardeid ja need olid kriisileevendusmeetmete aluseks; peab kiiduväärseks, et institutsioonid suutsid oma põhitöös häireid võimalikult palju vähendada; võtab teadmiseks, et on hakatud hindama, kui tõhus uus töökorraldus kriisijärgses keskkonnas on;
143. märgib murega, et kontrollikoda jõudis oma eriaruandes nr 17/2022 „Väliskonsultantide kasutamine Euroopa Komisjonis“ järeldusele, et väliskonsultantide kasutamist reguleerivas ja õigustavas raamistikus on suuri lünki; võtab teadmiseks, et hankemenetlustel järgiti reegleid, kuid endiselt on riske, mida ei ohjata hästi; on mures, et väliskonsultantide pakutavate teenuste haldamises ja kasutamises tuvastati puudusi; on mures, et komisjoni juhtimisteave on vaid osaliselt täpne ja korrapärane aruandlus on nõrk;

Euroopa koolid

144. võtab rahuloluga teadmiseks, et kontrollikoda Euroopa koolide 2021. aasta lõplikus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes olulisi vigu ei leidnud; väljendab heameelt paranduste üle, millele kontrollikoda juhtis tähelepanu eraldi koostatud raamatupidamise aastaaruannetes ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes;
145. võtab murega teadmiseks keskasutuse ja kontrollikoja valitud kahe kooli sisekontrollisüsteemis avastatud puudused, mis puudutasid eelkõige nende töölevõtmis-, hanke- ja maksemenetlusi; märgib murega, et kontrollikojal ei olnud võimalik

kinnitada, et koolide 2021. aasta finantsjuhtimine oli finantsmääruse ja personalieeskirjadega täielikult kooskõlas;

Soovitused

146. toetab kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni ja Euroopa koolide keskasutust üles neid oma pädevusalas viivitamata rakendama ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest; nõuab Euroopa koolide süsteemi üle täielikku parlamentaarset kontrolli, et suurendada vastutust ja parandada juhtimist;
147. palub komisjonil peale selle:
- a) jätkata tööd, et tagada praeguse komisjoni mandaadi lõpuks kõigil juhtimistasanditel sooline võrdõiguslikkus ning esitada sooliselt eristatud andmed;
  - b) jätkata tööd, et tagada oma töötajate seas kõigil tasanditel, eriti kõrgema juhtkonna tasandil, kus valitseb suur tasakaalustamatus, õiglane geograafiline tasakaal, täites samal ajal personalieeskirjades kandidaatide pädevuse ja teenete kohta sätestatud nõudeid; rõhutab, et ametnike personalieeskirjade artikli 27 kohaselt peab komisjon nagu ka kõik teised liidu institutsioonid tagama, et kõik liikmesriigid oleksid proportsionaalselt esindatud;
  - c) võtta kõik vajalikud meetmed, et jätkata mitmekesisema ja kaasavama töökeskkonna ja -kultuuri kujundamist, võttes meetmeid puuetega inimeste aitamiseks, sealhulgas parandades hoonetesse pääsu;
  - d) esitada analüüs selle kohta, millist mõju avaldab üha suurema arvu lepinguliste töötajate töölevõtmine, mille pärast parlament on pidevalt muret väljendanud;
  - e) kehtestada pöördukse efekti kohta selged reeglid, eelkõige volinike ja endiste kõrgemate ametnike jaoks, kes lähevad pärast teenistusest lahkumist uuele tööle, sealhulgas ametites;
  - f) olla rikkumisest teatajate kaitsmisel esirinnas, pannes aluse kõigis institutsioonides ühtsemale reguleerimisele, tuginedes parimatele tavadele ja kõrgematele standarditele;

COVID-19ga seotud toetus

148. peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole liidu eelarvest COVID-19 tõttu tehtud kulutuste kohta ikka veel põhjalikku aruannet koostanud;
149. võtab teadmiseks, et kontrollikoda jõudis oma eriaruandes nr 28/2022 „Tööhõive toetamise erakorraline rahastu (TERA)“ järeldusele, et tänu TERA-le võeti COVID-19 pandeemia ajal töötuseriski leevendamiseks aegsasti meetmeid ja liidu eelarve jaoks oli sellega seotud finantsrisk väike; tunneb heameelt selle üle, et TERA laenudega aidati rahastada riiklikke töökohtade säilitamise kavasad, mille eesmärk oli töötuse suurenemist COVID-19 kriisi ajal piirata; peab kahetsusväärseks, et TERA mõju ei ole väheste seireandmete ja järelhinnangute puudumise tõttu võimalik täielikult hinnata; kutsub komisjoni üles andmete seiret märkimisväärselt parandama ja eraldama väga

vajalikke vahendeid, et komisjoni programmide ja meetmete tulemusi ja väljundeid saaks usaldusväärselt hinnata; rõhutab, et kuna järelhindamine jäetakse pidevalt tegemata, ei ole järgmist liidu eelarvet võimalik faktipõhiselt koostada;

150. võtab teadmiseks, et kontrollikoda märkis oma eriaruandes nr 19/2022 „ELi COVID-19 vaktsiinide hanked“, et liit on loonud COVID-19 vaktsiinide hankimiseks spetsiaalse süsteemi; märgib, et läbirääkimistega tagati liikmesriikidele mitmekesine vaktsiiniportfell; märgib, et komisjon toetas lepingute rakendamist, kuid tarneprobleemide lahendamiseks oli tema mõjuvõim piiratud; peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole kontrollikojale nende lepingute sisu kohta lisateavet esitanud; rõhutab, et kõik liidu institutsioonid, liikmesriigid ning avaliku ja erasektori vahendisajaad on kohustatud avaldama kontrollikoja ametliku nõudmise korral käimasoleva auditi raames kõik asjakohased dokumendid, sealhulgas teabe komisjoni poolt peetud eelläbirääkimiste kohta; tuletab meelde Euroopa Parlamendi 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitlevas resolutsioonis esitatud soovitus juurdepääsu kohta ravimifirmaga COVID-19 vaktsiini ostmise teemal vahetatud tekstisõnumitele;
151. peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole vaktsiinitootjatega peetud läbirääkimiste kohta ikka veel läbipaistval viisil teavet esitanud, mis tekitab kahtlusi; väljendab veel kord heameelt selle üle, et Euroopa Ombudsman otsustas paluda komisjoni presidendilt vaktsiinitootjatega peetud läbirääkimiste kohta selget ja konkreetset teavet ning nõuda sõlmitud lepingute osas suuremat läbipaistvust;
152. peab kahetsusväärseks, et Euroopa Komisjoni president ei ilmunud Euroopa Parlamendi asjaomastes komisjonides toimunud kuulamisele, et anda Euroopa kodanike poolt otse valitud parlamendiliikmetele konkreetseid vastuseid, mis tähendab, et kodanikud ei saa piisavat teavet;

Soovitud

153. toetab kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni üles neid viivitamata rakendada ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest;
154. palub komisjonil peale selle:
  - a) koostada COVID-19ga seotud kulude kohta põhjalik aruanne ja esitada see (sealhulgas vaktsiinihankelepingud) eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile;
  - b) veenduda, et COVID-19 vaktsiinide tootjad täidavad täielikult eelostulepingute tingimusi, eelkõige seoses tootmiskulude prognooside, eelmaksete kasutamise ja kasumi taotlemist keelavate klauslitega, kui need on kohaldatavad, ning võtta vajaduse korral parandusmeetmeid ja hoida eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni täielikult kursis;
  - c) osaleda Euroopa Parlamendis toimuvatel kuulamistel, mis on seotud vaktsiinitootjatega peetavate läbirääkimiste ja nendega sõlmitud lepingutega;

II PEATÜKK. Taaste- ja vastupidavusrahastu

Üldised märkused

155. rõhutab, et COVID-19 pandeemia puhkemine muutis järsult liidu majanduslikke ja sotsiaalseid väljavaateid, nõudes ühiseid jõupingutusi, mille tulemusel lepidi 2020. aasta detsembris kokku Euroopa taastepaketis, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahastus, ning mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027; tuletab meelde, et taaste- ja vastupidavusrahastu on tulemuslikkusel põhinev ajutine taastevahend, st maksed sõltuvad riiklikes taaste- ja vastupidavuskavadest sisalduvate reformide ja investeeringutega seotud vahe-eesmärkide ja sihtide rahuldavast täitmisest; rõhutab, et kuigi taaste- ja vastupidavusrahastut rahastatakse võlakirjade emiteerimisega, on taaste- ja vastupidavusrahastu määruuses sätestatud, et taaste- ja vastupidavuskavadega tuleb saavutada kliima- ja digikulutuste eesmärgid ning anda liidu jaoks olulistesse poliitikavaldkondadesse sisukas panus; tuletab meelde, et iga riiklik kava peaks tõhusalt käsitlema kõiki Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud probleeme või suurt osa neist, eelkõige nõukogu poolt vastu võetud riigipõhiseid soovitusi; rõhutab lisaväärtust, mida annab taaste- ja vastupidavusrahastu, millega toetatakse enneolematut reformide ja investeeringute kava, et lahendada liikmesriikide probleeme;
156. märgib, et komisjon kiitis 2021. aastal heaks 22 riiklikku taaste- ja vastupidavuskava, mille kohaselt seoti kulukohustustega 154 miljardit eurot laenude ja 291 miljardit eurot toetuste andmiseks; märgib, et komisjon tegi laenude eelmakseid kogusummas 18 miljardit eurot, kusjuures kaks suurimat vahendite saajat olid Itaalia (15,9 miljardit eurot) ja Kreeka (1,65 miljardit eurot); tuletab meelde, et riiklike taaste- ja vastupidavuskavade heakskiitmine nõukogus võimaldas liikmesriikidel saada eelmakseid kuni 13 % ulatuses rahalisest toetusest; märgib, et komisjon tegi toetuste eelmakseid kogusummas 36,3 miljardit eurot, kusjuures kaks suurimat vahendite saajat olid Hispaania (9,04 miljardit eurot) ja Itaalia (8,95 miljardit eurot); märgib, et komisjon tegi Hispaaniale ühe, 10,0 miljardi euro suuruse makse; märgib, et komisjoni ja Hispaania Kuningriigi vahelise rahastamislepingu artikli 5 lõike 3 kohaselt tehti selle makse puhul Hispaaniale tehtud 9,04 miljardi euro suuruse eelmakse arvelt 1,5 miljardi euro suurune tasaarveldus;
157. võtab teadmiseks, et komisjon on rahvusvahelistel kapitaliturgudel emiteerinud väärtpapereid, mis on vajalikud taaste- ja vastupidavusrahastu rahastamiseks, milleks komisjon kogus 2021. aasta lõpuks 71,0 miljardit eurot pikaajalisi vahendeid ja 20 miljardit eurot lühiajalisi vahendeid; võtab teadmiseks, et emiteeriti esimene taasterahastu „NextGenerationEU“ (NGEU) roheline võlakiri, mille väärtus on 12,0 miljardit eurot ja mille tõttu tuleb rohelistest võlakirjadest saadud tulu täpse kasutamise ja investeeringute mõju kohta aru anda; tuletab meelde, et kontrollikoda tuvastas tulemusaruandlusega seotud probleeme ning maine- ja finantsriske, mida see võib roheliste võlakirjade puhul kaasa tuua; on seisukohal, et nende laenatud summadega seoses on tekkinud esimesed intressikulud, sealhulgas EKPs hoiustatud üle 20 miljardi euro suuruse summa suhtes kohaldatav negatiivne intressimäär; märgib, et NGEU rahastamise vajaduse tõttu tuleb liidu eelarves hakata intressiriskiga arvestama;
158. võtab teadmiseks kontrollikoja 2021. aasta aruandes esitatud tähelepaneku taaste- ja vastupidavusrahastu ning 2021. aastal Hispaaniale tehtud ainsa makse kohta; märgib, et kontrollikoda uuris komisjoni eeltööd kõigi selle maksega seotud vahe-eesmärkide osas,

hinnates, kas komisjon on kogunud piisavalt ja asjakohaseid tõendeid, et põhjendada oma hinnangut maksetaotluses sisalduvate vahe-eesmärkide rahuldava täitmise kohta; märgib, et muid makseid kontrollikoda 2021. aastal ei uurinud; märgib murega, et kontrollikojal ei ole võimalik hinnata kõiki vahe-eesmärke, mis on seotud kõigile liikmesriikidele tehtavate tulevaste maksetega, mis mõjutavad tema tulevasi analüüse; soovib aga kontrollikojal lisada 2022. aasta valimisse kõigi 2022. aastal tehtud maksete vahe-eesmärgid ja sihid;

159. võtab teadmiseks, et kontrollikoda jõudis järeldusele, et 2021. aastal Hispaaniale tehtud makse puhul ei olnud üks vahe-eesmärk rahuldavalt täidetud; märgib kahetsusega, et kontrollikoda ei suutnud seda viga kvantifitseerida, sest puudus meetodika, mille alusel kvantifitseerida mõju, mis vahe-eesmärgi või sihi (osaliselt) saavutamata jätmisel tekib; märgib, et selle meetodika puudumist pani tähele ka komisjoni siseaudiitor; peab kahetsusväärseks, et komisjonil puudus enne maksete tegemist tugevam meetodika; on seisukohal, et see on komisjoni poolt hooletus, et enne maksete tegemist sellist meetodikat ei rakendata, sest see seab komisjoni hinnangu vahe-eesmärkide ja sihtide rahuldava täitmise kohta kahtluse alla; väljendab aga heameelt selle üle, et pärast eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni ja kontrollikoja korduvaid üleskutseid võttis komisjon 21. veebruaril 2023 vastu taaste- ja vastupidavusrahaatut käsitleva teatise, mis sisaldas kaht lisa, mis sisaldavad taaste- ja vastupidavusrahaatu määruse vahe-eesmärkide ja sihtide hindamise raamistikku ning komisjoni meetodikat maksete peatamise kindlaksmääramiseks taaste- ja vastupidavusrahaatu määruse alusel;
160. tunnustab tööd, mida komisjon teeb selleks, et taaste- ja vastupidavusrahaatu esimese 23 makse jaoks meetodika puudumist heastada; märgib, et meetodika abil peaks komisjon saama kindlaks teha summa, mille väljamaksmine peatatakse, kui vahe-eesmärki või sihti ei ole rahuldavalt täidetud, järgides täielikult võrdse kohtlemise ja proportsionaalsuse põhimõtet; märgib, et peatatava summa arvutamises kajastub nii taaste- ja vastupidavusrahaatu tulemuspõhisus kui ka reformide ja investeeringute ainulaadne kombinatsioon ning see, et mitte kõik meetmed ei aita riikliku taaste- ja vastupidavuskava eesmärkide saavutamisele võrdselt kaasa; märgib aga, et vahe-eesmärkide ja sihtide hindamise raamistikus puuduvad selgitused näiteks selle kohta, miks ei tohiks tegevuskorras kirjeldatud kontrollimehhanismi ja järelevalveetappe hindamisel arvesse võtta ning miks on tähtsuspiirmäär määratletud kui kõrvalekalle, mis on umbes 5 % või väiksem; rõhutab, et asjaomaste vahe-eesmärkide ja sihtide rahuldav täitmine on määratletud mõistetega, mis ei ole selgelt määratletud ja mis sisaldavad subjektiivseid elemente, nagu „nõudest minimaalne kõrvalekaldumine“, „piiratud ja proportsionaalsed viivitused“ ja „sisunõudest minimaalne kõrvalekaldumine“; palub, et sellega seoses antaks lisaselgitusi, ning nõuab kõrvalekallete hindamisel selget ja terviklikku käsitusviisi, et need oleksid vajalikul määral piiritletud; on veendunud, et maksete peatamise meetodikat tuleks investeerimiskomponendi osas veel rohkem parandada, et asjaomased vahe-eesmärgid ja sihid tegelike kantud kuludega paremini siduda; rõhutab, et tehtud edusamme tuleks pidevalt hinnata, tagamaks, et vahe-eesmärkide ja sihtide täitmine väga palju ei viibiks;
161. märgib, et maksete peatamise kindlaksmääramise meetodikast ei selgu, kuidas on koefitsiendid kindlaks määratud, ning see sisaldab ka subjektiivseid elemente, nagu korrigeeritud ühikuväärtuse ülespoole või allapoole kohandamine, ja mõisteid, millel puuduvad selged määratlused, nagu „väga olulised investeeringud“ või „eriti tähtsad

reformid“; palub anda lisaselgitusi;

162. võtab teadmiseks järeldused, mis tehti pärast eelarvekontrollikomisjoni lähetust Hispaaniasse 20.–23. veebruaril 2023 ja milles tunnistati raskusi Hispaania taaste- ja vastupidavusraha vahendite haldus- ja kontrolliplatvormi (CoFFEE) täielikul rakendamisel, eelkõige seoses piirkondlike ja liidu platvormidega koos talitlemise võime puudumisega ning asjaoluga, et süsteem ei toiminud täielikult; märgib, et komisjon hindas Hispaania taastekavaga seotud vahe-eesmärgi täitmise rahuldavaks ja täielikult toimivaks, kuigi sellel ajal see nii veel ei olnud; võtab teadmiseks, et komisjon nõudis lisateavet ja tuvastas teabe kogumisel puudusi; tunnistab, et süsteemist võib keskvalitsuse jaoks saada tugev sisekontrollisüsteem; soovib parandada süsteemi võimet talitleda liidu, riigi ja piirkondliku tasandi asjakohaste süsteemidega koos; rõhutab, et läbipaistvust tuleks suurendada, et piirkondadel oleks võimalik parimaid tavasid jagada ning teha piisav teave ja koondatud digitaalsed andmed üldsusele tänapäevaste otsingufunktsioonide abil hõlpsasti kättesaadavaks;
163. märgib, et komisjoni siseauditi talitus ei tellinud 2021. aastal NGEU programmiga seoses ühtegi audititoimingut; märgib, et tehtud töö alusel juhib siseaudiitor oma 2021. aasta üldises arvamuses komisjoni finantsjuhtimise kohta tähelepanu sellele, et tuleb jätkata tööd asjakohaste finantsjuhtimise ning auditi- ja kontrollistrateegiade kontrolli ülesehituse ja rakendamisega; on seisukohal, et siseaudiitor on komisjoni sisekontrolli ja tasakaalu jaoks väga vajalik ning selleks, et siseaudiitori töö oleks tulemuslik, peab ta ka ise auditeid tegema ning niimoodi sõltumatut ja objektiivset teavet koguma; juhib tähelepanu sellele, et rahvusvaheliste siseauditi standardite kohaselt peaks siseauditi talitus kaaluma, kas ta saab oma tööd kontrollikoja kui välisaudiitoriga paremini kooskõlastada;
164. tuletab meelde arvamust, mille eelarvekontrollikomisjon eelarvekomisjonile ning majandus- ja rahanduskomisjonile esitas ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha; tuletab meelde selles esitatud üleskutset koostada loetelu kõigist rahastu lõplikest vahendite saajatest ja projektidest täielikus kooskõlas andmekaitseõuetega ning pidada auditi ja kontrolli eesmärgil arvestust ettevõtjate ja nende tegelike tulusaajate kohta; võtab arvesse, et taaste- ja vastupidavusraha määruse artikli 22 lõike 2 punktis d nõutakse liikmesriikidelt nende andmete säilitamist i) auditi ja kontrolli eesmärgil ning ii) võrreldava teabe esitamist rahaliste vahendite kasutamise kohta; märgib ühtlasi, et artikli 22 lõike 3 sätete kohaselt tuleb komisjonil olemas olevad asjaomased andmed heakskiitmismenetluse raames eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile anda; märgib, et neid andmeid võivad taotleda riiklikud kontrolli-, uurimis- ja auditeerimisasutused või liidu tasandil taaste- ja vastupidavusraha määruse artikli 22 lõike 2 punkti e kohaselt komisjon, OLAF, Euroopa Prokuratuur ja kontrollikoda; peab kahetsusväärseks, et puudub teave liidu finantshuve kaitse kohta maksete tegemisel;
165. väljendab heameelt kokkuleppe üle, mis saavutati institutsioonidevahelistel läbirääkimistel kava „REPowerEU“ määruse üle, millega muudetakse taaste- ja vastupidavusraha määrust, et kehtestada kohustus avaldada kaks korda aastas, s.o hiljemalt 2024. aasta veebruariks, iga liikmesriigi 100 suurimat kava „REPowerEU“ ning taaste- ja vastupidavusraha vahendite saajat; märgib, et 1. veebruaril 2023. aastal vastu võetud suunistes kutsus komisjon liikmesriike üles avaldama sellise

nimekirja juba 2023. aasta aprillis, et suurendada taaste- ja vastupidavusrahastu läbipaistvust; on aga seisukohal, et see ei asenda nõuet esitada audiitoritele ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile iga eelarveaasta kohta kõigi lõplike vahendite saajate ja projektide nimekiri;

166. märgib, et NGEU, ühtekuuluvus- ja maaelu arengu programme rakendavad komisjoni talitused teatasid eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile, et nad on taganud eelneva koordineerimise, et vältida nende programmide raames potentsiaalselt rahastamiskõlblike tegevuste topeltrahastamist; on seisukohal, et topeltrahastamise kindlakstegemiseks peavad liikmesriigid tegema lõplike vahendite saajate tasandil järelkontrolli; kordab, et liidu tasandil peab olema ühtne kohustuslik integreeritud teabe- ja järelevalvesüsteem, mis tagab liidu ja riigisiseste süsteemide koostalitlusvõime, et muu hulgas tuvastada kõigis liikmesriikides topeltrahastamise ja rahaliste vahendite väärkasutamise juhtumid;
167. võtab teadmiseks, et taaste- ja vastupidavuskava kohaste investeeringute puhul hanke- ja riigiabieeskirjade järgimise kontrollimisel usaldab komisjon riiklike süsteeme ja, kui liikmesriikides avastatakse rikkumisi, algatatakse rikkumismenetlus; on seisukohal, et see ei pruugi kaitsta vahendite saajate eest, kes on nõuete täitmata jätmisest ebaõiglaselt kasu saanud; tunnistab, et kooskõlas riiklike taaste- ja vastupidavuskavadega lasub esmane vastutus sellega seoses liikmesriikidel, kes on kohustatud kehtestama sobivad kontrollisüsteemid ning järgima kõiki asjakohaseid riigisiseseid ja Euroopa õigusakte, sealhulgas hanke- ja riigiabieeskirju; tuletab meelde, et kontrollikoda on varasemates eelarve täitmisele heakskiidu andmise aruannetes korduvalt tähelepanu juhtinud sellele, et teatavate riiklike ametiasutuste või sertifitseerimisasutuste töö on ebausaldusväärne ja selles võib tekkida liiga palju vigu; rõhutab seetõttu, et komisjonil on oma osa vastutusest tagada, et on olemas tulemuslikud ja tõhusad sisekontrollisüsteemid, millega tagatakse vastavus kõigile liidu ja riigisisestele normidele, sealhulgas eelkõige riigihanke- ja riigiabieeskirjadele, ning reeglid kelmuste ja pettuste, korruptsiooni, huvide konfliktide ja topeltrahastamise ennetamiseks ja avastamiseks, ning sekkuda valdkondadesse, kus liikmesriigid ei tegutse taaste- ja vastupidavusrahastu määruuses nõutud viisil, sealhulgas tehes riigihankenõuetele mittevastavuse korral makseid osade kaupa; väljendab sellega seoses heameelt komisjoni auditistrateegia ja ELi finantshuvide kaitse süsteemiauditite käivitamise üle 2022. aastal 16 liikmesriigis, samuti kavade üle hõlmata 2023. aasta lõpuks kõik liikmesriigid;
168. on mures selle pärast, et kuna kontrollikvaliteet on erinev ja liikmesriikides kohaldatavad kontrollisüsteemid keerukad, võib liikmesriikides taaste- ja vastupidavusrahastu kaudu kättesaadavate summade kontrollimiseks kasutatav sisesüsteem olla puudulik; on mures tähelepaneku pärast, mille kontrollikoda esitas oma arvamuses 04/2022 komisjoni ettepaneku kohta taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide kohta seoses tõhusa kelmustest ja pettustest teatamise mehhanismi puudumisega, mis võimaldaks liidu finantshuvide kaitset seoses taaste- ja vastupidavusrahastuga pidevalt jälgida ja teha selle üle järelevalvet; on mures kontrollikoja tähelepaneku pärast, et liikmesriikidel ei ole kohustust teatada taaste- ja vastupidavusrahastus esinevatest kelmus- ja pettusekahtlustest ei komisjonile eiramisjuhtumite haldamise süsteemi kaudu ega Euroopa Prokuratuurile, nagu on ette nähtud asjaomastes määrustes; tunneb muret selle pärast, et OLAF, Euroopa Prokuratuur, Europol ja muud pädevad asutused on korduvalt hoiatanud, et kui sisekontrollisüsteem on vähem tõhus, võib väärkasutus-, kelmus-, pettus- ja

organiseeritud kuritegevuse oht olla suurem;

169. tuletab meelde, et komisjon peab taaste- ja vastupidavusrahastut rakendama otsese eelarve täitmise raames kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastu võetud asjakohaste reeglitega, eelkõige finantsmääruse ja 16. detsembri 2020. aasta määrusega (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks; kordab, et õigusriigipõhimõttega seotud tingimuslikkusmehhanismi tõhusus sõltub osaliselt teabest, mis saadakse liidu tasandi audititest ja uurimistest, ning selle teabe puudumine võib mehhanismi tõhususele mõjuda halvasti;
170. tunneb muret, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ei ole riiklike taaste- ja vastupidavuskavade koostamisse piisavalt palju kaasatud ning neil on riiklike taaste- ja vastupidavuskavade lõplikule versioonile väike mõju; rõhutab, et kõigis liikmesriikides tuleks rakendada kaasavat tegutsemisviisi, sealhulgas kaashaldamise kaudu, et tagada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, kodanikuühiskonna organisatsioonide, sotsiaalpartnerite, akadeemiliste ringkondade ja muude sidusrühmade piisav kaasamine riiklike taaste- ja vastupidavuskavade koostamisse ja rakendamisse; nõuab nende kaasamist riiklike taaste- ja vastupidavuskavade rakendamisse riigisisese õigusraamistiku alusel võimalikult suures ulatuses, tuginedes selgetele, õiglastele, läbipaistvatele ja poliitikaga mitte seotud põhimõtetele;
171. kutsub komisjoni üles tagama, et liikmesriigid kohaldaksid korrupsiooni, sealhulgas omastamise suhtes eranditult nulltolerantsi;

Taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamist käsitlev aruandlus

172. võtab teadmiseks, et komisjon annab taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise kohta aru taaste ja vastupidavuse tulemustabelis, nagu on ette nähtud taaste- ja vastupidavusrahastu määruse artiklis 30; märgib, et suuremas osas seni esitatud andmetest, eelkõige ühiseid näitajaid puudutavatest andmetest, käsitletakse oodatavaid, mitte saavutatud tulemusi; tuletab meelde, et sama probleemi tõi kontrollikoda esile kliimakulutuste kohta koostatud eriaruandes nr 09/2022;
173. võtab teadmiseks taaste ja vastupidavuse tulemustabeli, milles komisjon annab aru taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamisel tehtud edusammudest; peab esitatud teavet kättesaadava teabe mahtu arvestades kasulikuks; kiidab heaks üksikasjaliku loetelu saavutatud vahe-eesmärkidest ja sihtidest, mis kajastavad liikmesriikides ja poliitikasammastes tehtud edusamme; on aga seisukohal, et seda tuleks edasi arendada, et lisada täiendav teave taaste- ja vastupidavusrahastu edusammude ja tegeliku tulemuslikkuse kohta; on seisukohal, et tuleks esitada loetavad andmed selle kohta, kuidas on näitajate saavutamisel tegelikult edenetud, mitte ainult see, millised on eelarvestatud või oodatavad edusammud;
174. kutsub komisjoni üles algatama spetsiaalse ja üksikasjaliku tulemustabeli õigusriigi vahe-eesmärkide kohta, võttes arvesse liikmesriikide reforme ja seda, mil määral liikmesriigid täidavad vahe-eesmärke ja järgivad Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikat, võttes arvesse kõigi pädevate komisjoni talituste panust ning sõltumatu akadeemilise ringkonna ja kodanikuühiskonna panust;
175. tunnistab, et taaste- ja vastupidavusrahastu tulemustabel sisaldab täielikku ja kasulikku loetelu ametlikest dokumentidest, millest saab ülevaate kõige olulisematest

kokkulepetest, mis on liikmesriikidega riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades saavutatud, näiteks komisjoni esialgset hinnangut liikmesriikide maksetele, ja nendega seotud dokumente; märgib, et taaste- ja vastupidavusrahastu määrus võimaldab jälgida rahavooge liidu tasandilt liikmesriikide tasandile, kes on taaste- ja vastupidavusrahastust toetuse saajad vastavalt taaste- ja vastupidavusrahastu määrase artikli 22 lõikele 1, eelkõige igale liikmesriigile eraldatud ja välja makstud toetusi ja laene, ning võimaldab seega anda ülevaate taaste- ja vastupidavusrahastu tegelikust rakendamisest sellel tasandil; tuletab meelde, et taaste ja vastupidavuse tulemustabeli abil ei ole võimalik jälgida, kuidas raha on jõudnud liidu tasandilt liikmesriikidesse lõplike vahendite saajatele, ega saada sellega seoses selget ülevaadet, kuidas on taaste- ja vastupidavusrahastut tegelikult rakendatud;

176. tuletab meelde, et taaste- ja vastupidavusrahastu määrase artikli 4 lõikes 2 on sätestatud, et taaste- ja vastupidavusrahastu erieesmärk on anda liikmesriikidele rahalist toetust, et saavutada nende taaste- ja vastupidavuskavades sätestatud reformide ja investeeringute vahe-eesmärgid ja sihid; mõistab, et taaste- ja vastupidavusrahastu määrase artikli 5 lõike 1 kohaselt on kindlalt keelatud kasutada taaste- ja vastupidavusrahastust saadavat raha jooksvate riiklike eelarvekulude katmiseks; on aga mures esimeste märkide pärast, et ei saa välistada, et taaste- ja vastupidavusrahastu raha kasutatakse mitmes liikmesriigis riiklike kulutuste katmiseks; on seisukohal, et riiklike kulutuste analüüs on vajalik, et teha kindlaks, mil määral on taaste- ja vastupidavusrahastu kaudu kättesaadavaks tehtud rahalised vahendid olnud tõepoolest täiendavad ja neid ei ole kasutatud jooksvate riiklike kulutuste katmiseks; tuletab meelde, et kooskõlas taaste- ja vastupidavusrahastuga puudub praeguses etapis teave selle kohta, mis juhtus liikmesriikidele tehtud eelmaksetega, millega seoses ei ole investeeringukulutusi veel tehtud; kutsub komisjoni üles tegema täiendavuse sertifitseerimiseks asjakohaseid auditeid ja kontrole; märgib ühtlasi, et komisjon töötas topeltrahastamise tõlgendamiseks välja suunised ja andis liikmesriikidele koostoime tagamiseks ja topeltrahastamise vältimiseks selget teavet; märgib peale selle, et liikmesriigid annavad aru taaste- ja vastupidavusrahastu meetmete jaoks muudest fondidest saadud rahaliste vahendite kohta;
177. tuletab meelde, et üks tähtsaid usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid on makseid tõendavate dokumentide säilitamine; on mures kontrollikoja leiu pärast, et kontrollijäljest ei piisanud, et hõlmata kõiki elemente, mis on esimese maksetaotluse puhul kahe vahe-eesmärgi hindamiseks vajalikud; tuletab eelkõige meelde kontrollikoja järeldusi vahe-eesmärgi 215 kohta ja komisjoni vastust sellele tähelepanekule, selgitades, et komisjoni positiivne hinnang põhines DATAESTURi veebisaidi sisu analüüsil, sealhulgas 2021. aasta oktoobris ja novembris tehtud kuvatõmmistel; märgib, et komisjon tunnistas, et nende kuvatõmmise registreerimine ei toimunud kooskõlas sisesuunistega ning et andmete säilitamist on võimalik parandada; tuletab meelde eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni kirjalikult vastatavat küsimust, milles seda analüüsi nõuti, ja komisjoni vastust, mille kohaselt ei teinud komisjon analüüsi ega koostanud asjakohast üksikasjalikku aruannet, kuid mitu komisjoni töötajat vaatasid DATAESTURi saidi läbi ja kinnitasid, et nõutav teave on olemas; märgib, et see ei pruugi olla usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega kooskõlas;
178. võtab teadmiseks, et komisjon lõi liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise kohta aru andmiseks spetsiaalse IT-vahendi (Fenix); on aga mures, et

kontrollikoja juurdepääs sellele süsteemile on piiratud nii juurdepääsu omavate inimeste arvu kui ka juurdepääsu ulatuse poolest; väljendab heameelt selle üle, et komisjon on loonud ARACHNEs funktsiooni, mis võimaldab vahendisse lisada taaste- ja vastupidavusrahastu investeeringuid ja sihte käsitlevaid andmeid; nõuab tungivalt, et liikmesriigid laadiks ARACHNEsse taaste- ja vastupidavusrahastu kohta üles täielikud ja terviklikud andmed;

179. võtab teadmiseks, et majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi (DG ECFIN) 2021. aasta kinnitav avaldus on kõigi teiste peadirektoarite kinnitavast avaldusest erinev; märgib, et selles avalduses käsitletakse raamatupidamisaruannete aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust, mis on teiste peadirektoaritega kooskõlas; märgib ühtlasi, et lisatud on „taaste- ja vastupidavusrahastu määruse artikli 22 lõike 5 rakendamine“; võtab teadmiseks vastuse, mille komisjon eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutava institutsiooni kirjalikult vastatavale küsimustele andis selle kohta, et see erineb ainult vormi poolest, kuid mitte antud kindluse taseme poolest; märgib samuti, et vastavalt taaste- ja vastupidavusrahastu määruse artikli 22 lõikele 5 ja kooskõlas tulemuspõhise tegutsemisviisiga lasub liidu finantshuvide kaitsemise kohustus liikmesriigil; võtab peale selle teadmiseks komisjoni vastuse, et ta tagab nii iga taaste- ja vastupidavusprogrammi esialgse hindamise kui ka liikmesriikide poolt liidu finantshuvide kaitseks kehtestatud süsteemide auditite kaudu, et iga liikmesriik rakendab vajalikke järelevalve- ja kontrollisüsteeme; rõhutab, et vastupidiselt kõigi teiste peadirektoarite kinnitavale avaldusele ei taga DG ECFINi avaldus raamatupidamisaruannete aluseks olevate tehingute vastavust kõigile liidu ja riigisisestele reeglitele lõppsaaja või projekti tasandil; on seisukohal, et komisjoni – kes on aluslepingu täitmise järelevalvaja – kinnitav avaldus peab eelkõige liidu finantshuvide kaitse ja maksumaksjate vastu võetud aruandekohustuse täitmise huvides olema usaldusväärne ega tohi tekitada vähimatki kahtlust, et komisjon hoiab üksikute eelarvehahendite kasutajate lahknevate avalduste tõttu vastutusest kõrvale;

Ühtekuuluvuspoliitika ning taaste- ja vastupidavusrahastu vaheline seos

180. võtab teadmiseks tähelepanekud, mille kontrollikoda esitas ülevaates 01/2023 „Ühtekuuluvuspoliitika ning taaste- ja vastupidavusrahastu kaudu eraldatav ELi rahastamine“, milles käsitletakse mõlema rahastamisvahendi vastastikust täiendavust; märgib eelkõige, et 2014.–2020. aastal moodustasid Euroopa Regionaalarengu Fond ja Ühtekuuluvusfond kõigist ELi 27 liikmesriigi avaliku sektori investeeringutest juba ligikaudu 10 % ning taaste- ja vastupidavusrahastu tõttu on liidu rahastatavate avaliku sektori investeeringute osakaal liikmesriikides veel suurem; tuletab sellega seoses meelde kontrollikoja järeldust, et Ühtekuuluvusfondi vahendite kasutamise määr oli 2021. aastal erakordselt madal, mida selgitab ühissätete määruse ja fondispetsiifiliste määruste hilinenud (2021. aasta keskel) vastuvõtmise mõju korraldusasutustele, REACT-EU programmitöö ja muude erakorraliste meetmete rakendamine;
181. võtab teadmiseks kontrollikoja järelduse, et kui eraldada taaste- ja vastupidavusrahastust lisasummasid, võib liikmesriikides, kus liidu rahastatavate investeeringute osakaal on juba praegu suur, sattuda kättesaadavate summade kasutamise suutlikkus veel suurema surve alla; tuletab meelde, et taaste- ja vastupidavusrahastut rakendatakse eelarve otsese täitmise raames, samas kui ühtekuuluvuspoliitika vahendeid rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames, mis tähendab, et liidu ja liikmesriikide ametiasutustel on iga rahastamisallika puhul erinevad

kohustused; on mures selle pärast, et kuna taaste- ja vastupidavusrahastu ning ühtekuuluvuspoliitika summade kasutamise meetod on erinev, sest esimene neist kuulub otsese eelarve täitmise, teine aga jagatud eelarve täitmise alla, siis võib taaste- ja vastupidavusrahastu lihtsam rakendamismeetod tõrjuda ühtekuuluvussummadega seotud keerulisema meetodi kõrvale; märgib, et see kahjustab kohalike omavalitsuste ja piirkondade, kodanikuühiskonna organisatsioonide ning majandus- ja sotsiaalpartnerite osalemist liidu rahasummade kasutamisel; võtab teadmiseks ohu, et mõnel liikmesriigil ei pruugi paralleelsete haldussüsteemide koormusega toimetulemiseks olla piisavat haldussuutlikkust; märgib, et eelarvekontrollikomisjoni eri kuulamistel ja lähetustel täheldati sellist haldussuutlikkusele avalduvat survet; on mures ka selle pärast, et NGEU võib mõnes liikmesriigis viia liidu vahendite kavandamise, järelevalve ja kontrolli taasriigistamiseni, mis tähendab, et haldamine läheb liidu tasandilt üle riigi valitsusele ja võib minna riigi valitsusele üle ka piirkondade tasandilt; tuletab meelde hoiatusi, et taaste- ja vastupidavusrahastu võib olla vastuolus ühtekuuluvuspoliitika kaudu viimastel aastakümnetel saavutatud piirkondliku mõjuvõimu suurendamise positiivsete suundumustega ning et otseste finantssuhete puudumine komisjoni ja korraldusasutuste vahel nõrgendab finantskontrolli ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise põhiaspekte;

182. on mures selle pärast, et taaste- ja vastupidavusrahastust toetatakse piiriülesest koostööst väga vähe, võttes eelkõige arvesse asjaomaseid liidu rahasummasid;
183. märgib, et komisjoni talituste töödokumentide kohaselt näevad 20 liikmesriiki oma riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades ette piiriüleseid projekte, ning märgib, et investeeritud summad on liikmesriigiti väga erinevad; juhib tähelepanu sellele, et 2021. aastal moodustasid kavandatud keskmised investeeringud vaid ligikaudu 6 % taaste- ja vastupidavusrahastu kogueraldisest piiriülestele projektidele liikmesriikides; on seisukohal, et taaste- ja vastupidavusrahastu raames on algatatud liiga vähe piiriüleseid projekte, ning on mures taaste- ja vastupidavusrahastu vähese panuse pärast piiriülesest koostööst, võttes eelkõige arvesse kaasatud liidu rahaliste vahendite suurust; märgib, et suurem keskendumine piiriülestele projektidele oleks nõudnud liikmesriikidelt kavandamiseks rohkem aega ja stimuleerimismehhanismi loomist; rõhutab, et taaste- ja vastupidavusrahastul on oluline roll liidu ümberkujundamisel energiasõltumatuses ja energiasüsteemi ümberkujundamise kiirendamisel; rõhutab, et liidus on vaja sõltumatut energiavarustust ja vastavaid investeeringuid piiriülestesse võrkudesse, võrkudevahelistesse ühendustesse ja vesinikuprojektidesse; väljendab heameelt selle üle, et komisjon pakkus oma 2021. aasta jaanuari suunistes huvitatud liikmesriikidele koordineerimisplatvormi, et aidata neil piiriüleseid projekte luua; märgib, et määruse (EL) 2021/241 muutmisel taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas lisatakse artiklisse 27 kriteerium reformide ja investeeringute piiriülese või mitut riiki hõlmava mõõtme või mõju kohta; peab aga kahetsusväärseks, et piiriüleste projektide 30 % eesmärk ei ole siduv; nõuab, et taaste- ja vastupidavusrahastu laenuks tehtaks kättesaadavaks liikmesriikidele, kes on huvitatud investeerimisest piiriülestesse projektidesse, mis keskenduvad energiasõltumatusel ja energiavõrgu ümberkujundamisele liidus;
184. rõhutab, et taaste- ja vastupidavusrahastu vabastatud maksete kogusumma tehakse kättesaadavaks liikmesriikidele, kes on huvitatud investeerimisest piiriülestesse projektidesse, mis keskenduvad energiasõltumatusel ja energiavõrgu ümberkujundamisele;

Riiklike taaste- ja vastupidavuskavade hindamine

185. võtab teadmiseks järeldused, milleni kontrollikoda jõudis eriaruandes 21/2022 „Riiklike taaste- ja vastupidavuskavade hindamine komisjoni poolt – üldiselt asjakohane, ent rakendamisega on endiselt seotud riske“; märgib, et kontrollikoja hinnang põhineb valimil, mis koosneb kuuest liikmesriigist, millest nelja toetuseraldised on absoluutarvudes suurimad ja kahe toetuseraldised on suurimad, võttes arvesse nende sisemajanduse koguprodukti 2020. aastal; väljendab heameelt kontrollikoja järelduse üle, et komisjoni hinnang riiklikele taaste- ja vastupidavuskavadele oli protsessi keerukust ja ajalisi piiranguid arvestades üldiselt asjakohane, kuigi taaste- ja vastupidavusrahastu eduka rakendamise protsessis leiti ka mitmeid puudusi ja riske; väljendab heameelt selle üle, et komisjon toetas liikmesriike taaste- ja vastupidavuskavade koostamisel ja esitas juhenddokumente; võtab teadmiseks asjaolu, et komisjon nõustus peaaegu kõigi kontrollikoja soovitustega;
186. on mures selle pärast, et kontrollikoda tegi kindlaks, et riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades oli 2019. ja 2020. aastal antud riigipõhiste soovitude käsitlemisel puudusi; märgib, et kontrollikoja hinnangul suhteliselt väikeste liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavades puudusi ei olnud, kuid suuremate liikmesriikide omades oli suuri puudujääke; on mures selle pärast, et kontrollikoja tähelepanekul toimuvad taaste- ja vastupidavuskavade kokkuleppimisel läbirääkimised, mille tõttu koheldakse liikmesriike ebavõrdselt; seab ühtlasi kahtluse alla, kas riigipõhiste soovitude tähtsad elemendid, mida liikmesriigid ei ole hakanud isegi taaste- ja vastupidavusrahastu rahaliste stiimulite varal rakendama, viiakse üldse kunagi ellu;
187. heidab ette, et komisjon ei ole selgitanud, kuidas on osamakse suurus seotud selle aluseks olevate vahe-eesmärkide ja sihtide arvu ja suurusega; on mures, et kui makse suurus ning selle aluseks olevate eesmärkide ja sihtide arv ei ole vastavuses, võib liikmesriikidel tekkida soov mitte esitada lõplikke maksetaotlusi, mis mõnel juhul sõltuvad võrdlemisi suurest arvust vahe-eesmärkidest ja sihtidest, ning seega mitte viima kõiki taaste- ja vastupidavuskavas kokku lepitud reforme ja investeeringuid lõpule, kui nad on suurima osa oma taaste- ja vastupidavusrahastu eraldisest juba kätte saanud;
188. tuletab meelde kontrollikoja järeldust, et komisjon andis kõigi riiklike taaste- ja vastupidavuskavade hindamisel kontrollikoja valimis tuvastatud puudustele vaatamata taaste- ja vastupidavusrahastu raames tehtud investeeringute kuluprognosidele hinde B, tuues esile võimalikud probleemid asjaomaste summade korrektsuse osas; märgib, et need puudused ulatuvad mõne meetme kohta kavandamisetaapis teabe puudumisest kuni aluseks olevate eeldusteni, mis ei ole kõigi meetmete puhul täiesti loogilised; märgib, et komisjon hindas riiklike taaste- ja vastupidavuskavade hinnangulisi kogukulusid taaste- ja vastupidavusrahastu määruse V lisas nimetatud kriteeriumide alusel; märgib, et komisjon nõudis, et iga liikmesriik parandaks oma kuluprognose ning esitaks täiendavaid tõendeid ja põhjendusi, kuni kuluhinnangu loogilisuses ja põhjendatuses jõutakse vähemalt hindeni B; rõhutab, et investeeringute ja reformide spetsiaalne kombinatsioon tagab, et vajalikud reformid viiakse ellu aegsasti ja sageli varasematel aastatel ning et neid järgitakse; rõhutab, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon ei saa jääda kuni taaste- ja vastupidavusrahastu kasutusea lõpuni ootama, et saada liidu rahasummade nõuetekohases kasutamises täit selgust; rõhutab, et on oht, et liikmesriigid ei pruugi

viimast osamakset taotlema ning seega ei pruugi nad kõiki reforme ja investeeringuid enam ellu viia, kui nad on taaste- ja vastupidavusrahastust kogu oma rahalisest toetusest suurima osa kätte saanud;

189. märgib, et kõik summad, mis taaste- ja vastupidavusrahastust liikmesriikidele eraldatakse, peavad viima reformideni ja investeeringuteni, sest alles siis saab eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon olla kindel, et kõik summad on lõplikele vahendite saajatele eraldatud täiendavuspõhimõttest täielikult kinni pidades; tuletab meelde, et varasemates eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitletud raportites heideti ette, et teatavad liikmesriigid esitavad jagatud eelarve täitmise kohaselt täidetavate rahastamisprogrammide jaoks liiga palju projekte ja, kui projektidega seotud kulutustes avastatakse õigusnormide rikkumine ja/või pettus, siis loobutakse nende puhul liidu toetuse kasutamisest, et hoida liidu uurimistest ja/või tihedast jälgimisest ja võimalikest korrektsioonidest kõrvale; mõistab hukka, et õigusnormide rikkumise ja võimalike kelmuste ja pettuste tagajärjel tekkiv kahju kandub üle riigieelarvele ja seega riigi maksumaksjatele;

Vahe-eesmärkide kindlaksmääramine

190. on mures kontrollikoja tähelepaneku pärast, et teatavad vahe-eesmärgid ja sihid ei ole piisavalt selged; jagab kontrollikoja muret selle pärast, et kui vahe-eesmärgid ega sihid ei ole selgelt kindlaks määratud ega võrreldavad, tekib oht, et neid on keeruline hinnata, ning seetõttu võib ka algne eesmärk jääda saavutamata; rõhutab, et selle tagajärjel on komisjonil suur tõlgendusruum selle hindamisel, kas ebamääraselt määratletud vahe-eesmärk ja siht saavutati; võtab sellega seoses teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku, et Hispaania esimese maksetaotluse puhul ei olnud vahe-eesmärk 395 rahuldavalt täidetud; võtab murega teadmiseks komisjoni vastuse, et element, mis kontrollikoja arvates jäi täitmata, ei ole vahe-eesmärgi, vaid meetme kirjelduse osa; rõhutab, et vahe-eesmärkide ja sihtide täitmist saab kindlaks teha üksnes üksikasjaliku hindamise ja selgete kriteeriumide alusel, mitte poliitiliste läbirääkimiste põhjal; on seisukohal, et taaste- ja vastupidavusrahastu kogemustest tuleks õppida, et need kajastuksid standardses metoodikas vahe-eesmärkide ja sihtide kindlaksmääramiseks;
191. rõhutab, et vahe-eesmärkide täitmist saab kindlaks teha üksnes üksikasjaliku hindamise ning selgete ja kindlaksmääratud kriteeriumide alusel, mitte poliitiliste läbirääkimiste alusel;
192. võtab teadmiseks kontrollikoja järelduse, et vahe-eesmärgid ja sihid põhinevad sageli väljund- ja isegi sisendnäitajatel ning seetõttu on meetmete tulemuslikkuse mõõtmisel võimalik esitada ainult saavutatud väljundnäitajad, mitte tulemusi ega nende keskpikka mõju taaste- ja vastupidavusrahastu liidu poliitikaeesmärkidele; võtab teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku, et mõjunäitajate hindamiseks on vajalik pikem ajavahemik, mis ei pruugi taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise piiratud ajakavaga sobida;
193. võtab teadmiseks kontrollikoja järelduse, et komisjon hindas taaste- ja vastupidavuskavasid osaliselt selliste kokkulepete alusel, mis veel ei kehtinud; võtab sellega seoses teadmiseks kontrollikoja järelduse, et komisjon lisas taaste- ja vastupidavuskava vastuvõtmiseks vahe-eesmärke ja sihte, mis tuleb enne esimest makset täita, ning et komisjoni hinnang aitas parandada vahe-eesmärkide ja sihtide kvaliteeti; on mures, et täielikult toimiva seiresüsteemi puudumine taaste- ja

vastupidavuskava rakendamise alguses võib põhjustada viivitusi vahe-eesmärkide ja sihtide saavutamise hindamisel ja jälgimisel; rõhutab, et valimisse kaasatud liikmesriikides hindamisel ajal kehtinud järelevalvesüsteemid või tegutsenud rakendusasutused ei olnud taaste- ja vastupidavuskavade heakskiitmise ajal veel täielikult töös ning see piiras ka komisjoni hinnangut nende haldussuutlikkusele; võtab sellega seoses ühtlasi teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku, et auditi- ja kontrollikorrale, mis on teabe usaldusväärsuse seisukohast viimane abinõu, anti hinne A isegi siis, kui mitmed meetmed puudusid; võtab sellega seoses teadmiseks kontrollikoja järelduse, et kõigile taaste- ja vastupidavuskavadele selles valdkonnas hinne A andmist võib osaliselt selgitada asjaoluga, et taaste- ja vastupidavusrahastu määruse kohaselt oli lubatud ainult hinne A (piisav) või C (ebapiisav), kusjuures hinne C tähendab terve taaste- ja vastupidavuskava tagasilükkamist; tuletab meelde, et taaste- ja vastupidavusrahastust raha saamiseks on üks tingimus asjakohaste auditi- ja kontrollisüsteemide olemasolu;

194. võtab uurivate ajakirjanike esitatud teabe põhjal teadmiseks, et mitu liikmesriiki on kasutanud taaste- ja vastupidavusrahastu loomist nõustanud konsultatsioonifirmade abi ning need firmad pakuvad omakorda teenuseid, et toetada nendes liikmesriikides võimalikke taaste- ja vastupidavusrahastust rahaliste vahendite saajaid;

Soovitused

195. toetab igati kontrollikoja aastaaruandes ja sellega seotud eriaruannetes esitatud soovitusi; kutsub komisjoni üles neid viivitamata rakendama ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni rakendamise edenemisest;
196. palub kontrollikojal:
- a) töötada vahe-eesmärkidest ja sihtidest valimi koostamiseks välja tõhus metoodika, kui ta otsustab anda komisjoni hinnangule omapoolse hinnangu, sest tal puuduvad vahendid kõigi tulevaste maksetaotluste vahe-eesmärkide ja sihtide kontrollimiseks; on seisukohal, et see metoodika peaks tõhusalt kindlaks tegema vahe-eesmärgid ja sihid, millel on suurem täitmata jätmise oht ja/või millel on suurem tähtsus seatud lõppeesmärkide üldisele edule kaasaaitamisel; kutsub kontrollikoda üles lisama komisjoni vahe-eesmärkide ja sihtide hindamise auditisse nende täitmist käsitlevate dokumentide kontrollijälje;
197. palub komisjonil:
- b) teha audiitoritele ja eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kõigi (nii 2021. aastal kui ka kogu taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise ajal tehtud) maksete puhul kättesaadavaks kõigi taaste- ja vastupidavusrahastu vahendite lõplike vahendite saajate ja projektide nimekiri ning anda kontrollikoja IT-vahendile Fenix täielik juurdepääs;
  - c) võtta meetmeid, et täita liikmesriikide uus kohustus avaldada 100 lõplikku vahendite saajat, kes saavad taaste- ja vastupidavusrahastust kõige rohkem vahendeid, ning võtta kõik asjakohased meetmed, kui liikmesriigid seda sätet korrektselt ei rakenda;
  - d) anda koos liikmesriikidega teada kõigi taaste- ja vastupidavusrahastu vahenditega

liikmesriikides ellu viidud sotsiaalprogrammide ja toetusmeetmete täpne nimetus; nõuab seetõttu teavet taaste- ja vastupidavusraha vahendite osakaalu kohta nendes programmides ning täpset teavet hüvitiste kohta, mis on proportsionaalselt asendatud taaste- ja vastupidavusraha vahenditega töötuse, tervishoiu ja pikaajalise hoolduse riikliku kaitse valdkonnas;

- e) selgitada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile taaste- ja vastupidavusraha määruse vahe-eesmärkide ja sihtide hindamise raamistiku põhimõtteid ja loogikat ning komisjoni meetodikat maksete peatamise kindlaksmääramiseks taaste- ja vastupidavusraha määruse alusel ning kaaluda täiendavate määratluste esitamist, et vähendada neis sisalduvate subjektiivsete elementide mõju;
- f) hinnata üksikasjalikule hinnangule, selgetele ja kindlatele kriteeriumidele tuginedes, kas liikmesriigid täidavad taaste- ja vastupidavuskavades õigusriigi vahe-eesmärke ning seda täielikult kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu praktikaga, pöörates tähelepanu mitte ainult reformialaste õigusaktide ametlikule vastuvõtmisele, vaid ka õiguslikule ja praktilisele kohaldamisele, mitte poliitilistele läbirääkimistele;
- g) kohaldada läbipaistvamat ametisse nimetamise menetlust kõigi ametikohtade puhul, eelkõige juhtkonna ametikohtade puhul, ning tuua rohkem selgust praegusse ametisse nimetamise menetlusse, mis on läbipaistmatu ja milles ei nõuta aru andmist;
- h) mitte heaks kiita ühtegi maksetaotlust, välja arvatud juhul, kui kõik õigusriigiga seotud vahe-eesmärgid on täielikult täidetud;
- i) toetada liikmesriike nende haldussuutlikkuse suurendamisel, et tulla toime taaste- ja vastupidavusraha ning Ühtekuuluvusfondi rakendamise paralleelsete haldussüsteemidega, ning aidata neil vähendada tarbetut halduskoormust, lihtsustada pakkumisi ja pakkuda sihipärasemat teavet, hõlbustades seeläbi VKEde ja iseenda tööandjate juurdepääsu rahastamisele;
- j) olla koos Europoli, Euroopa Prokuratuuri, OLAFi ja muude asjaomaste osalejatega eriti valvas, kui on märke väärkasutamisest, kelmustest, pettusest ja organiseeritud kuritegevusest, mis on suunatud taaste- ja vastupidavusraha raames kättesaadavatele vahenditele, ning esitada taaste- ja vastupidavusraha kasutamisel esineva kelmus- ja pettusekahtluse korral teavet komisjonile eiramisjuhtumite haldamise süsteemi kaudu ja Euroopa Prokuratuurile, nagu on ette nähtud asjaomastes määrustes;
- k) selgitada, et kõiki projekte ja meetmeid, mida rahastatakse määruse (EL) 2017/1939 kohaselt ükskõik millise tõhustatud koostöös osaleva liikmesriigi riiklikust taaste- ja vastupidavuskavast, tuleb käsitada rahastatuna taaste- ja vastupidavusraha kaudu liidu rahast ja need kuuluvad seega Euroopa Prokuratuuri pädevusalasse;
- l) selgitada ja põhjendada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile, miks siseaudiitor ei ole teinud taaste- ja vastupidavusraha kohta siseaudititoiminguid, pidades eelkõige silmas siseaudiitori koostatud

riskihinnangut, mis on auditikava aluseks ning milles taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamine peaks olema väga tähtsal kohal, sest see on uuenduslik ja suure rahalise kaaluga;

- m) hinnata Euroopa poolaasta ning taaste- ja vastupidavusrahastu raames riigipõhiste soovitude täitmise tagamise menetlust ning vajaduse korral pakkuda täitmise tagamiseks uusi vahendeid, võttes arvesse, et mõne liikmesriigi puhul käsitleti taaste- ja vastupidavuskavas kõiki riigipõhiseid soovitusi, kuid teiste (suuremate) puhul neist ainult osa;
- n) teha nii üldiselt, st taaste- ja vastupidavusrahastut käsitlevas teatises, kui ka kitsamas mõttes, st taaste ja vastupidavuse tulemustabelis, eelarvestatud tulemuste ja saavutatud tulemuste vahel selget vahet, et üldsust korrektselt teavitada ja vältida arusaamatusi;
- o) parandada, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahastu tulemustabelis, liidu poolt taaste- ja vastupidavusrahastu rahastamiseks laenatud summade ja laenusummade eest kogunenud intresside ning liikmesriikide poolt komisjonile taaste- ja vastupidavusrahastu raames kättesaadavaks tehtud laenudelt makstud intresside avaldamist;
- p) koostada 2023. aastal riikide kulude analüüs, milles võrreldakse taaste- ja vastupidavusrahastust suurima toetuse saanud liikmesriikide puhul, millised olid riigieelarvesse kantud kulud ja investeeringud enne ja pärast taaste- ja vastupidavusrahastu summade kättesaadavaks tegemist, et teha kindlaks, kas taaste- ja vastupidavusrahastust eraldatud summadest kaeti investeeringute tegemise asemel riigi jooksvaid kulusid, tunnistades samas, et COVID-19 pandeemia järel suudeti suur majanduslangus ära hoida;
- q) anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile teada, mida liikmesriigid, kellele tehti taaste- ja vastupidavusrahastust eelmakseid, mida ei olnud veel võimalik investeeringuteks eraldada, saadud rahaga tegid;
- r) aktsepteerida üksnes vahe-eesmärke ja sihte, mille kohta on saadud täitmist tõendavad dokumendid, mitte ainult liikmesriikide avaldused, ning tagada piisava kontrolljälje registreerimine, mis hõlmab kõiki vahe-eesmärkide ja sihtide hindamise käigus oluliseks peetavaid elemente;
- s) kehtestada usaldusväärne eel- ja järelraamistik, et kontrollida, kas kõik vahe-eesmärgid ja sihid on tegelikult rakendatud ja dokumenteeritud, sealhulgas piisav kontrolljalg vahe-eesmärkide hindamise kohta, pöörates erilist tähelepanu hindamisele, kas põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ on järgitud, ning põhjendada taaste- ja vastupidavusrahastu rohe- ja digieesmärkide saavutamisele kaasa aitavate investeeringute tulemusi;
- t) vaadata läbi majandus- ja rahandusküsimuste peadirektoraadi kinnitava avalduse sõnastus ning laiendada tulevastel aastatel selle ulatust seoses taaste- ja vastupidavusrahastust rahastatavate meetmete vastavusega ELi ja riigisisestele reeglitele, sest komisjoni esitatud põhjendus ei ole rahuldav, kuid samas on komisjon kui aluslepingute täitmise järelevalvaja kohustatud liidu finantshuve kaitsma;

- u) jälgida tähelepanelikult vahe-eesmärkide ja sihtide, eelkõige auditi, järelevalve ja kontrolliga seotud vahe-eesmärkide ja sihtide täitmist;
- v) hinnata mitte ainult taaste- ja vastupidavusrahastu määruse artikli 22 kohast liikmesriikide auditi- ja kontrollikorra ülesehitust, vaid ka selle tegelikku toimimist, tehes samal ajal kindlaks valdkonnad, mida saaks parandada või tõhusamaks muuta;
- w) selgitada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile, millist metoodikat ta on kokkulepitud makseprofiilideni jõudmiseks kasutanud, eelkõige seda, kuidas on aluseks olevate vahe-eesmärkide ja sihtide arv ja suurus iga osamakse suurusega seotud;
- x) korrata makseprofiilide analüüsi, mille kontrollikoda tegi eriaruande nr 21/2022 koostamisel, kõigi liikmesriikide kõigi makseprofiilide puhul ja anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru, kuidas iga maksetaotlus on seotud asjaomasele liikmesriigile seatud eesmärkide ja sihtide arvuga, ning teha ettepanekuid meetmete kohta, millega tagada, et kõik vahe-eesmärgid ja sihid on 31. augustiks 2026 saavutatud;
- y) tegeleda riskide ja probleemidega, mis tulenevad ühtekuuluvusvahendite ning taaste- ja vastupidavusrahastu paralleelsest rakendamisest, eelkõige seoses kohalike, piirkondlike, majandus- ja sotsiaalpartnerite ning kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamisega, mille tulemuseks võib olla taaste- ja vastupidavusrahastu vahendite võimalik lihtsam kasutamine võrreldes ühtekuuluvusvahendite kasutamisega, pannes suuremat rõhku nende osalejate kaasamisele taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamisse kaashaldamise kaudu, mille eesmärk on ka tugevdada taaste- ja vastupidavusrahastu ja ühtekuuluvussummade vastastikust täiendavust;
- z) soovitada liikmesriikidel, kes soovivad oma taaste- ja vastupidavuskava muuta, kindlasti lisada oma investeringutesse piiriüleseid projekte ja panna sellistele tõelistele Euroopa-projektidele üldiselt suuremat rõhku; tuletab meelde, et piiriülestes projektides tuleks tegeleda energia ülekandmise, jaotamise ja salvestamise kitsaskohtadega, luues seega liidu lisaväärtust; kiita heaks ainult nende liikmesriikide kava „REPowerEU“ peatükid, kes eraldavad vähemalt 30 % vahenditest projektidele, millel on piiriülene või mitut riiki hõlmav mõõde või mõju, nagu lepiti kokku kava „REPowerEU“ läbirääkimistel, ning anda aru eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile;
- aa) teha laenujääkide ja kulukohustustest vabastatud maksete kogusumma kättesaadavaks üksnes piiriülestele projektidele, mis keskenduvad energiasõltumatusele ja energiasüsteemi ümberkujundamise kiirendamisele; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks ettepaneku taaste- ja vastupidavusrahastu määruse läbivaatamise kohta, mis võimaldaks liikmesriikidel taotleda laenu laenujäägist ja vabastatud makseid piiriüleste energiaprojektide rahastamiseks; palub komisjonil anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru rakendamise edenemisest, peatatud ja vabastatud maksetest ning laenuaotlustest;
- ab) vajaduse korral tugevdada liikmesriikides iga sisekontrollisüsteemi kohta

tehtavaid süsteemiauditeid (detsentraliseeritud või rakendusmeetodite korral) ning tagada hanketoimikute kontrollimisel mõistliku arvu teste, et tagada sisekontrollisüsteemide tõhusus praktikas;

- ac) tagada, et raamistik, mille alusel liikmesriigid auditeerivad ja kontrollivad NGEU, maaelu arengu ja ühtekuuluvuspoliitika programme, pöörataks tähelepanu ka topeltrahastamise kontrollimisele, ning tagada süsteemikontrollide kaudu selle nõuetekohane toimimine; palub komisjonil ühtlasi kontrollida riski põhjal kõiki makseid, mis nimetatud programmidest on lõplikele vahendite saajatele tehtud, veendumaks, et topeltrahastamist ei ole toimunud;
- ad) tagada liikmesriikide lõplike vahendite saajate kohta hoitava andmete usaldusväärsus, eelkõige terviklikkus ja täielikkus, eesmärgiga tagada, et pärast lõplike vahendite saajatega seotud reeglite eiramiste avastamist võetakse liidu tasandil nõuetekohaseid järelmeetmeid;
- ae) anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile teada, mida komisjon on teinud, et neutraliseerida liikmesriikides ja liidu tasandil huvide konfliktid, mis võivad tekkida eelkõige konsultantide kaasamisel;
- af) esitada eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile üksikasjalik aruanne reformide kohta, mille liikmesriigid olid ellu viinud juba enne väljamaksete tegemist, ja kohustuslike meetmete kohta, mida nad on võtnud, et kohandada riigisisest õigust uute liidu direktiividega, ning mis on riiklike taaste- ja vastupidavuskavade vahe-eesmärgid või sihid.

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

eelarvekontrollikomisjonile

ELi 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta – Euroopa Komisjon (2022/2081(DEC))

Arvamuse koostaja: Carina Ohlsson

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde, et IPA III ning naabuspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi alusaktis on sätestatud, et abi saavates riikides tuleb austada õigusriigi põhimõtet, ELi põhiväärtusi ja inimõigusi; kutsub komisjoni üles tegema antavas abis muudatusi, kui see on demokraatia, õigusriigi, inimõiguste või põhivabaduste ohtu sattumise tõttu vajalik;
2. nõuab, et ühinemiseelsetel läbirääkimistel pöörataks suuremat tähelepanu korruptsioonivastasele võitlusele ja keskendutaks suutlikkuse suurendamisele; kutsub komisjoni üles andma kandidaatriikidele selgelt teada, et tagasilöögid õigusriigi normide vastu seavad ELiga ühinemise ohtu või lükkavad selle edasi; peab kahetsusväärseks, et kontrollikoja eriaruande nr 01/2022 kohaselt oli ELi poolt aastatel 2014–2020 Lääne-Balkani riikides õigusriigi toimimise täiustamiseks antud 700 miljoni euro suurusel rahalisel toetusel põhireformidele väike mõju; kutsub komisjoni üles andma neile kandidaatriikidele sõnaselgelt teada, et tagasilöögid õigusriigi normide vastu, sealhulgas väljendusvabaduse, ajakirjandusvabaduse, naiste ja vähemuste õiguste piiramine, valitsusväliste organisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate ahistamine, seavad nende ühinemise ELiga ohtu või lükkavad selle edasi; kutsub komisjoni üles uurima läbirääkijariikides õigusriigi olukorra parandamiseks kasutatud rahaliste vahendite tõhusust ning andma sellest väliskomisjonile ja eelarvekontrollikomisjonile aru;
3. võtab teadmiseks kontrollikoja leiud, mis kinnitavad, et mitmeaastase finantsraamistiku selles rubriigis on vearisk endiselt suur, muu hulgas kandmata kulude ja avalike hangetega seotud vigade tõttu;
4. on kindlalt arvamusel, et ELi finantshuve tuleks võrdselt kaitsta nii ELis kui ka väljaspool ELi; on seetõttu seisukohal, et komisjon peaks pöörama rohkem tähelepanu kolmandates riikides kasutatud rahalistele vahenditele, et kontrollida, kas neid vahendeid kasutatakse kooskõlas ELi eeskirjadega ja ilma pettuse ja korruptsioonita, ning kinnitada, kas need vahendid aitavad kaasa liidu arengu- ja välispoliitika eesmärkide saavutamisele; soovib kohaldada karistusi ja peatada eelarvetoetuse andmine kolmandatele riikidele, kus riiklikud ametiasutused silmnähtavalt ei rakenda tegelikke meetmeid laialdaselt levinud korruptsiooni vastu võitlemiseks, samal ajal tagades abi jõudmise tsiviilelanikkonnani alternatiivsete kanalite kaudu;

5. märgib, et 2021. aastal andis parlament üldise nõusoleku, et naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi reservi võib kasutada poliitiliste prioriteetide jaoks, eelkõige pandeemiavastase võitluse toetamiseks; tuletab meelde, et Süüria pagulastele mõeldud rahastamispakett on endiselt hädavajalik ja seda oleks tulnud ette näha; rõhutab, et hädaabireservist eraldatavaid summasid tuleks esmajärjekorras kasutada ettenägematutes olukordades; nõuab piisavaid vahendeid Süüria pagulastele mõeldud rahastamispaketi rahastamiseks;
6. on mures, et Jordani Läänekaldal toimub liidu rahastatud projektide hävitamine ja konfiskeerimine; tuletab meelde, et nõukogu väljendas oma seisukohas kavatsust tagada, et kõigis Iisraeli ja ELi vahelistes lepingutes oleks ühemõtteliselt ja sõnaselgelt sätestatud, et Iisraeli poolt 1967. aastast okupeeritud territooriumide suhtes neid ei kohaldata, ning jätkata asundustes valmistatud toodete suhtes kohaldatavate liidu õigusaktide ja kahepoolsete kokkulepete rakendamist;
7. tunnistab, et UNRWA-l on Palestiina pagulastele elutähtsate teenuste osutamisel väga tähtis osa; võtab teadmiseks Georg Eckerti instituudi poolt Palestiina kooliõpikute kohta tehtud uuringu tulemused, millest selgub keeruline olukord, sest ühelt poolt kinnitatakse, et õpikutes järgitakse UNESCO standardeid ja rahvusvahelises haridusarutelus esile tõstetud kriteeriumeid, sealhulgas pööratakse suurt tähelepanu inimõigustele, kuid et nendes väljendatakse Iisraeli ja Palestiina konfliktiga seoses siiski ka vaenulikkust Iisraeli vastu;
8. tunneb heameelt komisjoni desinformatsiooni käsitleva tegevusjuhendi käimasoleva läbivaatamise üle; rõhutab, et EL peab suurendama oma tegevuse nähtavust oma kodanike ja teiste parema ja strateegilisema välistegevusest teavitamise teel;
9. tunneb suurt heameelt pingutuste üle, mida kodanikuühiskond teeb kogu maailmas inimõiguste edendamisel ja kaitsmisel, eelkõige ajal, mil kodanikuühiskonna tegutsemisruum jääb üha ahtamaks ja inimõiguste universaalsus on seatud kahtluse alla; kutsub komisjoni üles tagama, et koostööabi raames antaks kodanikuühiskonnale, eelkõige inimõiguste kaitsjatele, põlisrahvastele ja traditsioonilistele kogukondadele rohkem toetust;
10. tunnustab komisjoni otsust eraldada veel 30 miljonit eurot, et veelgi tugevdada poliitilisest kriisist mõjutatud Valgevene rahva vastupanuvõimet ja suutlikkust edendada Valgevenes demokraatlikke muutusi.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	24.1.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 56 -: 5 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alexander Alexandrov Yordanov, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Thierry Mariani, Pedro Marques, Marisa Matias, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Gheorghe-Vlad Nistor, Urmas Paet, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Anna-Michelle Asimakopoulou, Özlem Demirel, Markéta Gregorová, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Carina Ohlsson, María Soraya Rodríguez Ramos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Manon Aubry, Damien Carême, Theresa Muigg, Younous Omarjee, Ivan Štefanec

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

56	+
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Radosław Sikorski, Ivan Štefanec, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Urmas Paet, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Salima Yenbou
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Karsten Lucke, Pedro Marques, Sven Mikser, Theresa Muigg, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Sergei Stanishev
The Left	Manon Aubry, Özlem Demirel, Marisa Matias, Younous Omarjee
Verts/ALE	Reinhard Bütikofer, Damien Carême, Markéta Gregorová, Erik Marquardt, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

5	-
ECR	Charlie Weimers
ID	Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani, Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis

2	0
ECR	Anna Fotyga
ID	Susanna Ceccardi

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

ARENGUKOMISJONI ARVAMUS

eelarvekontrollikomisjonile

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu –
Komisjon
(2022/2081(DEC))

Arvamuse koostaja: Charles Goerens

ETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. peab küsitavaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/947¹ loodud naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ reservi ulatuslikku kasutamist muudel eesmärkidel kui selleks, et reageerida uutele vajadustele, milleks see on ette nähtud; kutsub liikmesriike üles tagama, et asjaomane reserv võetakse kasutusele üksnes kavandatud kohaldamisala piires;
2. väljendab heameelt asjaolu üle, et kõik kontrollikoja eelmise aasta soovitused on täielikult või suuremas osas või osaliselt ellu viidud, hoolimata sellest, et ELi eelarve täitmisel on arengukoostöö oma olemuselt suure riskiga;
3. tunnustab komisjoni tööd kontrollide kohaldamisel, et tagada tehingute seaduslikkus ja tegevuste elluviimine kooskõlas seadusandja seatud prioriteetidega; kutsub komisjoni üles veelgi parandama kontrolli, et vähendada tehinguvigade hulka ja rakendada täielikult kontrollikoja soovitusi;
4. rõhutab asjaolu, et ELi arengukoostöö õiguspärasus ja tulemuslikkus sõltub meetmete nõuetekohasest rakendamisest ja nende nõuetekohasest rahastamisest; kutsub komisjoni üles kahekordistama jõupingutusi, et leida rahastamiskõlblikud projektid ja tagada piisav maksete summa praeguse kulude ülemmäära piires;
5. toetab eesmärki tuua kokku avaliku ja erasektori osalejad ning saavutada strateegia Global Gateway kaudu eri poliitikavaldkondade vaheline koostoime; rõhutab, et ametliku arenguabi eraldised peaksid olema kindlalt kooskõlas kestliku arengu

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1).

tegevuskavaga 2030, kestliku arengu eesmärkidega ja Pariisi kokkuleppega, et hoida globaalne soojenemine alla 1,5 °C ja parandada vastupanuvõimet kliimamuutuste negatiivsele mõjule, ning et järjepidevalt tuleks kohaldada poliitikavaldkondade arengusidusust, riikide demokraatlikku isevastutust ning sotsiaalset ja inimõigustega seotud hoolsuskohustust; peab kahetsusväärseks, et Euroopa Parlamendi ainus roll liikmesriikide poolt vastu võetud juhtimiskorras on olla Global Gateway juhatuses vaatleja; rõhutab vajadust tagada, et Euroopa Parlament saab nõuetekohaselt mõjutada liidu vahenditega seotud strateegilisi valikuid, arvestades parlamendi järelevalverolli naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Gloaalne Euroopa“ kaudu ja eelarvepädeva institutsioonina; nõuab Global Gateway rakendamise korrapärasest hindamist ja ootab, et Euroopa Parlamendile kui eelarvepädevale institutsioonile antaks selles protsessis märkimisväärne järelevalvepädevus, mis läheb kaugemale lihtsast vaatlejarollist, arvestades Euroopa Parlamendi kontrollifunktsiooni naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Gloaalne Euroopa“ kaudu, mis on Global Gateway peamine rahastamisallikas;

6. rõhutab, et strateegia Global Gateway võiks olla pöördelise tähtsusega arengumaadest partnerriikide jaoks, eelkõige Aafrikas, kus füüsilise taristu ja ühenduvuse puudused takistavad arengut; märgib lisaks, et selle algatuse edu tagamiseks peab komisjon esitama Euroopa Parlamendile kui Euroopa Liidu eelarvepädevale institutsioonile kogu asjakohase teabe;
7. märgib, et avaliku ja erasektori tõhustatud partnerlus ning riigisiseste tulude kasutuselevõtmine ELi partnerriikides on kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks vajaliku rahastamispuudujäägi täitmiseks hädavajalikud, ning kutsub sellega seoses komisjoni üles toetama ELi partnerriikides head valitsemistava ja maksuhaldust;
8. innustab kontrollikoda jätkama arengukoostöö kulutusi käsitlevate eriaruannete koostamist ning käsitlema arengukoostöö aspekte korrapäraselt oma horisontaalsete küsimuste eriaruannetes kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 208 sätestatud poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõttega; kutsub Euroopa Kontrollikoda üles koostama hiljuti käivitatud Global Gateway ja Euroopa arengualase finantsstruktuuri (EFAD) rakendamise kohta korrapäraselt aruandeid, mis avalikustatakse ja mille tulemuseks on poliitilised soovitusel, sealhulgas parandusmeetmete kohta;
9. nõuab kodanikuühiskonna organisatsioonidele antava toetuse suurendamist, arvestades kodanikuühiskonna tegutsemisruumi ahenemist ja kriminaliseerimist paljudes arengumaades; rõhutab arengumaade kohalike valitsusväliste organisatsioonide kaudu kohalikele kogukondadele pakutavate teenuste ja toetuse väärtust; ergutab komisjoni seadma võimaluse korral esikohale kohalikud valitsusvälised organisatsioonid, et parandada kohalike valitsusväliste organisatsioonide kohapealset suutlikkust; rõhutab kohaliku isevastutuse tõhusust projektide rakendamisel seoses prioriteetide seadmise, ressursside eraldamise ja kohaliku oskusteabe arendamisega;
10. peab kahetsusväärseks, et väikestel kohalikel valitsusvälistel organisatsioonidel, sealhulgas usupõhistel organisatsioonidel on jätkuvalt suuri raskusi liidu rahastamisele juurdepääsul, mis on tingitud väga nõudlikest menetlustest; kutsub komisjoni üles täielikult ära kasutama olemasolevaid paindlikkusmeetmeid ja uusi paindlikkusmeetmeid, mida finantsmääruse käimasolev läbivaatamine võib avada ilma põhjendamatuid usaldusriske võtmata, ning tegema ettepanekuid eeskirjade vajalike

muudatuste kohta;

11. toetab jõupingutusi, mida EL on teinud Ukraina toetamiseks ELi välispoliitika vahendite, sealhulgas makromajandusliku finantsabi vormide kaudu; rõhutab, et kogu 2023. aasta jaoks on vaja laiemat struktuurilist rahastamisvahendit Ukraina rahaliseks toetamiseks, samuti ELi jätkuvat toetust Ukrainale, mis sisaldab tegevuskava ja riigi ülesehitamise rahastamist;
12. rõhutab, et eriti oluline on kaasata kohalikud organisatsioonid ELi arengukoostöö rakendamisse, pöörates erilist tähelepanu kõigi jaoks haridusele juurdepääsu toetamisele;
13. nõuab tungivalt, et komisjon nimetaks riigi tasandi kulueesmärgid seoses välja kuulutatud vähemalt 10 % eraldamisega haridusele ning teavitaks parlamenti kohalike rakenduspartnerite kaasamisest;
14. nõuab meetmete võtmist, et suurendada lõplike abisaajate hulgas jõupingutuste ja ühtlasi ka ELi/Euroopa rahaliste vahendite nähtavust.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.1.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Barry Andrews, Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Catherine Chabaud, Beata Kempa, Karsten Lucke, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Christian Sagartz, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Ilan De Basso, Malte Gällée, Marlene Mortler, María Soraya Rodríguez Ramos, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra artikli 209 lõige 7)	Claude Gruffat, Miriam Lexmann, Aušra Maldeikienė, Carles Puigdemont i Casamajó

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

22	+
ECR	Beata Kempa
NI	Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Hildegard Bentele, Miriam Lexmann, Aušra Maldeikienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Tomas Tobé
Renew	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud, María Soraya Rodríguez Ramos
S&D	Eric Andrieu, Udo Bullmann, Ilan De Basso, Karsten Lucke, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Malte Gallée, Claude Gruffat, Michèle Rivasi

2	-
ID	Dominique Bilde, Bernhard Zimniok

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS

eelarvekontrollikomisjonile

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta – Komisjon (2022/2081(DEC))

Arvamuse koostaja: Romana Tomc

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde, et aasta 2021 oli esimene mitmeaastase finantsraamistikuga 2021–2027 hõlmatud eelarveaasta;
2. võtab teadmiseks, et 2021. aasta eelarve täitmist mõjutasid märkimisväärselt viivitused uute õiguslike aluste ja struktuurifondide uute reeglite vastuvõtmisel, samuti jätkuv COVID-19 kriis ja selle sotsiaalsed tagajärjed ning nende mõju sotsiaalvaldkonna eelarvele, mis võeti vastu enne kriisi;
3. võtab teadmiseks, et 2021. aasta lõpuks oli täitmata kulukohustuste kogusumma 341,6 miljardit eurot; rõhutab siiski, et ELi eelarve täitmata kulukohustused vähenesid märkimisväärselt (2020. aasta lõpus moodustasid need rekordiliselt 303,2 miljardit eurot) peamiselt seetõttu, et jagatud eelarve rakendamisel mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 raames tekkisid viivitused; märgib, et rubriigi 2a „Ühtekuuluvuspoliitika“ täitmata kulukohustused ulatusid 120,4 miljardi euroni;
4. tuletab meelde, et selle alamrubriigi kohaste kulutuste eesmärk on tugevdada konkurentsivõimet ja vähendada arenguerinevusi liikmesriikide ning liidu piirkondade vahel; rõhutab liidu ühtekuuluvuspoliitika tähtsust Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise toetamises ja liikmesriikide ja piirkondade abistamises uute võimaluste ärakasutamisel ning selliste küsimuste lahendamises nagu globaliseerumine, töötus, tööstuse muutused, digitaliseerimine ning inimeste oskuste täiendamine ja ümberõpe ning elukestev õpe;
5. väljendab rahulolu selle üle, et suurem osa liidu eelarvest suunati poliitikaeesmärgile „ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused“; peab tervitavaks asjaolu, et suuruselt teine eelarve oli „Loodusvarad ja keskkond“.

Mitmeaastase finantsraamistiku alamrubriiki 2a „Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus“ käsitlevad kommentaarid

Üldised märkused

6. on mures selle pärast, et ELi eelarvest tehtavate kulutuste üldine veamäär suurenes 2021. aastal 3,0 %-ni, võrreldes 2,7 %-ga 2020. aastal; märgib eelkõige, et alamrubriigi 2a (Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus) hinnanguline veamäär oli 2021. aastal 4,1 %; rõhutab, et see näitaja on väikesest langusest hoolimata endiselt suuresti üle 2 % olulisuse piirmäära; tunnistab, et enamikku selle valdkonna kulutustest peetakse suure riskiga kuludeks, mis põhinevad peamiselt kulude hüvitamisel ja mille suhtes kohaldatakse sageli keerulisi reegleid; märgib, et kõige sagedasemad vead ühtekuuluvuse rubriigi raames olid toetuskõlblamatud projektid ja siseturu reeglite rikkumised, eelkõige mittevastavus riigihanke- ja riigiabi reeglitele; nõuab, et võetaks kiireloomulisi meetmeid, mille abil veamäära edaspidi ja eelkõige uuel rahastamisperioodil vähendada;
7. märgib murega, et 2021. aastal puudutas peaaegu pool liidu eelarve ja taasterahastu „NextGenerationEU“ täitmata kulukohustustest (152,9 miljardit eurot) alamrubriigi 2a programme;
8. tuletab meelde liikmesriikide auditeerimisasutuste olulist rolli ühtekuuluvuspoliitika valdkonna kindluse tagamise ja kontrolli raamistikus; on mures asjaolu pärast, et kontrollikoda jõudis eelarveaasta 2021 suhtes järeldusele, et mõne auditeerimisasutuse valimi moodustamise meetodites avastatud puudused on vähendanud selle töö usaldusväärsust; väljendab heameelt, et komisjon ja auditeerimisasutused on ühiselt välja töötanud nn hea tava teatise auditeerimisasutuste töö dokumenteerimiseks, mis on esimene samm olukorra parandamiseks;

Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi käsitlevad märkused

9. märgib rahuloluga, et Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi rahastamisvahenditega (mis hõlmavad Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi mikrokrediidi ja sotsiaalse ettevõtluse tagatist, suutlikkust suurendavat investeerimisvahendit ja rahastamisvahendit) jätkati 2021. aastal mikro- ja sotsiaalsete ettevõtete toetamist ning et alates selle käivitamisest kuni 30. septembrini 2021 sõlmiti 401 miljoni euro väärtuses tagatislepinguid, mille tulemusel anti mikro- ja sotsiaalsetele ettevõtetele kokku 154 137 laenu summas 2,5 miljardit eurot; peab siiski kahetsusväärseks, et Euroopa tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmi algus oli 2021. aastal COVID-19 pandeemia ja muude probleemide tõttu hiline;

ESFi ja ESF+ käsitlevad märkused

10. tuletab meelde, kui oluline on ESF+ kui ELi peamine vahend inimestesse investeerimiseks, andes seega olulise panuse ELi tööhõive-, sotsiaal-, haridus- ja oskuste poliitikasse, sealhulgas nende valdkondade struktuurireformidesse, kõrgesse tööhõive tasemesse, kvaliteetsete töökohtade loomisse ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastasesse võitlusesse; märgib, et oma eesmärkide saavutamiseks vajavad ESF ja ESF+ piisavat rahalist ja poliitilist toetust ELi, riiklikelt ja piirkondlikelt institutsioonidelt, eelkõige selleks, et kajastada praeguseid kriise ning aidata kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamisele ja Porto eesmärkide saavutamisele; märgib, et 2021. aastal maksti Euroopa Sotsiaalfondi 2014.–2020. aasta programmidele peaaegu 14,6 miljardit eurot ja REACT-EU-le peaaegu 320 miljonit eurot, mis tähendab, et kasutusmäär tõusis 61 %-le (maksete kogusumma võrreldes eraldisega, sealhulgas REACT-EU);

11. märgib, et erinevalt REACT-EU rahalisest toetusest tekkisid ESF+ eelarve jagatud täitmise rakendamise alguses märkimisväärsed viivitused, nagu nähtub asjakohasest eelarve täitmise määrast;
12. märgib, et enim puudust kannatavate isikute Euroopa abifondi (FEAD) jaoks 2021. aastal makstud kogusumma suurenes tänu REACT-EU raames kättesaadavaks tehtud lisavahenditele (81 miljonit eurot) 610,8 miljoni euroni;
13. märgib, et Euroopa Liidus on vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus keskmiselt rohkem kui iga viies inimene ja iga neljas laps; tuletab meelde ELi võetud kohustust toetada enim puudust kannatavaid inimesi FEADi kaudu, leevendades liidus vaesuse kõige raskemaid vorme, nagu toidupuudus, kodutus ja laste vaesus; märgib, et FEAD toetab igal aastal ligikaudu 13 miljonit inimest, sealhulgas umbes 4 miljonit alla 15-aastast last;
14. kutsub komisjoni tungivalt üles võtma toitlustusega tegelevad töötajad koosseisuliste töötajatena tööle, et tagada head töötingimused ja vältida koondamisi;

Järeldus

15. palub komisjonil võtta kõigi kontrollikoja leitud vigade suhtes järelmeetmeid ja nõuda vajaduse korral täiendavaid finantskorrektsioone;
16. võtab teadmiseks komisjoni võetud kohustuse jätkata tihedat koostööd auditeerimisasutustega, et suurendada nende suutlikkust ennetada ja parandada vigu, oma audititööd paremini dokumenteerida ja seeläbi kinnituse andmise protsessile kaasa aidata;
17. nõuab tungivalt, et komisjon täidaks kõik siiani täitmata kontrollikoja arvukad soovitusel võimalikult kiiresti.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	24.1.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 39 -: 3 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	João Albuquerque, Atidzhe Alieva-Veli, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Helmut Geuking, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Radan Kanev, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Max Orville, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoș Pîslaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Romana Tomc, Marianne Vind
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Abir Al-Sahlani, Konstantinos Arvanitis, Robert Biedroń, Krzysztof Hetman, Livia Járóka, Peter Lundgren
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Deirdre Clune, Jens Geier, Robert Hajšel, Mircea-Gheorghe Hava

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

39	+
ECR	Margarita de la Pisa Carrión
NI	Livia Járóka, Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Deirdre Clune, Rosa Estarás Ferragut, Helmut Geuking, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Radan Kanev, Miriam Lexmann, Dennis Radtke, Romana Tomc
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Abir Al-Sahlani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Irena Joveva, Max Orville, Dragoş Pîslaru, Monica Semedo
S&D	João Albuquerque, Robert Biedroń, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Jens Geier, Robert Hajšel, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Marianne Vind
The Left	Konstantinos Arvanitis, Leila Chaibi, Özlem Demirel
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

3	-
ECR	Peter Lundgren
ID	Dominique Bilde, Guido Reil

2	0
ECR	Elzbieta Rafalska
ID	Elena Lizzi

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

13.2.2023

KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

eelarvekontrollikomisjonile

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu –
Komisjon ja rakendusametid
(2022/2081(DEC))

Arvamuse koostaja: Pascal Canfin

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. on rahul sellega, kuidas on komisjon 2021. aasta eelarves keskkonna, kliimameetmete, rahvatervise ja toiduohutuse rubriike üldiselt täitnud;
2. on rahul tööga, mida on teinud viis detsentraliseeritud ametit, mis kuuluvad komisjoni haldusalasse ning täidavad tehnilisi, teaduslikke või haldusülesandeid, mis aitavad liidu institutsioonidel kujundada ja ellu viia keskkonna, kliimameetmete, rahvatervise ja toiduohutuse valdkonna poliitikat; on samuti rahul sellega, kuidas on täidetud nende ametite eelarvet; rõhutab, et praeguste ja tulevaste probleemide ulatust arvestades tuleb keskkonna, kliimameetmete, rahvatervise ja toiduohutuse valdkonnas töötavatele ametitele ja komisjoni peadirektoraatidele – eriti keskkonna peadirektoraadile – tagada piisav rahastamine ja rohkem inimressursse, säilitades samal ajal vastutustundliku eelarvepoliitika;
3. märgib, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) leidis 2021. aasta eelarve täitmist käsitlevas aastaaruandes loodusvarade ja keskkonna kuluvaldkonnas taas olulisel määral vigu ning märkis ühtlasi, et nende valdkondade kulude suhtes kohaldatakse keerukaid tingimusi ja rahastamiskõlblikkuse reegleid, ja juhtis tähelepanu võimalikele vigadele, mis puudutavad kõige sagedamini näiteks toetuskõlbmatuid toetusesaajaid, rahastamiskõlbmatuid kulusid, haldusvigu ja põllumajanduse keskkonnakohustuste täitmata jätmist;
4. kordab suure murega, et kontrollikoja tulemusauditis kliima ja bioloogilise mitmekesisuse süvalaiendamise kohta osutati sellele, et komisjon ei võtnud mitmeaastase finantsraamistiku kohaste iga-aastaste kulutuste panuse arvutamisel bioloogilise mitmekesisuse eesmärkidesse piisavalt arvesse kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide kattumist ning ei andnud programmiaruannetes ega 2021. aasta haldus- ja tulemusaruandes aru kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide olemasolevast kattuvusest; kutsub komisjoni üles tagama, et vähemalt 30 % ELi eelarve ja ELi taasterahastu kogukuludest eraldatakse kliimaeesmärkide toetamiseks;

Keskkond ja kliimameetmed

5. märgib, et 2021. aastal oli keskkonna peadirektoraadi eelarve kulukohustuste assigneeringutena 534 miljonit eurot ja maksete assigneeringutena 440 miljonit eurot, ning peab kahetsusväärseks, et vaatamata parlamendi korduvatele nõudmistele oli komisjoni ametikohtade loetelu kohaselt 1. aprilli 2021. aasta seisuga ette nähtud ainult 397 alalist ja ajutist ametikohta¹; juhib tähelepanu asjaolule, et keskkonna peadirektoraadi poolt otse hallatavate assigneeringute täitmise määr oli aasta lõpu seisuga üle 99 %;
6. tunneb heameelt asjaolu üle, et keskkonna peadirektoraadi tehtud selliste maksete osakaal, mis ületasid õigusaktides sätestatud tähtaegu, vähenes 2021. aastal veelgi (1,51 %, samas kui 2020. aastal oli see 3,26 %);
7. võtab teadmiseks kontrollikoja eriaruande nr 21/2021² ja selle järelduse, et ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemiseks ning maaelu arengu metsandusmeetmete elurikkusele ja kliimamuutustele keskendumise parandamiseks saaks rohkem ära teha; väljendab muret selle pärast, et määruse (EL) nr 995/2010³ jõustamisel liikmesriikides esineb puudusi ja et sageli puuduvad tõhusad kontrollid, sealhulgas komisjonipoolne kontroll;
8. märgib, et 2021. aastal haldas kliimameetmete peadirektoraat liidu eelarve jaotises „Kliimameetmed“ 18,47 miljonit eurot, samas kui innovatsioonifondi jaoks oli kättesaadav 3 698,50 miljonit eurot; täheldab samuti, et aasta lõpus oli peadirektoraadis 285 töötajat;
9. märgib, et kliimameetmete peadirektoraat ja eelarve peadirektoraat jälgivad 2014.–2020. aasta mitmeaastasest finantsraamistikust kliimameetmete peavoolustamise 20 % eesmärgi täitmist ning et komisjoni andmetel kulutati sel perioodil 20,15 % liidu eelarvest kliimaga seotud tegevustele; märgib lisaks, et esialgsed andmed näitavad, et 32,5 % 2021. aasta eelarvest eraldati kliimameetmetele kooskõlas institutsioonidevahelise kokkuleppe kavadega, et sel otstarbel kasutatakse vähemalt 30 % 2021.–2027. aasta mitmeaastasest finantsraamistikust;
10. võtab sügava murega teadmiseks kontrollikoja eriaruandes 09/2022⁴ esitatud järelduse, mille kohaselt ei olnud deklareeritud kulutused kliimameetmete seisukohast alati asjakohased, et sel eesmärgil kulutatud summat oli vähemalt 72 miljardi euro võrra ülehinnatud, mis tähendab, et ainult ligikaudu 13 % 2014.–2020. aasta eelarvest kulutati kliimaga seotud eesmärkidele; peab seetõttu kahetsusväärseks, et probleemid usaldusväärseusega võivad jääda komisjoni ajavahemikku 2021–2027 käsitlevasse aruandlusse;
11. rõhutab, kui oluline on kliimakulutuste nõuetekohane kontroll ELi eelarves, ning peab komisjoni vastutavaks kindla ja usaldusväärse meetodika rakendamise eest kooskõlas

---

¹ https://commission.europa.eu/system/files/2021-06/db2022_wd_2_human_resources_web_0.pdf

² „ELi toetus bioloogilisele mitmekesisusele ja kliimamuutuste vastasele võitlusele ELi metsades: positiivsed, kuid piiratud tulemused“, 4. oktoober 2021.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrus (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused (ELT L 295, 12.11.2010, lk 23).

⁴ „ELi 2014.–2020. aasta eelarve kliimakulutused olid deklareeritust väiksemad“, 30. mai 2022.

mitmeaastase finantsraamistiku kokkuleppes ja 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 16d võetud kohustustega;

12. kutsub komisjoni üles esitama Euroopa Parlamendile igal aastal aruande, milles selgitatakse iga eelarvepunkti kohta üksikasjalikult, kuidas on see aidanud kliimaküsimusi peavoolustada ja suurendada kulutusi elurikkusele, et hõlbustada nende jälgimist; kutsub lisaks komisjoni üles andma teada, kas mõni eelarvepunkt ei vasta olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kriteeriumile, nagu on osutatud taksonoomiamääruses;
13. peab kahetsusväärseks kontrollikoja eriaruandes 16/2021⁵ esitatud järeldust, et ELi põllumajanduse rahastamine kliimameetmete võtmiseks ei ole aidanud kasvuhoonegaaside heidet vähendada; jagab kontrollikoja seisukohta, et uues ühises põllumajanduspoliitikas tuleks rohkem keskenduda põllumajanduse tekitatud heite vähendamisele ning see peaks olema vastutustundlikum ja läbipaistvam selle panuse osas kliimamuutuste leevendamisse; kordab suure murega, et kontrollikoda jõudis järeldusele, et komisjoni teatatud 17,2 miljardi euro suurune summa, mis on ette nähtud ÜPP panuseks kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamiseks, on tegelikkuses 8,9 miljardi euro võrra väiksem;
14. kordab oma suurt muret selle pärast, et kliimameetmete peadirektoraadi 2021. aasta tegevusaruandes korratakse reservatsiooni mainega seotud, õiguslike, finants- ja institutsiooniliste põhjuste kohta, mis on seotud ELi heitkogustega kauplemise süsteemi liidu registrisüsteemi hoolduse ja käitamise käigus tuvastatud oluliste turvariskidega, nagu on teatatud alates 2010. aastast koostatud iga-aastastes tegevusaruannetes;

Rahvatervis, toiduohutus, loomatervis ja loomade heaolu ning taimetervis

15. rõhutab tervise ja toiduohutuse peadirektoraadi rolli 2021. aastal kõigis liikmesriikides COVID-19 pandeemiale koordineeritud reageerimise tagamisel, tunnustab tööd Euroopa terviseliidu loomisel, mis hõlmab otsustavaid samme EMA ja ECDC uute volituste vastuvõtmise ning HERA loomise suunas; tunnustab edukat kasutuselevõttu meditsiiniseadmete valdkonnas ja tervisetehnoloogia hindamisel ning edusamme Euroopa vähktõvevastase võitluse kava elluviimisel;
16. peab kahetsusväärseks, et BUDG-, CONT- ning ENVI-komisjonide korduvatest üleskutsetest hoolimata ei ole Euroopa Komisjon ikka veel esitanud üksikasjalikku jaotust liidu poolt igale COVID-19 vaktsiinide väljatöötamises osalevale ravimiettevõttele makstud ettemaksete ja muude toetuste summade kohta; kutsub komisjoni üles kehtestama läbipaistvad mehhanismid ELi avaliku sektori investeeringute jälgitavuseks; kutsub komisjoni samuti üles alustama vaktsiinide eelostulepingute ja ostulepingute rakendamise korrektsuse kontrollimist 2023. aastal, mitte 2024. aasta lõpus, nagu praegu ette nähtud;
17. märgib, et 2021. aastal vastutas tervise ja toiduohutuse peadirektoraat erakorralise toetuse rahastamisvahendi eelarve täitmise eest ning et 2021. aasta lõpuks eraldas tervise ja toiduohutuse peadirektoraat vaktsiinitootjatele COVID-19 vaktsiini hankimise

---

⁵ „Ühine põllumajanduspoliitika ja kliima – Pool ELi kliimakulutustest on suunatud põllumajandusele, kuid põllumajandustootjate tekitatud heide ei vähene“, 21. juuni 2021.

raames ettemaksetena üle 2,55 miljardi euro; märgib murega, et kontrollikoja 2021. aasta auditi andmetel ei kontrollinud komisjon piisavalt, kas töövõtjatele maksete tegemisel järgiti COVID-19 vaktsiinidooside tootjatega sõlmitud eelostulepingute finantstingimusi;

18. taunib asjaolu, et kontrollikoja eriaruande 19/2022⁶ kohaselt ei osalenud ELi ühine läbirääkimisrühm Pfizeriga seni suurima vaktsiinostulepingu (1,8 miljardit doosi) eelläbirääkimistes; märgib murega, et 9. aprillil 2021 juhtnõukogule esitatud kokkuleppe kõigis olulistest osades lepiti kokku tootja ja komisjoni presidendi vahelistel eelläbirääkimistel;
19. märgib, et tervise ja toiduohutuse peadirektoraadi käsutuses oli 2021. aastal 1 162,42 miljoni euro suurune eelarve ja töötajaid oli peadirektoraadis 774; juhib tähelepanu sellele, et kulukohustuste täitmise määr oli 65,84 % ja maksete oma 63,51 %;
20. võtab teadmiseks, et tervise ja toiduohutuse peadirektoraadi 2021. aasta keskmine allesjäänud veamäär oli 0,5 %, mis jääb allapoole olulisuse piirmäära (2 %);
21. võtab teadmiseks asjaolu, et tervishoiu ja toiduohutuse peadirektoraadi poolt 2021. aastal õigeaegselt makstud toetuste haldamisega seotud maksete osakaal vähenes 86 %-ni (2020. aastal oli see 95 %) ja jäi alla 95 % eesmärgi;

Tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku ja neile reageerimise asutus (HERA)

22. võtab teadmiseks, et HERA loodi komisjoni sisetalituseks 1. oktoobril 2021 ning selle ülesanne on toetada komisjoni prioriteete rahvatervise, valmisoleku ja kriisiohje valdkonnas tervishoiu, teadusuuringute ja innovatsiooni ning tööstuse sektorites; märgib, et tõsiseid piiriüleseid terviseohtusid käsitleva määruse⁷ kohaselt peab komisjon 31. detsembriks 2024 hindama vajadust luua HERA eraldiseisva üksusena, võttes arvesse tervishoiualase valmisoleku ja reageerimise valdkonnas tegutsevaid asjaomaseid ameteid või asutusi;
23. peab kahetsusväärseks, et komisjoni otsus HERA rahastamise kohta sõltus suurel määral programmist „EL tervise heaks“ ning vähendas selle eelarvet rohkem kui poole võrra, eraldades programmist „EL tervise heaks“ aastatel 2021–2027 HERA-le 2,795 miljardit eurot; märgib murega, et selline vähendamine mõjutas programmi „EL tervise heaks“ suutlikkust rahastada ambitsioonikalt muid meetmeid, nagu on ette nähtud määrusega (EL) 2021/522, sealhulgas seadis ohtu Euroopa vähktõvevastase võitluse kava meetmed ja vajaliku toetuse tervishoiu Euroopa andmeruumi loomiseks; taunib asjaolu, et HERA-le nii suurte summade eraldamisega rikkus komisjon programmi „EL tervise heaks“ määruses sätestatud rahastamise miinimum- ja maksimummäärade kokkulepitud ülemmäärasid;
24. võtab teadmiseks komisjoni ametnike ja sektori tiheda koostöö HERA tegevuse raames;

---

⁶ „ELi COVID-19 vaktsiinide hanked: pärast aeglast algust tagati piisaval arvul vaktsiinidoose, kuid protsessi tulemuslikkust ei ole piisavalt hinnatud“, 12. september 2022.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. novembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2371, milles käsitletakse tõsiseid piiriüleseid terviseohtusid ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1082/2013/EL (ELT L 314, 6.12.2022, lk 26).

nõuab kindlate läbipaistvuse ja huvide konflikti reeglite kehtestamist, et tagada üldsuse usaldus HERA vastu ja äriiline sõltumatus;

25. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks kogu tervishoiuvaldkonna praeguses ja edaspidises ühishanketegevuses ja sellega seotud ostulepingutes suure läbipaistvuse; nõuab kindlalt, et asjaomased peadirektoraadid kehtestaksid olukordade jaoks, kus kasutatakse täielikult või osaliselt ELi eelarve vahendeid, tugeva ja läbipaistva ELi riigihangete raamistiku, mis võimaldaks parlamendil toimuvat igakülgset jälgida, eriti suure tervisekriisiga seotud kuluvaldkondade puhul; kooskõlas määruses 1049/2001 sätestatud ülekaaluka avaliku huviga ja vajadusega tagada üldsuse usaldus; kutsub komisjoni üles tegema täielikult kättesaadavaks kõik sõlmitud COVID-19 vaktsiini (eel)ostulepingud;
26. on kättesaadavate andmete ja eelarve täitmise aruande põhjal arvamusel, et komisjonile võib anda heakskiidu 2021. aasta eelarve täitmisel keskkonna- ja kliimapoliitika ning rahvatervise ja toiduohutuse valdkonna kulude osas.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	9.2.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 62 -: 13 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mathilde Androuët, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Michael Bloss, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Helène Fritzon, Malte Gallée, Andreas Glück, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Petros Kokkalis, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyrali, Véronique Trillet-Lenoir, Achille Variati, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	João Albuquerque, Eric Andrieu, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Billy Kelleher, Ska Keller, Sara Matthieu, Sirpa Pietikäinen, Manuela Ripa, Robert Roos, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Sarah Wiener, Jadwiga Wiśniewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodu korra artikli 209 lõige 7)	Karolin Braunsberger-Reinhold, Clare Daly, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Niclas Herbst, Beata Kempa, Karsten Lucke, Johan Nissinen, Jörgen Warborn

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

62	+
PPE	Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Jarosław Duda, Agnès Evren, Niclas Herbst, Ewa Kopacz, Peter Liese, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Sirpa Pietikäinen, Stanislav Polčák, Massimiliano Salini, Christine Schneider, Maria Spyraki, Jörgen Warborn, Pernille Weiss
Renew	Pascal Canfin, Andreas Glück, Martin Hojsík, Jan Huitema, Billy Kelleher, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	João Albuquerque, Eric Andrieu, Delara Burkhardt, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Ilan De Basso, Cyrus Engerer, Heléne Fritzon, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Karsten Lucke, César Luena, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Achille Variati, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Clare Daly, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig
Verts/ALE	Michael Bloss, Bas Eickhout, Malte Gallée, Pär Holmgren, Ska Keller, Sara Matthieu, Tilly Metz, Jutta Paulus, Manuela Ripa, Sarah Wiener

13	-
ECR	Beata Kempa, Joanna Kopcińska, Johan Nissinen, Robert Roos, Alexandr Vondra, Jadwiga Wiśniewska, Anna Zalewska
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen
NI	Ivan Vilibor Sinčić
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt
 - : vastu
 0 : erapooletu

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS

eelarvekontrollikomisjonile

Euroopa Liidu 2021. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu – Komisjon ja rakendusametid (2022/2081(DEC))

Arvamuse koostaja: Gheorghe Falcă

ETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. väljendab heameelt selle üle, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) jõudis järeldusele, et Euroopa Liidu 2021. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne annab liidu finantsolukorrast kõikides olulistest aspektides tõepärase pildi; peab kahetsusväärseks, et kulude hinnanguline veamäär on tõusnud 3 %-ni, kui võrd eelnenud aastal oli see 2,7 %, mida juba peeti oluliseks ja ulatuslikuks, ning soovib Euroopa Komisjonil parandada kulude jälgimist, näiteks rahastamismehhanismide eeskirjade ja menetluste selgitamise ning võimaluse korral järelevalvemehhanismide parandamise kaudu, et minimeerida suure riskiga kulutustega, näiteks Euroopa ühendamise rahastu (CEF) rahastamisega kaasnevat riski;
2. rõhutab, et kõik ELi institutsioonid peavad järgima finantsmäärust ja rangeid juhtimisstandardeid;
3. täheldab olulist erinevust komisjoni iga-aastases haldus- ja tulemusaruandes ELi eelarve kohta¹ (1,9 %) ja Euroopa Kontrollikoja aastaaruandes ELi eelarve täitmise kohta (3 %) esitatud maksete veariski hinnangus; ergutab komisjoni need sisekontrollimehhanismid kontrollikoja soovitude põhjal läbi vaatama;
4. võtab teadmiseks selle, et pandeemia ei ole lõppenud, tekivad uued variandid ja äärmiselt oluline on jätkuv valvsus; märgib, et inflatsioon on jõudnud tasemele, mida ei ole aastakümnete jooksul täheldatud, vähendades ELi eelarve tegelikku finantssuutlikkust, kuna seda ajakohastatakse 2 % fikseeritud deflaatoriga, mis on tegelikust inflatsioonitasemest tunduvalt madalam; märgib, et pinged tarneahelas aitavad kaasa suurele inflatsioonisurvele ja mõjutavad ELi avatud strateegilist autonoomiat;
5. väljendab heameelt selle üle, et komisjoni aastaaruandes 2021. aastal tehtud siseauditite

---

¹ https://commission.europa.eu/publications/annual-management-and-performance-report-2021_et

kohta² leiti, et liikuvuse ja transpordi peadirektoraadil on tõhus sisekontrollisüsteem, mis aitab tagada liikmesriikides ELi õiguse toetamise, järelevalve ja täitmise tagamise;

6. väljendab heameelt kontrollikoja eriaruande nr 05/2021 „Elektrisõidukite laadimistaristu“ üle, milles tunnustatakse komisjoni edu elektrisõidukite laadimise ühise ELi pistikustandardi edendamisel, juhitakse tähelepanu allesjäänud takistustele elektrisõidukitega reisimisel kogu ELis ja esitatakse soovitusi;
7. peab kahetsusväärseks, et 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku hilise vastuvõtmisega lükati uue põlvkonna programmide loomist käsitlevate õigusaktide vastuvõtmine edasi, mis lükkas jagatud eelarve täitmise alla kuuluvate programmide rakendamise edasi aastasse 2022, mistõttu osa 2021. aasta eelarvest kanti üle järgmistesse aastatesse ja suur inflatsioonimäär võib neid summasid mõjutada;
8. märgib, et peaaegu kolm neljandikku taaste ja vastupidavuse rahastamisest seoses kliimamuutuste leevendamise ja nendega võitlemisega keskendub energiasüsteemi ümberkujundamisele ja säästva transpordi ehitamisele, et saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus; rõhutab vajadust toetada transpordiprojekte, mis vastavad tulevikukindla ja kestliku Euroopa transpordivõrgu nõuetele;
9. peab kahetsusväärseks, et mitmeaastases finantsraamistikus ei anta selget signaali taristuinvesteeringute kohta ega eelistata TEN-T lõpuleviimist (Euroopa ühendamise rahastu transpordieelarvet ei suurendata, taastekava raames puudub selgesõnaline viide sihtotstarbeliste rahaliste vahendite kohta transpordile);
10. märgib, et Euroopa ühendamise rahastu 2014.–2020. aasta programmi viimane projektikonkurss viidi lõpule 2021. aastal ja selles valiti välja 77 meetet, millele antav kogutoetus Euroopa ühendamise rahastust oli üle 280 miljoni euro ja see tõi kaasa üle 500 miljoni euro suuruse koguinvesteeringu; ent peab siiski kahetsusväärseks, et Euroopa ühendamise rahastu 2021.–2027. aasta perioodi esimene projektikonkurss avaldati alles 2021. aasta septembris ja esimesed kulukohustused võeti 2022. aasta keskel, kuna läbirääkimised 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku üle viibisid;
11. võtab Euroopa ühendamise rahastuga seoses teadmiseks, et transpordisektori jaoks eraldati 2021. aasta kulukohustuste assigneeringud esimesele 13 projektikonkursile, ning märgib samuti, et esitati üle 400 taotluse; märgib, et nende ettepanekute hindamine on praegu pooleli ja 2021. aastal maksete assigneeringuid seoses projektikonkurssidega ei kasutatud; võtab teadmiseks, et valik hõlmas uuringuid, milles käsitleti ettevalmistusi Euroopa ühendamise rahastu 2021.–2027. aasta programmi raames tehtavateks töödeks, keskendudes säästvate transpordiliikide taristu ehitamisele põhivõrgukoridorides; märgib, et lisaks täitus viimane tähtpäev segarahastamisvahendil ning kahe prioriteedi (Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteem (ERTMS) ja alternatiivkütused) raames võimaldas see kaasrahastada 45 projekti, kusjuures Euroopa ühendamise rahastu kogupanus oli üle 305 miljoni euro, et toetada rahastamiskõlblikke kulusid kogusummas rohkem kui 1,2 miljardit eurot;
12. märgib, et 31. detsembri 2020. aasta seisuga oli Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondist toetatud transporditaristu investeeringuid ligikaudu 9,3 miljardi euro ulatuses, et

---

² https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/252903/annual_internal_audit_report_web-10.06.pdf

edendada transpordivõrke ja puhtamat sõidukiparki ning vähendada ummikuid ja kitsaskohti;

13. väljendab heameelt, et liikuvuse ja transpordi peadirektoraat viis lõpule määruse 913/2010 (raudtee-kaubaveekoridoride määrus) hindamise, milles jõuti järeldusele, et praegune õigusraamistik ei ole piisav, et saavutada rohelises kokkuleppes sätestatud ning säästva ja aruka liikuvuse strateegias välja töötatud raudteevaldkonna ambitsioonikad eesmärgid; märgib, et seda ideed käsitleti TEN-T määruse läbivaatamisel ja see viiakse lõpule 2023. aastal raudtee-kaubaveekoridoride määruse läbivaatamisega;
14. innustab tuginema Euroopa raudteeaasta 2021 suurele edule, mis hõlmas mitmeid üritusi, kampaaniaid ja algatusi, millega edendatakse raudteed kui kestlikku, uuenduslikku ja turvalist transpordiliiki, tõstes esile selle kasulikkust inimestele, majandusele ja kliimale ning keskendudes allesjäänud probleemidele, et luua tõeliselt ühtne ja piirideta Euroopa raudteepiirkond; tuletab meelde, kui silmapaistev keskkonnatoime on raudteetranspordil, mille komisjon seadis üheks oma prioriteediks tegevuskavas pikamaa- ja piiriülese reisijateveo edendamiseks; nõuab meetmeid, et suurendada investeeringuid raudteetranspordi ning süsteemi ühtlustamiseks ja standardimiseks, aga ka rahastamisvõimaluste parandamist, et stimuleerida investeeringuid ERTMSi lõpuleviimisse; nõuab meetmete võtmist, et suurendada investeeringuid mitmeliigilistesse reisija- ja logistikaplatvormidesse;
15. avaldab kiitust liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi ettepanekutele „FuelEU Maritime“ ja „ReFuel Aviation“, alternatiivkütuste taristu määruse ettepanekule ning muudele paketi „Eesmärk 55“ ettepanekutele, milles liikuvuse ja transpordi peadirektoraat osales; rõhutab, et alternatiivkütuste taristu määruse rakendamine on äärmiselt oluline enamiku ettepanekute elluviimiseks;
16. väljendab heameelt uue NAIADES III tegevuskava „Tulevikukindla Euroopa siseveetranspordi edendamine“ käivitamise üle, mis on kooskõlas uue mitmeaastase finantsraamistikuga (2021–2027) ja keskendub suurema hulga kaubavedude ümbersuunamisele siseveeteedele; rõhutab, et Euroopa ühtlustamine ja standardimine nii kvaliteetse navigeeritavuse kui ka seadmete osas ning nõuetekohane rahastamine on sellega seoses üliolulised, ning nõuab lisameetmeid ja -investeeringuid, et saavutada kliimamuutustele vastupanuvõimelisem transpordisüsteem;
17. väljendab heameelt liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi 2021. aasta ennetava tegevuse üle, et edendada Rahvusvahelises Mereorganisatsioonis kasvuhooonegaaside heitkoguste vähendamisel parimaid edusamme, kuna globaalne lähenemisviis on Pariisi kokkuleppes seatud eesmärgi saavutamise peamine element;
18. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa ühendamise rahastu digitaalvaldkonna programm sisaldab uusi väga suure läbilaskevõimega võrguühendusi sotsiaal-majanduslike tegurite jaoks ja väga kvaliteetseid ühendusi kohalike kogukondade jaoks, et tagada digiüleminek, ning et Euroopa ühendamise rahastu digitaalvaldkonna programmist eraldati 2021. aastal 2022. aasta kliimavaldkonna eelarvesse 4 284 miljardit eurot;
19. väljendab heameelt 2021. aastal nii programmist „Horisont 2020“ kui ka programmist „Euroopa horisont“ käivitatud uute teadus- ja innovatsiooniprojektide üle, sealhulgas märgilise tähtsusega projektide üle raudteetranspordi, roheliste lennujaamade ja sadamate valdkonnas, uute partnerluste/ühisetevõtete üle, samuti kliimamissioonide käivitamise üle, mille osakaal liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi kulutustes oli ainuüksi programmi „Horisont 2020“ raames 0,5 miljonit eurot;

20. väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon käivitas 2021. aastal programmi „Euroopa horisont“ heiteta veetranspordi partnerluse; rõhutab vajadust toetada Euroopa meretranspordis taastuvaid jõuseadmetehnoloogiaid, nagu muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedelad ja gaasilised transpordikütused, kaldalt tulev elekter, tuulega töötavad jõuseadmed, säästvad biokütused ja mis tahes muud keskkonnahoidlikud innovatsioonitehnoloogiaid;
21. tunneb heameelt eesmärgi üle püüelda Euroopa noorteprogrammides kliimanetraalsuse poole, näiteks pakkudes programmi „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpuse programmide raames täiendavat majanduslikku toetust vähese CO₂ heitega transpordivahenditega reisimiseks³;
22. väljendab heameelt kontrollikoja ülevaate nr 05/2021 üle, mis käsitleb ELi raamistikku suurte transporditaristu projektide jaoks, ning peab kahetsusväärseks kontrollikoja järeldusi seoses projektide suurte ülekulude ja viivitustega; palub komisjonil koos kontrollikoja, OLAFi ja Euroopa Prokuratuuriga jätkata liidu transpordiprojektide tähelepanelikku jälgimist, parandada protsessi ning esitada Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele iga-aastane rakendamisaruanne, milles täpsustatakse TEN-T võrgu rajamise lõpuleviimise tagamiseks võetud meetmeid; rõhutab, et Euroopa Kontrollikoja ülevaate 05/2021 järeldused on kooskõlas tema varasemate mureküsimumustega; tuletab sellega seoses meelde eriaruannet nr 10/2020 „ELi transporditaristud: megaprojektide elluviimist tuleb kiirendada, et saavutada võrgust oodatav kasu õigeaegselt“;
23. nõuab, et komisjon jälgiks koos kontrollikoja ja OLAFiga tähelepanelikult ELi transpordiprojekte; peab seda oluliseks mitte ainult läbipaistvuse tagamiseks, mis hoiab ära korruptsiooni ja maksumaksjate raha väärkasutuse, vaid ka tagamaks, et ei seata ohtu kõrgeimaid ohutusstandardeid kasutajate jaoks;
24. väljendab heameelt Euroopa Kontrollikoja analüüsi üle, milles käsitletakse viie horisontaalse prioriteetse valdkonna integreerimist ELi õigusaktidesse⁴; märgib kahetsusega, et 11 kontrollitud programmis, sealhulgas programmis „Euroopa horisont“ ja Euroopa Regionaalarengu Fondis, mille raames rahastatakse transpordiga seotud projekte, on soolise küsimuse integreerimine nõrk;
25. toonitab, et TEN-T võrgu rahastamise läbivaatamisel tuleb võtta hästi arvesse ja rohkem keskenduda ühenduse laiendamisele ELi idanaabrusesse, et tagada Venemaa agressioonisõjast mõjutatud riikide ja piirkondade, nagu Ukraina ja Moldova ühendatus, ning vaadata läbi idapoolsete liikmesriikide prioriteedid seoses puuduvate piiriüleste ühendustega; nõuab samuti, et komisjon teeks ettepaneku ELi ja Ida-Euroopa või nn idapartnerluse transpordiühenduse, kaasa arvatud Ida-Euroopa investeerimisraamistiku kohta; nõuab sellega seoses, et Bulgaaria ja Rumeenia ühinemist Schengeni alaga ei lükataks edasi, et tagada sujuv transpordiühendus idaga; on seisukohal, et lisaks aitab see vähendada ka äriühingute kulusid väljaspool Schengeni ala;
26. juhib tähelepanu sellele, et TEN-T annab olulise panuse ELi poliitiliste eesmärkide

---

³ https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/258050/Detailed%20replies_EP%2027.10.2022.pdf

⁴ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/annualreport-Performance-2021/annualreport-Performance-2021_ET.pdf

saavutamisse ühinemis- ja naabruspoliitika valdkonnas, eelkõige piiriüleste projektide kaudu, ning arvestades, et seetõttu on ELi jaoks väga oluline säilitada ja tugevdada tihedaid transpordiühendusi kolmandate riikidega TEN-T raames ning tagada Lääne-Balkani riikide ja idapartnerluse riikide edasine integreerimine;

27. toonitab seda, kui oluline on äärepoolseimate piirkondade, Euroopa vabakaubanduspiirkonna partnerriikide ja Kagu-Euroopa transpordiühenduse edasine ja parem integreerimine ning parema ühenduvuse edendamine ELi äärealadega; nõuab tungivalt, et avaldataks konkreetset projektikonkursid äärepoolseimate piirkondade transpordiühenduste loomiseks ja digitaalsektoris merekaablite ajakohastamiseks;
28. nõuab, et Euroopa ühendamise rahastu 2021–2027 (CEF II) eelarve suurendamine praeguses mitmeaastases finantsraamistikus kajastaks kõiki strateegilisi prioriteete, ja nõuab järgmises mitmeaastases finantsraamistikus lisaelarve loomist välistranspordile CEF III raames, et suurendada koostööd kolmandate riikidega piiriüleste projektide ja taristu kasutuselevõtu valdkonnas;
29. palub komisjonil jälgida kasvavat ohtu, et seoses Venemaa poolt Ukraina vastu alustatud ebaseadusliku ja põhjendamatu agressioonisõjaga realiseeruvad ELi eelarve tingimuslikud kohustused, ning võtta vajaduse korral meetmeid tagamaks, et riskimaandamisvahendid säilitavad piisava võimekuse;
30. märgib, et sõjaväelise liikuvuse maksete assigneeringute summa (2 miljonit) on väike ja selle valdkonna toimimiseks ette nähtud assigneeringute kogusumma on kahetsusväärset väike; tuletab meelde sõjaväelise liikuvuse eelarve vähendamist 5,9 miljardilt eurolt 1,69 miljardile eurole sarnaselt 2020. aastaga; nõuab sõjaväelise liikuvuse eelarveeraldise kiiret ja olulist suurendamist, et kohandada TEN-T võrku uue geopoliitilise maastikuga ning parandada ja arendada kahesuguse kasutusega taristut, millel on praeguste ja tulevaste vajaduste rahuldamiseks vajalik strateegiline roll; rõhutab vajadust parandada ELi suutlikkust hinnata ja kontrollida omandiõiguseid ja investeeringuid strateegilise taristu valdkonnas, mis on ELi ja meie kodanike julgeoleku tagamise põhiaspekt;
31. väljendab heameelt sõjaväelise liikuvuse tegevuskava 2.0 ja ELi küberkaitsepoliitikat käsitleva ühisteatise üle, mille esitasid Euroopa Komisjon ja kõrge esindaja, et tegeleda halveneva julgeolekukeskkonnaga pärast Venemaa algatatud ebaseaduslikku ja põhjendamatu agressiooni Ukraina vastu ning suurendada ELi suutlikkust kaitsta oma kodanikke ja taristut; hindab kõrgelt komisjoni rakendusmäärust, milles määratakse kindlaks tsiviil- ja sõjaväelise liikuvuse jaoks vajalikud transporditaristu nõuded; väljendab heameelt otsuse üle pikendada 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika ülejäänud fondide, sealhulgas REACT-EU paindlikkust;
32. nõuab paremini ühendatud ja kaitstud taristut ning reguleerimisküsimuste ühtlustamist; nõuab tugevdatud koostööd NATO ja peamiste strateegiliste partneritega, nagu USA, Kanada ja Norra, edendades samal ajal ühenduvust ja dialoogi piirkondlike partnerite ja laienemisprotsessis osalevate riikidega, nagu Ukraina, Moldova ja Lääne-Balkani riigid;
33. nõuab, et tehtaks kindlaks võimalikud puudujäägid taristus, andes teavet tulevaste meetmete kohta, et seada esikohale täiustused ja integreerida kütuse tarneahela nõuded, et toetada lühikese etteteatamisega ulatuslikku sõjaliste jõudude liikumist;
34. nõuab tollilogistika ja sõjaväelise liikuvuse süsteemidega seotud haldusmenetluste

digitaliseerimist; rõhutab, et väga oluline on investeerida meetmetesse, millega kaitstakse transporditaristut küberrünnakute ja muude hübriidohtude eest;

35. väljendab heameelt kontrollikoja eriaruande nr 27/2021 üle, milles käsitletakse ELi kaasrahastatavaid investeeringuid turismi ja milles hinnatakse Euroopa Regionaalarengu Fondist/Ühtekuuluvusfondist turismi tehtavate avaliku sektori investeeringute rahastamise mõjusust ning komisjoni edusamme seoses sektori digi- ja rohepöörde saavutamiseks loodud turismi üleminekujuhistega, ning kutsub komisjoni üles selles esitatud soovitusi rakendama; märgib, et komisjon peab tegema ERFi 2014.–2020. aasta toetuste järelhindamise 2024. aasta lõpuks; kordab Euroopa Parlamendi nõudmist luua turismi jaoks uus eelarverida, et toetada seda COVID-19 tõttu rängalt kannatanud ning praegu energiakriisi ja inflatsiooni all kannatavat sektorit; kutsub komisjoni üles töötama turismisektori jaoks välja uue strateegia ja säästva turismi tegevuskava;
36. juhib tähelepanu kontrollikoja eriaruandele nr 15/2021, milles osutatakse sellele, et COVID-19 kriisi ajal ei olnud lennureisijate õigused komisjoni meetmetele vaatamata täielikult kaitstud; kutsub komisjoni üles lennureisijate õigustest paremini teavitama;
37. väljendab heameelt Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusameti (CINEA) loomise üle, mis võtab üle Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusameti (INEA) tegevuse, ning ootab selle 2021. aasta tegevusaruande avaldamist; väljendab heameelt nimevahetuse üle, et integreerida ka kliimamõõde; tunneb samuti heameelt uue lähenemisviisi üle, mille kohaselt eraldatakse Euroopa ühendamise rahastust vahendeid osaliselt ja järgemööda, et tagada projekti tähtaegadest kinnipidamine;
38. märgib, et 2021. aasta detsembri lõpu seisuga oli liikuvuse ja transpordi peadirektoraadis 420 töötajat, sealhulgas koosseisuvälised töötajad (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid); palub EPSO-l kohandada valikumenetlust vastavalt kontrollikoja eriaruandes nr 23/2020 esitatud soovitustele, et võtta spetsialiste otse tööle alalistele ametikohtadele või lahkuda spetsialistide puhul täielikult EPSO süsteemist ja töötada EKPga sarnaselt välja uus sihipärane värbamismenetlus;
39. soovitab anda komisjonile ja selle rakendusametitele liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisel transpordi- ja turismivaldkonnas heakskiidu.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	31.1.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 38 -: 1 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Erik Bergkvist, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Dominique Riquet, Vera Tax, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Lucia Vuolo, Roberts Zile, Kosma Złotowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Sara Cerdas, Ignazio Corrao, Clare Daly, Nicola Danti, Markus Ferber, Maria Grapini, Colm Markey, Beata Mazurek, Ljudmila Novak, Jörgen Warborn
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Achille Variati

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

38	+
ECR	Beata Mazurek, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
PPE	Gheorghe Falcă, Markus Ferber, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Lukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Colm Markey, Ljudmila Novak, Henna Virkkunen, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Nicola Danti, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Erik Bergkvist, Sara Cerdas, Ismail Ertug, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Bogusław Liberadzki, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov
The Left	Clare Daly, Elena Kountoura
Verts/ALE	Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

1	-
ECR	Peter Lundgren

1	0
ID	Philippe Olivier

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

REGIONAALARENGUKOMISJONI ARVAMUS

eelarvekontrollikomisjonile

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu –
Komisjon
(2022/2081(DEC))

Arvamuse koostaja: Younous Omarjee

ETTEPANEKUD

Regionaalarengukomisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et kontrollikoda hindas oma 2021. aasta aruandes¹ ühtekuuluvuse, vastupanuvõime ja väärtuste valdkonna ELi eelarvekulutuste veamääraks 2021. aastal 3,6 %, mis on suurem kui 2020. aastal (3,5 %); rõhutab, et ainuüksi alamrubriigi „Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus“ hinnanguline veamäär oli 4,1 %; peab kahetsusväärseks, et eelmiste aastate langustrendi ei suudetud säilitada; rõhutab, et enamik auditeerimisasutuste ja komisjoni kindlaks tehtud eeskirjade eiramisi puudutab samu põhikategooriaid: abikõlbmatud kulud, riigihanked, kontrollijalg ja riigiabi; usub, et seetõttu oleks asjakohane lisada menetlustesse vajadus vigade põhjalikuma kontrolli ja hoolika analüüsi järele, et lihtsustada vigade vältimist või ärahoidmist tulevikus; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pöörama suurt tähelepanu veamäära suurenemisele ja sellest tulenevale suurenenud riskitasemele ning järgnevale võimalusele, et rahastamine võib kaduda;
2. tunnistab, et ühtekuuluvuse valdkonna maksete rekordiline kõrge tase 2021. aastal ja selle valdkonna kulutusi reguleerivad keerulised eeskirjad võivad osaliselt selgitada veamäära suurenemist; väljendab siiski muret kontrollikoja järelduse pärast, et kehtestatud kontrollid ei tasakaalusta suurt olemuslikku veariski selles valdkonnas; rõhutab vajadust parandada ühtekuuluvuse kontrolli- ja kindlustandvat raamistikku; rõhutab, et parem ja ulatuslikum heade tavade vahetamine riikide vahel on oluline tõhususe suurendamiseks ja veamäära vähendamiseks; rõhutab, et selles valdkonnas vahendite kasutamise eeskirjade ja menetluste edasine lihtsustamine võib samuti oluliselt kaasa aidata vahendite tõhusamale ja sihipärasemale kasutamisele ning vähendada vigu taotlusmenetlustes; tuletab sellega seoses meelde kontrollikoja varasemat seisukohta käibemaksu tagastamise vigade kohta ja vajadust lihtsustada selle valdkonna eeskirju, et aidata liikmesriikidel täita toetusesaajatele maksmise kohustust;

---

¹ Euroopa Kontrollikoda, [Aastaruanne eelarveaasta 2021 ELi eelarve täitmise kohta](#).

3. juhib tähelepanu Euroopa Kontrollikoja eriaruande nr 26/2021 „ELi ühtekuuluvuspoliitika kulutuste korrektsus“ murettekitavatele järeldustele, milles rõhutatakse, et Euroopa Komisjoni enda kontrollisüsteem ei kompenseeri piisavalt puudusi liikmesriikide auditeerimisasutuste töös ühtekuuluvuspoliitika kulutuste kontrollimisel; kutsub komisjoni üles parandama oma audititööd, auditidokumente ja läbivaatamisprotsessi, samuti tugevdama oma peadirektooraatide iga-aastastes tegevusaruannetes esitatud korrektsust käsitleva teabe põhielemente;
4. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks vahendite kasutamisel usaldusväärse finantsjuhtimise, sealhulgas õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste austamise, kasutades selleks täiel määral juba olemasolevaid vahendeid, nagu Euroopa õigusriigi mehhanism, ega jäta kasutamata oma õigusi ega hoiduks oma kohustustest ELi aluslepingute täitmise järelevalvajana; on kindlalt veendunud, et õigusriigi põhimõtte järgimise tingimuslikkus aitab samuti suurendada ELi rahaliste vahendite kasutamise korrektsust;
5. väljendab heameelt asjaolu üle, et 2014.–2020. aasta Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutusmäär 2021. aastal suurenes; juhib tähelepanu sellele, et see oli suures osas tingitud CRII/CRII+ programmidega seotud programmimuudatustest, mis võimaldasid kulutamata ühtekuuluvusvahendid kiiresti kasutusele võtta tervishoiu meetmete jaoks ning ettevõtete ja töötajate ning haavatavate rühmade toetamiseks; rõhutab, et sarnased, ühtlustatud programmimuudatused oleksid mõttekad ka teiste programmide kontekstis, kui need võivad suurendada tõhusust ning kiirendada ja lihtsustada vahendite kasutamist sama kiiresti kui vigade vähenemist;
6. väljendab heameelt REACT-EU raames eraldatud täiendavate rahaliste vahendite kiire kasutuselevõtu üle; toonitab, et 2021. aasta lõpuks oli kavandatud 39,4 miljardi euro (99 % asjaomase aasta jaoks kättesaadavast kogusummast) kasutamine ning esimesed maksed liikmesriikidele tehti juba 2021. aasta juunis; rõhutab, et igasugune rahastamise suurendamine nõuab suuremat tähelepanu ja et vigade korral võivad institutsioonid kaotada usaldusväärset; rõhutab seetõttu vajadust jälgida tähelepanelikult edasisi makseid ja tagada, et maksete intensiivsust ei vähendataks, tagades asjakohase läbipaistvuse ja kaitsemeetmed, et vältida rahaliste vahendite väärkasutamist;
7. hoiatab siiski, et teatavates liikmesriikides on Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutusmäär väga madal ja nad on suure surve all, et kasutada ära kõik olemasolevad vahendid enne programmide lõpetamist; peab kahetsusväärseks, et taaste- ja vastupidavusraha prioriseerimine liikmesriikide poolt võis põhjustada viivitusi Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rakendamisel;
8. rõhutab vajadust töötada välja integreeritud, sidusad, stimuleerivad, tõhusad ja usaldusväärsed mehhanismid ning eelkõige soovitusel ja tehnilised suunised Euroopa rahaliste vahendite kasutamise edendamiseks liikmesriikides, et nad saaksid olla Euroopa vahendite kasutamisel üha tõhusamad; rõhutab vajadust teha kindlaks väga madala kasutusmääraga liikmesriigid ning teha kindlaks põhjused ja analüüsida, miks vahendeid kasutatakse vähem, ning et seejärel tuleks võtta asjakohaseid meetmeid kasutusmäära parandamiseks, sealhulgas parimate tavade vahetamise kaudu riikide vahel ja halduskoolituse kaudu; kutsub komisjoni üles liikmesriikidega peetavas struktureeritud dialoogis analüüsima haldustavasid ja ebatõhususe kõrvaldamise menetlusi ning edastama kõigile pädevatele asutustele näiteid tõhusatest haldustavastest ja -menetlustest;

9. tunnistab, et COVID-19 kriis kujutas endast uut ja ootamatut probleemi ning et Venemaa agressiooni tagajärjed Ukrainas kujutavad endast samuti suurt probleemi; rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid peavad otsustavalt reageerima ning pakkuma lahendusi ELi ja riiklikul tasandil; rõhutab, et ühtekuuluvuspoliitika on juba tõestanud oma lisaväärtust ning on COVID-19 kriisi ja Ukraina sõja järel veelgi hädavajalikum;
10. väljendab heameelt suureneva finantspainsündlikkuse üle seoses ühtekuuluvusfondide kasutamisega, mis võimaldab liikmesriikidel ajutiselt kasutada rahalisi vahendeid kriisiga seotud projektide rahastamiseks; rõhutab vajadust edendada järjepidevust ja tihedamat koostööd kõigi ühtekuuluvuspoliitika sidusrühmade, eelkõige VKEde, omavalitsuste ja piirkondade vahel, kes lähikuudel tegelevad energiakriisi, kasvava tööpuuduse, rände, kõrge inflatsiooni, toidukriisi ja tervishoiuga; on jätkuvalt pühendunud ühtekuuluvuspoliitika pikaajalistele eesmärkidele, mida need paindlikkusmeetmed peaksid samuti toetama; rõhutab, et eeskirjade eiramise algpõhjuste kõrvaldamine haldussuutlikkuse lihtsustamise ja tugevdamise abil aitaks toetusesaajatel ja ametiasutustel keskenduda tulemustele ja aidata vähendada veamäära; märgib, et COVID-19 kriisile reageerimiseks võetud kiireloomulistel paindlikkusmeetmetel oli vahetu mõju ja et paljusid neist meetmetest, mis andsid märkimisväärseid tulemusi, tuleks lühiajalises perspektiivis jätkata, eriti praegu seoses Ukraina sõjaga;
11. kutsub komisjoni üles töötama välja meetmed menetluste lihtsustamiseks, mis eespool kirjeldatud asjaoludel aitaksid kaasa vahendite vastutustundlikule ja asjakohasele kasutamisele ning sellest tulenevale taastumisele liikmesriikides, pidades silmas, et liikmesriikide eesmärgid programmitöö perioodiks 2021–2027 peavad olema palju ambitsioonikamad, et reageerida COVID-19 kriisi ja Ukraina sõja praegustele ulatuslikele majanduslikele ja sotsiaalsetele tagajärgedele, et kaitsta kodanikke, säilitada töökohti ja tugevdada investeerimiskliimat; kutsub sellega seoses komisjoni üles tagama kõigi sidusrühmade ning kõigi valitsus- ja kohalike omavalitsuste tasandite kaasamise majanduse elavdamise kavade väljatöötamisse ja rakendamisse;
12. võtab teadmiseks, et alates 2021. aastast haldab komisjon Brexitiga kohanemise reservi, millest toetatakse piirkondi, keda Ühendkuningriigi väljaastumine EList kõige rohkem mõjutab; võtab teadmiseks, et 2021. aastal tehti Brexitiga kohanemise reservi raames kaks eelmakset; rõhutab, et tuleks ette valmistada selge ülevaade olukorrast ning et mõjutatud riike tuleks aidata, et parandada nende vahendite kasutamist haldusasutustega tehtava koostöö tehnilise abi programmide ning tehniliste suuniste ja koolitusprogrammide kaudu;
13. taunib murettekitavaid viivitusi õiglase ülemineku fondi rakendamisel, mida on hädasti vaja inimeste ja ELi piirkondade toetamiseks rohepöördel; nõuab tungivalt puuduste kõrvaldamist asjakohaste meetmete võtmisega; rõhutab vajadust teha kindlaks, mis täpselt on viivituse põhjus, ning sellest tulenevalt kohandada menetlusi või lihtsustada eeskirju ja vähendada halduskoormust, mis võib takistada vahendite kasutamist; rõhutab, et eelkõige uute fondide puhul peavad kõik sidusrühmad olema menetlustes paremini ühendatud, et vältida vahendite kasutamise protsessis kitsaskohti ja maksete kuhjumist;
14. peab kahetsusväärseks viivitusi ühissätete määruse kohaste fondide jaoks uute

programmide käivitamisel; tunnistab, et see viivitus on tingitud ühtekuuluvusalaste õigusaktide hilisest vastuvõtmisest, COVID-19 erakorraliste meetmete ümberplaneerimisest ning riiklike taaste- ja vastupidavuskavadega seotud tööst; rõhutab, et ainult 2 % ühissätete määruse fondide jaoks kasutada olevatest kulukohustuste assigneeringutest on ära kasutatud; rõhutab vajadust jälgida tähelepanelikult vahendite kasutamise intensiivsust ja juhul, kui olukord ei parane, nõuda liikmesriikidelt meetmete võtmist;

15. peab kahetsusväärseks asjaolu, et kontrollikoda on oma eriaruandes „ELi 2014.–2020. aasta eelarve kliimakulutused“ seisukohal, et komisjoni üldine aruandlus kliimakulutuste kohta ei olnud usaldusväärne ning et komisjon hindas kliimakulutused vähemalt 72 miljardi euro võrra tegelikust suuremaks, ja et sellest üle 80 % moodustas põllumajanduse rahastamine, mis tähendab, et ligikaudu 13 % ELi 2014.–2020. aasta eelarvest kulutati kliimameetmetele, väljendab seetõttu muret ka 2021.–2027. aasta kliimaalase aruandluse usaldusvärsuse pärast ning kutsub komisjoni üles oma kliimamuutustega seotud kulutuste jälgimise metoodikat uuesti hindama;
16. rõhutab ühtekuuluvuspoliitika tähtsust soolise võrdõiguslikkuse edendamisel, nagu on toonitatud Euroopa Parlamendi algatusraportis ühtekuuluvuspoliitika soolise mõõtme kohta ja Euroopa Kontrollikoja eriaruandes 10/2021: „Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise ELi eelarves – aeg muuta sõnad tegudeks“; juhib tähelepanu kontrollikoja hinnangule, et ELi eelarvetsükli ei ole soolise võrdõiguslikkusega piisavalt arvestatud ja komisjon ei ole veel täitnud oma kohustust seoses soolõimega ELi eelarves; teisalt väljendab heameelt komisjoni töö üle uue liigituse vallas, et mõõta liidu kulutuste soolist mõju; kutsub komisjoni üles tagama, et see liigitus keskenduks programmide soolisele võrdõiguslikkusele avalduva mõju täpsele ja terviklikule kajastamisele;
17. võtab teadmiseks, et kontrollikoda teatas 2021. aastal OLAFi 15 juhtumist, võrreldes 2020. aastaga, mil ta teatas kuuest juhtumist; märgib samuti, et Euroopa Prokuratuurile teatati paralleelselt vaid ühest neist juhtumitest; peab kahetsusväärseks, et komisjoni poolt Euroopa Prokuratuurile teatatud juhtumite arv ei ole läbipaistev; kutsub komisjoni üles jälgima järjekindlamalt programmide rakendamist ja teatama Euroopa Prokuratuurile järjepidevalt kõigist rikkumistest, tagades samal ajal teatatud juhtumite läbipaistvuse;
18. rõhutab Euroopa Prokuratuuri rolli liidu finantshuvide kaitsmisel kriminaalõiguse abil; tuletab meelde, et Euroopa Prokuratuuri määrusega antakse Euroopa Prokuratuurile pädevus uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, esitada nende eest süüdistusi ja rikkujad vastutusele võtta, pöörates erilist tähelepanu piiriülese mõõtmega kuritegudele; rõhutab, et Euroopa Prokuratuuri määrusega kehtestatakse kõigile liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele kohustus teatada otse Euroopa Prokuratuurile kõigist kuritegudest, mille suhtes ta saaks teostada oma pädevust; peab kahetsusväärseks ka vaidlusi, mis on tekkinud seoses pädevusega lahendada teatavates liikmesriikides konkreetseid juhtumeid, eelkõige seoses CRII ja CRII+ vahenditega seotud pettusekahtlustega;
19. peab kahetsusväärseks, et mitte kõik liikmesriigid ei osale praegu tõhustatud koostöös Euroopa Prokuratuuriga, ning taunib igasuguseid eeskirjade eiramisi või erapoolikut sekkumist osalevate liikmesriikide prokuröride ametisse nimetamisel;

20. nõuab lisaks, et pettustevastases võitluses tehtaks rohkem jõupingutusi ELi ja liikmesriikide tasandil; kutsub komisjoni üles pakkuma liikmesriikidele asjakohast tuge, et nad saaksid tõhusamalt võidelda korrupsiooni vastu, mis suurendab ühtlasi kodanike üldist usaldust ELi institutsioonide vastu.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.1.2023
Lõpphääletuse tulemus	+ : 30 - : 0 0 : 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François Alfonsi, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Chiara Gemma, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Ondřej Knotek, Elżbieta Kruk, Nora Mebarek, Martina Michels, Denis Nesci, Niklas Nienaaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Hannes Heide, Jan Olbrycht, Mauri Pekkarinen, Rovana Plumb, Bronis Ropè
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Jordi Cañas, Gilles Lebreton

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

30	+
NI	Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Andrey Novakov, Jan Olbrycht
Renew	Stéphane Bijoux, Jordi Cañas, Ondřej Knotek, Mauri Pekkarinen, Susana Solís Pérez
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Corina Crețu, Matthias Ecke, Hannes Heide, Nora Mebarek, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
The Left	Martina Michels, Younous Omarjee
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Niklas Nienaaß, Caroline Roose, Bronis Ropé

0	-

5	0
ECR	Elżbieta Kruk, Denis Nesci
ID	Gilles Lebreton, Alessandro Panza, André Rougé

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

13.1.2023

PÖLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI KIRI

Monika Hohlmeier
Esimees
Eelarvekontrollikomisjon
Spinelli 14E201
Brüssel

IPOL-COM-AGRI D (2022) 1170

Teema: Arvamus ELi 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta – Euroopa Komisjon (2022/2081(DEC))

Austatud esimees

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonile tehti kõnealuse menetluse raames ülesandeks esitada arvamus Teie komisjonile. Komisjon otsustas oma 3. oktoobri 2022. aasta koosolekul esitada arvamuse kirja vormis.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni koordinaatorid võtsid kirja vastu 12. jaanuaril 2023 ja otsustasid paluda vastutaval eelarvekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. väljendab heameelt seoses kontrollikoja järeldustega 2021. eelarveaasta kohta; tuletab meelde, et põllumajanduse ja maaelu arengu kulud moodustavad 97,5 % rubriigi „Loodusvarad ja keskkond“ kulutustest, mis moodustavad 30,6 % ELi eelarve kogukuludest;
2. peab kahetsusväärseks, et kulukohustuste assigneeringute täitmise määr vähenes võrreldes 2020. aastaga, jõudes 2021. aastal 89,40 %-ni (2020. aastal 97,17 %) ja kulukohustustega seotud kogusumma oli 58 394,26 miljonit eurot; mõistab, et see vähenemine on tingitud taasterahastu „NextGenerationEU“ väga madalast täitmismäärast, mis on peamiselt tingitud viivitusest EAFRD programmide muudatuse ettepanekute esitamisel; märgib, et maksete assigneeringute täitmise määr on siiski jäänud peaaegu muutumatuks, jõudes 2021. aastal 97,84 %-ni (2020. aastal 98,53 %) ja makstud kogusummani 55 521,72 miljonit eurot;
3. väljendab heameelt asjaolu üle, et loodusvarade valdkonna hinnanguline veamäär on allpool olulisuse piirmäära, langedes 2,0 %-lt 2020. aastal 1,8 %-le 2021. aastal (ligikaudu 1,4 % otsetoetuste, 2,9 % maaelu arengu ja 2,1 % turumeetmete puhul); mõistab, et enamik vigadest mõjutab maaelu arengu ja turumeetmete tehinguid (33 % kulutustest), samas kui otsetoetustes (67 % kulutustest) leiti ainult kolm väiksemat kvantifitseeritavat viga;
4. märgib, et levinuim valimis leitud vigade allikas oli rahastamiskõlbatud toetusesaajad

või kulud (58 %), millele järgnesid haldusvead (22 % – märkimisväärne kasv võrreldes 8 %-ga 2020. aastal) ja põllumajanduse keskkonnakohustuste täitmata jätmise (14 %); on veendunud, et see suurendab vajadust vähendada uue ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) halduskeerukust nii palju kui võimalik;

5. toetab kontrollikoja soovitusi, et komisjon peaks tagama maaelu arengu meetme M21 järelevalve ja hindamise, et kinnitada meetme nõuetekohast suunatust toetuskõlblikele toetusesaajatele, st neile, kes kannatasid COVID-19 kriisi tõttu likviidsusprobleemide all ja kelle põllumajandus- või äritegevuse järjepidevus oli ohus;
6. väljendab heameelt kontrollikoja järelduste üle, et ühtne haldus- ja kontrollisüsteem (IACS) ja eriti põldude identifitseerimise süsteem (LPIS) moodustavad otsetoetuste jaoks mõjusa haldus- ja kontrollisüsteemi, mis vähendab vigade tekkimise riski; rõhutab makseasutuste esialgsete kontrollide tõhusust alates 2015. aastast ja mõnes liikmesriigis alates 2018. aastast seire teel tehtud kontrollide tõhusust, mis suurendab liikmesriikide korrigeerimissuutlikkust, hoiatades põllumajandustootjaid võimalikust toetuskava eeskirjade täitmata jätmisest mis tahes ajal kasvuperioodi jooksul; ühineb kontrollikoja soovitusel komisjonile tugevdada seire teel tehtavate kontrollide edendamist suuremas arvus riikides peamise kontrollisüsteemina ning on seisukohal, et need kontrollid peavad olema kooskõlastatud, ranged ja tõhusad, suurendamata seejuures bürokraatiat põllumajandustootjate jaoks;
7. märgib, et 2021. aasta oli üleminekuperiood; rõhutab, et ÜPP maine huvides peavad kontrollisüsteemid olema kõrgel tasemel, töökindlad ja täielikult kooskõlas uue ÜPPga, et tagada eelkõige uue rakendamismudeli nõuetekohane rakendamine alates 1. jaanuarist 2023; ergutab parimate tavade vahetamist, et tagada see kõigis liikmesriikides;
8. edendab uute tehnoloogiate, näiteks Arachne kasutamist ÜPP kulutustega seotud pettuste ennetamisel ja avastamisel ning seire teel tehtavate kontrollide tegemist, mis aitavad paremini mõista pettuseriske; tunnistab asjaolu, et nende tehnoloogiate kasutamine on vabatahtlik ja liikmesriigid on reageerinud aeglaselt;
9. tuletab meelde, et ÜPP kulutustega seotud pettuste vastu võitlemise eest vastutavad nii komisjon kui ka liikmesriigid; juhib tähelepanu sellele, et pettusevastased meetmed peaksid jääma ELi ja liikmesriikide jaoks oluliseks prioriteediks, kuna pettused takistavad ELi vahenditel poliitiliste eesmärkide saavutamist; rõhutab, et vaja on proportsionaalseid sanktsioone ning ELi vahendid õigeaegselt tagasi nõuda;
10. väljendab pahameelt seoses kontrollikoja järeldustega, et komisjon ei tegelenud piisavalt aktiivselt maa hõivamise riski mõjuga, ei jälginud liikmesriikide pettusevastaseid meetmeid ega kasutanud ära uute tehnoloogiate potentsiaali.

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esimehena palun eelarvekontrollikomisjonil eelnevat arvamust nõuetekohaselt arvesse võtta oma raportites eelarve täitmisele heakskiidu andmise ettepaneku kohta.

Lugupidamisega

KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS

eelarvekontrollikomisjonile

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu –
Komisjon ja rakendusametid
(2022/2081(DEC))

Arvamuse koostaja: Romeo Franz

ETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et 2021. aasta oli mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 esimene rakendusaasta ning et uute programmide „Erasmus+“ ja „Loov Euroopa“ ning Euroopa solidaarsuskorpuse programmide õiguslikud alused võeti ametlikult vastu 2021. aasta mais; rõhutab nende programmide olulist rolli, kuna need pakuvad toetusesaajatele pikaajalisi väljavaateid; tuletab meelde Euroopa Parlamendi poolt läbirääkimiste ajal esitatud nõudmist keskenduda rohkem inimestesse investeerimisele, kaasamisele ja mitmekesisusele, eelkõige soolisele tasakaalule, keskkonnasäästlikumaks muutmise meetmetele ja kestlikule digiüleminekule; väljendab heameelt mitmesuguste meetmete üle, mida nendes programmides on võetud eelkõige väikeste organisatsioonide, ebasoodsas olukorras olevate ja haavatavate rühmade ning kaugetest, maa- ja eraldatud piirkondadest pärit inimeste kaasamise soodustamiseks, samuti Ukraina pagulaste toetamiseks;
2. võtab teadmiseks, et vaatamata sellele hilisele vastuvõtmisele suutsid hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraat ning sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraat täielikult täita nende programmide tegevusega seotud kulukohustused ja teha makseid peaaegu täies ulatuses; märgib murega, et 2021. aastal tegi Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA) tegevuskuludega seotud makseid 40 % vähem kui 2020. aastal; nõuab tungivalt, et EACEA võtaks kõik vajalikud meetmed, et kiirendada rakendamist 2022. aastal, sealhulgas järgmise kuue aasta jooksul ette nähtud märkimisväärne töötajate arvu suurendamine;
3. nõuab suuremat läbipaistvust, et tagada stabiilsus, prognoositavus ja kontroll, väiksem bürokraatia projektide rakendamisel ja digivahendite konstruktiivne kasutamine, kui see võib olla toetusesaajatele ja projektidele kasulik;
4. võtab teadmiseks leevendavad meetmed, mida komisjon ja EACEA on võtnud programmi rakendamise tagamiseks, eelkõige EACEA jõupingutused korraldada projektikonkursse ja pakkuda taotlejatele ja toetusesaajatele kohandatud toetust kiires

tempo aasta teisel poolel; peab kahetsusväärseks, et komisjoni iga-aastase tegevusaruande lõpliku vormistamise ajal ei olnud nende viivituste tõttu 2021. aasta konsolideeritud rakendusandmed kättesaadavad; loodab, et rakendamine ja aruandlus taastuvad alates 2022. aastast oma tavapärasel moel;

5. rõhutab, et COVID-19 pandeemia avaldas 2021. aastal õppijatele, õpetajatele, noortele, kultuuritöötajatele ja sportlastele jätkuvalt suurt mõju; võtab teadmiseks, et komisjon võttis 2021. aasta juunis vastu teatise „ELi suunised kultuuri- ja loomesektori tegevuse turvaliseks jätkamiseks“, mille eesmärk on toetada Euroopa kultuurisektori koordineeritud taasavamist;
6. märgib, et uue mitmeaastase finantsraamistiku esimesel aastal alustati või arendati edasi mitut olulist poliitilist algatust, nagu Euroopa haridusruum ja uus digiõppe tegevuskava aastateks 2021–2027; toonitab, et need algatused on vaja kiiresti ellu viia, et toetada meie haridussüsteemide ümberkujundamist, võimaldamaks neil integreerida digitehnoloogiaid; nõuab, et mitmeaastase finantsraamistiku muutmise käigus programmi kohandamise üle otsustamisel käsitletak ELi rahaliste vahendite üldist nappust hariduse, noorte, solidaarsuse ja kultuuri rahastamisel seoses uute prioriteetide ja probleemidega;
7. peab kahetsusväärseks, et pärast komisjoni presidendi von der Leyeni 2021. aasta septembris tehtud avaldust jäi Euroopa noorteaasta 2022 ettevalmistamiseks vaid kolm kuud, ning et see kiirendatud seadusandlik menetlus mitte ainult ei kahjustanud Euroopa Parlamendi demokraatlikku eesõigust, vaid ohustas ka Euroopa aasta ambitsioonikuse taset, noortesektori kaasatuse sügavust ja projektide kvaliteeti;
8. kutsub komisjoni üles toetama kaasseadusandjate võetud kohustust tagada, et Euroopa aasta jätkaks kestva pärandi, hinnates põhjalikult selle tulemusi, integreerides noored kõikidesse asjaomastesse ELi poliitikavaldkondadesse noortetesti abil ja tagades järelmeetmete piisava rahastamise, muu hulgas kaardistamise kaudu, et teha kindlaks täiendavad rahastamisallikad pärast 2022. aastat;
9. tunneb heameelt selle üle, et 2021. aastal võeti kasutusele CultureEU, mis on innovaatiline veebipõhine juhend kultuuri rahastamiseks programmide lõikes, ja uuendatud ELi noorteportaal; loodab, et need portaalid aitavad parandada teavet ja tagada lihtsama juurdepääsu teabele ELi programmide ja rahastamisvõimaluste kohta;
10. ergutab komisjoni rakendama võimalikult kiiresti Euroopa Kontrollikoja avatud soovitusel võtta vastu selgete näitajatega meediapädevuse strateegia pädevusega seotud meetmete mõju süstemaatiliseks mõõtmiseks ning rõhutab vajadust jätkata võitlust desinformatsiooni vastu;
11. märgib, et hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraadi ning EACEA üldine vearisk maksete tegemisel oli suhteliselt väike ja nende üldine veamäär jäi 2021. aastal allapoole 2 % suurust olulisuse piirmäära;
12. võtab teadmiseks hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraadi personalistrateegia positiivsed arengud 2021. aastal; on sügavalt mures töötajatega seotud olukorra pärast Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudis (EIT), mille tööjõu voolavus on

töösurve tõttu suur; rõhutab, et EIT nõudis lisatöötajaid, eelkõige selleks, et tulla toime selliste uute algatustega nagu katsemeede kõrgharidusasutuste innovatsioonisuutlikkuse suurendamiseks; kutsub hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraati üles tagama, et EIT-l oleks piisavalt töötajaid, et täita kõiki oma ülesandeid, eelkõige kõrghariduse prioriteetide osas;

13. võtab teadmiseks edusammud, mida on tehtud seoses programmi „Erasmus+“ ja Euroopa solidaarsuskorpuse toetusesaajate ja selles osalejate isikuandmete kaitsega, eelkõige seoses isikuandmete edastamisega kolmandatesse riikidesse, võttes eelkõige kasutusele nn edastusvahendi, mis on õiguslikult siduv kokkulepe kolmandate riikide volitatud asutustega;
14. väljendab heameelt hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraadi poolt 2021. aastal kasutusele võetud uue sisese aruandlusvahendi üle, mis võimaldab riiklikel asutustel hõlpsamini tuvastada topeltesitamist, topeltrahastamist ja akrediteerimisega seotud plagiaate; ergutab hariduse, noorte, spordi ja kultuuri peadirektoraati ning sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraati jätkama töötajatele pettustevastase võitluse ja andmekaitsealase koolituse pakkumist, mis on suunatud eelkõige uutele tulijatele ja volitatud asutustele, ning muutma sellistel koolitustel osalemise kohustuslikuks.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	24.1.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 20 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Catherine Griset, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matic, Niklas Nienaß, Peter Pollák, Diana Riba i Giner, Marcos Ros Sempere, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Isabella Adinolfi, João Albuquerque
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Ivan Štefanec

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

20	+
NI	Andrea Bocskor
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Ivan Štefánek, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva
S&D	João Albuquerque, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Marcos Ros Sempere
Verts/ALE	Romeo Franz, Niklas Nienäb, Diana Riba i Giner

2	-
ID	Christine Anderson, Catherine Griset

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

1.3.2023

KODANIKUVABADUSTE, JUSTIITS- JA SISEASJADE KOMISJONI ARVAMUS

eelarvekontrollikomisjonile

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu –
Komisjon
(2022/2081(DEC))

Arvamuse koostaja: Saskia Bricmont

ETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. märgib, et kontrollikoda auditeeris kuluvaldkondi, mis hõlmasid erinevaid poliitikavaldkondi, mis on seotud rände ja piirihaldusega (rubriik 4) ning julgeoleku ja kaitsega (rubriik 5);
2. märgib, et auditeeritud kuluvaldkondade puhul, mis on seotud rände ja piirihalduse ning julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga, otsustas kontrollikoda kontrollida 28 tehingust koosnevat valimit, mis ei ole mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 4 ja 5 kulutuste suhtes representatiivne; märgib, et kontrollitud tehingutest moodustatud valim ei võimalda kontrollikojal hinnata nende mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide veamäära; peab kahetsusväärseks, et kontrollikoda tegi sellise valiku, kuigi parlament on korduvalt nõudnud hinnangulise veamäära arvutamist; võtab teadmiseks kontrollikoja selgituse, et auditi ulatus ei pidanudki olema nende rubriikide puhul representatiivne; palub kontrollikojal sellega seoses kaaluda oma auditi ulatuse täiendavat uurimist ja laiendamist;
3. taunib asjaolu, et kontrollikoja kontrollitud 28 tehingust üheksa sisaldas kvantifitseeritavaid vigu, millel oli finantsmõju liidu eelarvesse kantud summadele; rõhutab, et niisugused juhtumid võivad tekitada olulist mainekahju ja lõppkokkuvõttes kahjustada liidu kulutuste usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtete järgimist; nõuab tungivalt, et komisjon tegeleks selle olukorraga ja annaks eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile tehtud edusammudest aru; taunib asjaolu, et kontrollikoda kontrollis rände ja siseasjade peadirektoraadi (DG HOME) vastutusvaldkonnas ainult 25 tehingut, mistõttu ei olnud tal võimalik oma audititöö tulemuste põhjal tõendada rände ja siseasjade peadirektoraadi kinnitavat avaldust; palub kontrollikojal sellega seoses täiendavalt uurida ja laiendada oma auditi ulatust;
4. märgib murega, et hoolimata asjaolust, et liikmesriigid kiirendasid 2021. aastal oma riiklike programmide rakendamist nii Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi kui ka Sisejulgeolekufondi puhul, on märkimisväärsed summad endiselt välja maksmata;

märgib, et Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi kumulatiivne kasutusmäär eelarve jagatud täitmise raames on 72,54 %, mis on suurem kui 2020. aasta lõpus olnud 60,75 %¹; kutsub komisjoni üles suurendama jõupingutusi, et aidata liikmesriike nende vastavate riiklike programmide tõhusal rakendamisel;

5. peab äärmiselt kahetsusväärseks, et parlamendi varasemaid üleskutseid Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi eelarveread prioriteetide kaupa lahku lüüa ei ole järgitud; rõhutab, et selline osadeks jagamine võiks aidata suurendada eelarvekulutuste läbipaistvust ja usaldusväarsust, ning kordab seetõttu oma üleskutset;
6. väljendab heameelt selle üle, et pärast Ukrainast liitu saabunud põgenike sissevoolu, mille põhjustas sissetung Ukrainasse 24. veebruaril 2022, pikendati 6. aprilli 2022. aasta määrusega (EL) 2022/585 2014.–2020. aasta fondide rakendusperioodi kuni 30. juunini 2024, millega anti liikmesriikidele täiendav paindlikkus järelejäädud rahaliste vahendite kasutamiseks;
7. võtab teadmiseks, et rahastamine Sisejulgeolekufondist välispiiride ja viisade rahastamisvahendist (ISF-BV) on lõpule viidud; võtab teadmiseks uue piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi (BMVI), mis võimaldab toetada meetmeid, millega aidatakse kaasa tugevale ja tõhusale Euroopa integreeritud piirihaldusele välispiiridel;
8. väljendab heameelt kiire reageerimise üle kriisidele 2021. aastal, märgib rahuloluga, et Valgevene poolt ELi välispiiril algatatud sündmuste kontekstis esitas komisjon kiiresti ettepanekud viisalihtsustuslepingu peatamiseks Valgevenega ning tegi ettepaneku anda üle 240 miljoni euro suurune rahaline toetus Lätile, Leedule ja Poolale, kes olid sellest kriisist kõige enam mõjutatud liikmesriigid;
9. märgib kahetsusega, et ainult 11 programmis 47-st deklareeriti skooride 2 ja 1 all soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks seotud summasid, mis moodustasid 2021. aasta lõpuks 12 miljardit eurot ehk 5% kulukohustustest; julgustab komisjoni eraldama rohkem vahendeid soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks ja kaitsmiseks;
10. märgib, et komisjoni 2021. aasta tegevusaruande kohaselt on Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi keskmine allesjäänud veamäär 1,12 %, mis jääb tunduvalt allapoole olulisuse piirmäära, mis on 2 %; väljendab heameelt selle üle, et õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi otsese eelarve täitmise raames antud toetuste allesjäänud veamäär on vähenenud 1,83 %-le (2,69 %-lt 2020. aastal);
11. märgib, et 2021. aastal avaldati justiits- ja siseküsimuste kohta suur hulk seadusandlikke ettepanekuid; peab kahetsusväärseks, et paljude nende ettepanekute puhul puudub varasem mõjuhindang, sealhulgas põhiõiguste kohta; tuletab komisjonile meelde vajadust tagada, et igale justiits- ja siseküsimuste kohta tehtud ettepanekule oleks lisatud mõjuhindang, sealhulgas põhiõiguste kohta; märgib murega, et 2021. aasta oktoobris esitasid kodanikuühiskonna organisatsioonid Euroopa Ombudsmanile kaebuse projektide kohta, mis hõlmavad järelevalvesuutlikkuse üleandmist Aafrika riikidele, mida komisjon rahastab oma arenguabifondi kaudu ELi hädaolukorra usaldusfondist (EUTFA); väljendab sügavat muret seoses Euroopa Ombudsmani

---

¹ Allikas: Komisjoni 2021. aasta tegevusaruanne, DG HOME https://commission.europa.eu/system/files/2022-06/annual-activity-report-2021-migration-and-home-affairs_en_0.pdf

järeldusega, et need rahalised vahendid on antud ilma selge inimõiguste mõjuhinnaanguta; peab kahetsusväärseks, et Euroopa Ombudsman on tuvastanud puudusi selles, et komisjon ei suutnud tõendada, et kehtestatud meetmed tagasid sidusa ja struktureeritud lähenemisviisi EUTFA projektide inimõigustele avalduva mõju käsitlemiseks; tuletab meelde ombudsmani järeldusi, milles peeti kahetsusväärseks, et kõnealuste EUTFA projektide kohta ei koostatud selget inimõiguste mõjuhinnaangut, mis oleks esitatud kas eraldi dokumendina või tegevusdokumentide eraldi osana; märgib murega võimalikke ohte põhiõigustele ja kodanikuvabadustele, mis tulenevad ELi rahastatud jälgimistehnoloogiate kasutamisest kolmandates riikides; kutsub komisjoni üles võtma vastu suunised ELi usaldusfondi projektide hindamiseks nii Aafrikas kui ka mujal; rõhutab, et sellised suunised peaksid nõudma projektide võimaliku inimõigustele avalduva mõju hindamist koos vastavate leevendusmeetmetega eraldi dokumendis või iga dokumendi eraldi jaos;

12. märgib, et 2021. aasta novembriks oli rakendatud 75 % komisjoni 2019. aasta pettustevastase strateegia meetmetest; kutsub komisjoni üles jätkama selle strateegia täielikku rakendamist ning jätkama koostöö tugevdamist Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) ja Euroopa Prokuratuuriga, et kaitsta liidu finantshuve; tuletab meelde, et ennetamine on oluline aspekt liidu finantshuve kahjustava kuritegevuse vastases võitluses; väljendab heameelt tiheda koostöö üle kontrollikoja, OLAFi ja Euroopa Prokuratuuri vahel liidu eelarve kaitsmiseks; märgib, et 2021. aastal teatas kontrollikoda OLAFile 15 pettusekahtluse juhtumist (2020. aastal kuus), millest ühest teatati paralleelselt ka Euroopa Prokuratuurile, koos ühe täiendava juhtumiga, mille kontrollikoda tuvastas 2021. aasta audititöö käigus;
13. väljendab heameelt selle üle, et 2021. aastal võeti vastu ELi organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise strateegia (2021–2025), milles on sätestatud vahendid ja meetmed kuritegelike organisatsioonide piiriüleseks häirimiseks nii internetis kui ka väljaspool seda; väljendab lisaks heameelt komisjoni 2021. aasta seadusandlike ettepanekute üle rahapesu ja terrorismi rahastamise valdkonnas, kus justiits- ja siseküsimustega tegelevatel ELi detsentraliseeritud asutustel, organitel ja muudel institutsioonidel on asjaomaste ELi õigusaktide rakendamisel põhjapanev roll; võtab teadmiseks, et 2021. aastal kulutati organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks 65 miljonit eurot.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	1.3.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 50 -: 10 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Patricia Chagnon, Caterina Chinnici, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Nuno Melo, Maite Pagazaurtundúa, Karlo Ressler, Diana Riba i Giner, Birgit Sippel, Sara Skytvedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Yana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Jadwiga Wiśniewska, Javier Zarzalejos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Loucas Fourlas, Beata Kempa, Philippe Olivier, Dragoş Tudorache, Petar Vitanov, Tomáš Zdechovský
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Gheorghe Falcă, Jean-François Jalkh, Petra Kammerevert, Marisa Matias, Martina Michels, Ljudmila Novak, Mick Wallace, Bernhard Zimniok

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

50	+
ECR	Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa, Vincenzo Sofo, Jadwiga Wiśniewska
PPE	Magdalena Adamowicz, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareş Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Gheorghe Falcă, Loucas Fourlas, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Ljudmila Novak, Karlo Ressler, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Yana Toom, Dragoş Tudorache
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Caterina Chinnici, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Petra Kammerevert, Lukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Birgit Sippel, Petar Vitanov
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Briemont, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

10	-
ID	Patricia Chagnon, Jean-François Jalkh, Philippe Olivier, Bernhard Zimniok
NI	Milan Uhrík
S&D	Maria Grapini
The Left	Clare Daly, Marisa Matias, Martina Michels, Mick Wallace

3	0
ID	Susanna Ceccardi, Annalisa Tardino, Tom Vandendriessche

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS

eelarvekontrollikomisjonile

Euroopa Liidu 2021. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, III jagu –
Komisjon ja rakendusametid
(2022/2081(DEC))

Arvamuse koostaja: Monika Vana

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval eelarvekontrollikomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus ja ebavõrdsuse kaotamine on põhiväärtused, millele liit on rajatud, ning arvestades võetud kohustust edendada soolist võrdõiguslikkust ja soolõimet kõigis liidu meetmetes, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 8;
- B. arvestades, et parlament on korduvalt palunud, et komisjon edendaks ja rakendaks soolõimet, sooteadlikku eelarvestamist ja soolise mõju hindamist kõigis liidu poliitikavaldkondades;
  1. rõhutab, et sooline võrdõiguslikkus peaks olema lõimitud ja tagatud kõikides poliitikavaldkondades, pidades eelkõige silmas erinevate kliima-, energia- ja sotsiaalkriiside mitmekordset soolist mõju, sealhulgas tagasilööke soolisele võrdõiguslikkusele ja naiste õigustele, eelkõige seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele mitmes liikmesriigis ja kogu maailmas; kordab seetõttu oma nõudmist rakendada sooteadlikku eelarvestamist eelarvemenetluses läbivalt; rõhutab sooteadliku eelarvestamise tähtsust kõigis majanduse taastamise ja leevendamise meetmetes, et kasutada ELi programme eri kriiside soolise mõju leevendamiseks;
  2. väljendab veel kord muret õigusriigi vastu suunatud rünnete ning soolise võrdõiguslikkuse ja naiste õiguste vastu suunatud tagasilöökide omavaheliste seoste üle; kutsub komisjoni üles tugevdama liidus õigusriigi põhimõtet ning kaitsma seeläbi põhiõigusi ja soolist võrdõiguslikkust, kasutades õigusriigiga seotud ELi vahendite kasutamise tingimuslikkuse korda, sh seadusandlikke ettepanekuid ELi eelarve kaitsmiseks, kui õigusriigi põhimõtte järgimisel esineb üldiseid puudusi, rikutakse inimõigusi, sealhulgas naiste õigusi, ja rikutakse Euroopa Liidu põhiväärtusi; kutsub seetõttu komisjoni üles uurima nende põhiülesannet, kellele ELi vahendeid eraldatakse, ning hoiduma rahastamast neid, kes soovivad kasutada ELi rahalisi vahendeid inimõigustest, eelkõige naiste õigustest ja soolisest võrdõiguslikkusest taganemise eesmärgil;

3. märgib murega, et kontrollikoja eriaruandes nr 10/2021¹ kinnitati, et liidu eelarvetsükliks ei võeta soolist võrdõiguslikkust veel piisavalt arvesse ja komisjon ei ole veel täielikult täitnud oma kohustust kaasata soolõime liidu eelarvesse;
4. peab kiiduväärseks, et sooline võrdõiguslikkus ja soolõime on üks horisontaalseid põhimõtteid liidu rahaliste vahendite eraldamiseks aastaid 2021–2027 hõlmava mitmeaastase finantsraamistiku ning taaste- ja vastupidavusraha raames, ning nõuab soolise mõju hindamist, eesmäärke ja järelevalvet, nagu kontrollikoja aruandes on välja toodud;
5. väljendab heameelt komisjoni töö üle uue liigitusega liidu kulutuste soolise mõju hindamisel; kutsub komisjoni üles tagama, et see liigitus keskenduks programmide soolisele võrdõiguslikkusele avalduva mõju täpsele ja terviklikule kajastamisele; tuletab meelde, et pandeemia süvendas 2021. aastal olemasolevat struktuurset soolist ebavõrdsust ja mõjutas ebaproportsionaalselt naiste tööhõivet, eelkõige mitteametlikus majanduses ja ebakindlates töötingimustes töötavate naiste puhul; toonitab, et naised ja mehed peaksid taaste- ja vastupidavusraha vastuselt kasu saama, pidades eelkõige silmas liidu 13%-list soolist palgalõhet;
6. rõhutab, kui oluline on kasutada selliseid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde nagu Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), et edendada soolist võrdõiguslikkust, naiste tööhõivet ja juurdepääsu tööturule, lapsehoiuteenustele ja pikaajalise hoolduse asutustele;
7. rõhutab, kui oluline on tugevdada sihtotstarbelist Daphne algatust, suurendades selle vahendeid, eelkõige meetmeid, mille eesmärk on võidelda naiste ja tütarlaste vastu suunatud soolise vägivalla kõigi vormide vastu kõigil tasanditel ning perevägivalla vastu kooskõlas määruse (EL) 2021/692 artikli 7 lõikega 6, ning ohvraid nõuetekohaselt toetada;
8. peab kahetsusväärseks, et puuduvad konkreetsed eelarveread soolisele võrdõiguslikkusele suunatud meetmete jaoks, eriti Daphne programmi raames, mis toob kaasa läbipaistvuse ja usaldusväarsuse puudumise.
9. on sügavalt mures paljastuste pärast, mis on seotud komisjoni reaktsiooniga vägistamisele, mis leidis institutsioonis aset 2015. aastal ja mille puhul komisjon peatas süüdi mõistetud ametniku töösuhte, kuid jätkas talle palga maksmist kogu pika kohtumenetluse vältel; kutsub komisjoni üles protokolliga tõhustama ja tagama selle, et sellistel juhtudel lõpetab komisjon töötasu maksmise täielikult; kutsub komisjoni üles lisama oma protokolliga ohvrite õiguse saada psühholoogilist ja muud tuge; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks kehtivate eeskirjadega nulltolerantsi mis tahes väärkäitumise suhtes ja täieliku toetuse kõigile ohvritele; tuletab meelde komisjoni kohustust kehtestada kõik vajalikud poliitikameetmed ahistamise ja vägivalla kõigi vormide ennetamiseks ja selliste juhtumitega tegelemiseks.

---

¹ Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 10/2021 „Soolõime ELi eelarves: aeg on minna üle sõnadelt tegudele“, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg, 2021.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.1.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 24 -: 6 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Michal Šimečka, Sylwia Spurek, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Sylvie Brunet, Virginie Joron, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Paola Ghidoni

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

24	+
PPE	Isabella Adinolfi, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Renew	Sylvie Brunet, Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Michal Šimečka
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Marina Kaljurand, Predrag Fred Matić, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek,

6	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Paola Ghidoni, Virginie Joron

1	0
NI	Livia Járóka

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	22.3.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 19 -: 6 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Ilana Cicurel, Corina Crețu, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Jean-François Jalkh, Joachim Kuhs, Claudiu Manda, Markus Pieper, Michèle Rivasi, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Angelika Winzig, Lara Wolters, Tomáš Zdechovský
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Maria Grapini, Jeroen Lenaers, Viola von Cramon-Taubadel
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Anne-Sophie Pelletier, Bert-Jan Ruissen

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

19	+
PPE	José Manuel Fernandes, Monika Hohlmeier, Jeroen Lenaers, Markus Pieper, Petri Sarvamaa, Eleni Stavrou, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Ilana Cicurel
S&D	Caterina Chinnici, Corina Crețu, Isabel García Muñoz, Claudiu Manda, Lara Wolters
Verts/ALE	Daniel Freund, Michèle Rivasi, Viola von Cramon-Taubadel

6	-
ECR	Bert-Jan Ruissen
ID	Jean-François Jalkh, Joachim Kuhs
S&D	Maria Grapini
The Left	Luke Ming Flanagan, Anne-Sophie Pelletier

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu